The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.
Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", Inc.
— Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792.
Editor in U.S.A. — A. Zvērīņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.

LATVIJA
AMERIKĀ

Latviešu laikraksts Amerikā
iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte, Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvērīņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.
Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; 3 m. $4.50; par 6 m. $8.50; par 1 gadu $16.00.
Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, tekstā $3.20—$6.40 par vienu collas slejas telpu.

WEDNESDAY, JANUARY 28, 1959. 8./753. n-rs. TREŠDIEN, 1959. G. 28. JANVĀRĪ 9. gads

DIVU DIENU DEBATES PAR PAGĀTNES VEIKUMIEM UN NĀKOTNES NODOMIEM

LATVIEŠU NACIONĀLAJAI APVIENĪBAI KANADĀ IEVĒLĒTA JAUNA VALDE AR PRIEKŠSĒDI V. UPESLĀCI

LNAK 5. padome 1. sesijā pulcējās Toronto 24. un 25. janvārī, pirmo darba dienu veltot galvenokārt pagājušā gada darba iztirzāšanai un noklausoties māc. A. Lūša domu bagāto, koncentrēto referātu par „Nozares Latvijas brīvībai" paveikto darbu, ieteikumiem nākotnei, ko vienā teikumā varētu izteikt ar seno romiešu sakāmvārdu: „Vienīgā cerība uz glābiņu — necerēt ne uz kādu palīdzību".

Pēc mandātu komisijas ziņojuma, ka bez ievēlētajiem padomes locekļiem delegātu tiesības ir vēl 18 organizāciju pārstāvjiem, tika ievēlēts **prezidijs ar prof. A. Dreimani un locekļiem V. Muktu, J. Grīsli un sekr. P. Celmu.**

Nākošā dienā tika ievēlēta jaunā apvienības valde, kuŗai, līdzšinējam valdes pr. A. Svennem atsakoties kandidēt, par pr. ievēlēja **V. Upeslāci, locekļiem: A. Sprūdžu, J. Grodni, K. Benconu, V. Uisku, A. Rožkalnu, J. Niedru un T. Kronbergu. Revīzijas kom. — J. Rolavu, B. Senkēviču un Ž. Bukovski.**

Atreferējums par debatēm sekos nākošā LA n-rā.

LNAK JAUNĀ VALDE UN REVĪZIJAS KOMISIJA

Sēž no kr.: J. Rolavs un B. Senkēviča (revīz. kom.), bij. valdes pr. A. Svenne, jaunais valdes pr. V. Upeslācis, locekļi J. Grodnis un A. Sprūdžs. Stāv: K. Bencons, V. Uiska, A. Rožkalns, J. Niedra un T. Kronbergs. J. Kreiļa uzņ.

GAIDOT PUKST JAUNĀS SIRDIS

KAS ATCERĒSIES DRAUDZĪGO AICINĀJUMU — ATCERĒSIES ARĪ MŪS

Klāt atkal 28. janvāris, Draudzīgā aicinājuma diena, kad kādreiz brīvajā Latvijā pāri visām skolām savus zarus laipnas devības vējā sašūpoja zelta ābele, nometot riekšavām sulīgu augļu jauniešu izslāpušajam garam: tie saņēma grāmatas, gleznas mācības līdzekļus un citas dāvanas, kas veidoja ciešu saiti paaudžu starpā un rādīja, cik siltu sirdi visa tauta gādā par savu jauno audzi. —

Nu laiki ir citi, pūš arī citi — launi un auksti vēji. Zelta ābelei dzimtenē ir izsaluši zari, un uz pāris dzīvajiem aug sūri vilkāboli, starp kuŗiem tikai retais ir vēl sulīgs un baudāms. Ābelei trimdā zari ir nevienādi — saules pusē joprojām spēcīgi un zaļi, ēnas pusē — sīki, kropli un aizlūzuši. Bet bērni gaida. Gaida skolas, gaida audzinātāji un, sestdienās vai svētdienās savu saimi un šaurās skolu telpas pārskatot domā: — cik būs tādu draugu, kas atcerēsies Draudzīgā aicinājuma dienu, cik tādu, kas atcerēsies arī mūs?

Jo vajadzību visās latviešu trimdas skolās ir tik daudz: trūkst labu mācības līdzekļu, trūkst interesantu grāmatu bērniem, ar kuŗu palīdzību pamodināt viņu latviskās sirdis un domas, trūkst bieži arī naudas siltumam, gaismai, pavalgam, kā Vācijas Latviešu ģimnazijā.

Ja skatāmies tuvumā, paraugam varam ņemt kuŗu katru sestdienas skolu trimdā, kaut vai TLB skolu Toronto, kur mācās 297 skolēni laipnajā 1. ev.-lut. draudzes baznīcas telpu pajumtē, bet saspiesti tik cieši, ka trūkst pat elkonim vietas, lai rakstītu, trūkst viņiem arī mācības līdzekļu, lai skola kļūtu īsti interesanta, lai to dziļāk iemīlētu un saprastu, salīdzinot ar jauko dzīvi kanadiešu skolā 5 iepriekšējās dienās.

Vai par to mums nebūtu jāpadomā?

Sašūposim zelta ābeles zarus, lai tie bagātīgi nomet savu augļu klēpjus mūsu svešuma skolu pagalmos! -gs.

AR BERLĪNI NEPĀRSTEIGSIES

Kremlis cer uz jaunām sarunām ar Rietumu lielvalstīm vēl līdz 27. maijam — lai nebūtu jāpilda solījums nodot Austrumberlīni vācu komūnistu valdības pārziņā.

Maskavā. Kad Mikojans viesojās Sav. Valstīs, domāja, ka viens no viņa vizītes iemesliem ir mēģinājums atrast ceļu, kā izvairīties no Berlīnes draudu īstenošanas. Padomju ultimāts Rietumiem — izvākt savus garnizonu no Rietumberlīnes, pārvēršot to neitrālizētā brīvpilsētā, un Padomju Savienības lēmums nodot Austrumberlīni ar pievedceļu pārraudzību vācu komūnistu rokās sastapās ar tik negaidīti stingru Rietumu pretestību, ka Maskavai atliek vai nu riskēt ar jaunu pilsētas blokādi, vai savus noteikumus vienkārši aizmirst. Rietumi pareģoja, ka ar jaunu Berlīnes blokādi Padomju Savienība neriskēs, jo tā var novest pie atklāta kaŗa. Savus ieteikumus pēkšņi aizmirst Padomju Savienība arī nevar, jo tad tā zaudētu prestižu. Tāpēc atliek tikai viena iespēja — atstāt galvenā muļķa lomā Austrumvāciju. Un to var panākt pēc iespējas drīzās sarunās, kas var turpināties nenoteiktu laiku. Tādā gadījumā Padomju Savienībai nebūtu jāīsteno ne savi draudi pret Rietumiem, nedz jāpilda Austrumvācijai dotie solījumi: amerikāņu, angļu un franču garnizoni varētu netraucēti sēdēt Rietumberlīnē. Ka šāda ideja Kremlim liekas vispatīkamākā, pagājušās nedēļas nogalē apliecināja arī Sav. Valstis apceļojušais **Mikojans, deklarējot, ka Padomju Savienība būtu gatava atlikt nodomāto Austrumberlīnes pārvaldes nodošanu vācu komūnistiem šī gada 27. maijā, ja vien iespējams uzsākt sarunas ar Rietumiem pirms šī datuma.**

Vašingtonā. Kamēr Padomju Savienība, Rietumiem nemaz nepalīdzot, mēģina atrast ceļu jaunām sarunām, brīvā pasaulē notiek sarunas gluži citā virzienā. Lai gan jau Berlīnes krizes sākumā Rietumi bija pārliecināti, ka komūnisti apmierināsies ar riešanu, līdz košanai neuzdrošinādamies nonākt, ar pēdējo iespēju tomēr rēķinās. Sarunas, kas notiek Sav. Valstu, Angijas, Francijas un Rietumvācijas starpā, koncentrējas tieši ap jautājumu, kas notiktu, ja Austrumberlīne pārietu vācu komūnistu rokās, tā aizsprostojot apgādes ceļus no Rietumvācijas cauri 110 jūdžu komūnistu territorijai uz Rietumberlīni. Katram varbūtējam pārsteigumam Rietumi grib būt priekšlaicīgi sagatavoti un savstarpēji koordinēti. Katrā ziņā Berlīnes blokādes gadījumā 1948.-49. gada gaisa tilta atkārtošana tagad vairs nav iespējama — krievi nodevuši Austrumvācijas rīcībā modernas radara traucēšanas ierīces; līdz ar to gaisa tilts varētu darboties vienīgi laikā, kad laba redzamība. Uz kaut ko tādu, protams, Rietumberlīnes apgādi nevar balstīt.

Astrumberlīnē. Vēl vienmēr pārliecināts, ka Padomju Savienība turēs savu doto vārdu un atdos Austrumberlīni vāciešiem, komūnistu partijas vadītājs Ulbrichts kaļ plānus, kā rīkoties ar Rietumiem. Berlīnes blokāde neatkārtosies, brīdina Ulbrichts ,ja Rietumi runās tieši ar Ausrumvācijas valdību un respektēs Austrumvācijas suverēnitāti. Ulbrichts brīdina, ka jau tagad visi pievedceļi uz Rietumberlīni, atskaitot tos, pa kuŗiem tiek apgādāti Rietumu garnizoni, atrodas Austrumvācijas valdības pārziņā.

Interesanti atzīmēt, ka pēdējā laikā Padomju Savienība Austrumvācijas bravūrā vairs nepiedalās — Ulbrichta un Grotevola stiprajiem vārdiem vairs nav agrākās Maskavas aizmugures. Tas liek domāt, ka abi vācu komūnisti drīz vien būs spiesti aprauties, lai nestāvētu ceļā nākamiem Kremļa gājieniem.

Rietumi gatavojas sarunām

Vašingtonā. Lai gan Rietumi Berlīnes un Vācijas spvienošanas jautājumos nākamo gājienu sagaida no Maskavas, taču arī Rietumi savstarpējās sarunās sagatavo jaunus priekšlikumus Padomju Savienībai. Pagaidām tie gan vēl nav ieskatāmi par oficiāliem; tai pašā laikā labi informētas aprindas pat nemēģina apstrīdēt, ka tie nereprezentētu Vašingtonas nostāju.

Pēc tam, kad nedēļas nogalē parādījās ziņa, ka Padomju Savienība sarunu gadījumā nogaidīs ar Austrumberlīnes nodošanu vācu komūnistiem, aktīva kļuvusi arī Vašingtona. Privātsarunās ar Anglijas, Francijas un Rietumvācijas pārstāvjiem amerikāņi ieteikuši (atmetot līdz šim nelokāmo brīvo vēlēšanu politiku) formēt abu Vāciju konfederāciju, ar garantijām, ka tā nenovestu vis pie pseudo - apvienošanas, bet gan pie brīvas vācu tautas gribas izpausmes ne vēlāk kā nākamo piecu gadu laikā. Bez tam Vašingtona nopietni domājot — gan ar zināmiem noteikumiem — atsacīties no savas līdzšinējās prasības atļaut apvienotai Vācijai pašai izšķirties, vai tā vēlas darboties līdz Ziemeļatlantijas organizācijā vai ne. Pagaidām gan augšminētie priekšlikumi ir tikai tapšanas stadijā, bet, ļoti iespējams, ka Padomju Savienībai, parādot zināmas sadarbības pazīmes, Rietumi ar tiem var sākt mētāties starptautiskās konferencēs.

MASKAVĀ SĀCIES „UZVARAS KONGRESS"

LĪDZ 1970. GADAM PADOMJU SAVIENĪBA CER PĀRSPĒT PĀRĒJO PASAULI VISĀS RAŽOŠANAS NOZARĒS

Maskavā. 27. janvārī Maskavā atklāja Padomju Savienības komūnistu partijas 21. kongresu. Kongresa laikā Chruščevs personīgi ziņoja par jauno septiņgadi (no 1959. gada līdz 1965. gadam), kuŗai jādzen Padomju Savienība septiņjūdžu zābakiem tuvāk komūnistu sapnim — pārējās pasaules pārspēšanai visās ražošanas nozarēs. Chruščevs gribētu sev nopietni ticēt, ka līdz 1970. gadam tas arī notiks.

21. partijas kongresu Chruščeva atbalstītāji nosaukuši par „uzvaras kongresu", jo tas sasaukts pēc daudzām tagadējā premjēra uzvarām kā starptautiskajā, tā iekšpolitiskajā laukā un pēc padomju zinātnieku panākumiem arī rakešnozarē. 20. kongresā, kas notika 1956. gada februārī, galveno runātāju starpā bija Maļenkovs, Molotovs, Kaganovičs, Bulgāņins un Šepīlovs. Ar tiem Chruščevs jau ir ticis galā. Tagadējā septiņgade, kas stājās spēkā šī gada 1. janvārī, rādīs, vai Chruščevam Padomju Savienības industriālizācijā veiksies tikpat labi kā personīgās uzvaras celšanā, vai arī piepildīsies amerikāņu pareģojumi„ ka jaunā septiņgade ir tālu pāri krievu spēkiem un ka Sav. Valstu rūpniecības potenciālu pēdējiem nekad neizdosies pārspēt.

KASTRO NODOMI

Latiņu Amerikas politikas pazinēji Sav. Valstu ārlietu ministrijā domā, ka Kastro uzvara Kubā tālāk izpaudīsies cīņā pret Dienvidamerikas diktātoriem. Nākamais Kubas nemiernieku uzbrukums būšot Dominikāņu republikas diktātoram Truhillo, pie kā pašreiz apmeties no Havanas padzītais Batista. Augšminētie amerikāņu diplomāti rēķinās ar varbūtību, ka Kastro varētu mēģināt uzbrukt Dominikāņu republikai vēl pirms šī gada beigām.

KRIEVU ‚PLANĒTAS' NOSLĒPUMS

RIETUMU PASAULEI TRŪKST PIETIEKAMU PIERĀDĪJUMU, LAI AKCEPTĒTU PADOMJU ZIŅOJUMUS PAR KRIEVU SAULES RAĶETES SASNIEGUMIEM

Vašingtonā. Sakopojot līdz šim iegūto informāciju no Pasadīnas, Kembridžas, Masačuzetas un Londonas, amerikāņu zinātniekiem radušās dibinātas šaubas par padomju saules raķetes sasniegumiem. Vai raķete patiesi aizšāvās gaŗām mēnesim tikai dažus tūkstošus jūdžu attālumā, kā to apgalvo padomju zinātnieki? Un vai tā tagad atrodas orbītā ap sauli?

Strūkldzinējspēka pētīšanas laboratorija Pasadīnā, Kalifornijā, izrādījās vienīgā pietiekami apgādātā novērošanas stacija brīvajā pasaulē, kuŗai izdevies uztvert dažus tiešus datus no 2. janvārī izšautās padomju raķetes. Bet Pasadīnas stacijai raķetes signālus izdevās uztvert tikai apmēram 3 stundas, lai gan reķetei līdz mēnesim vien bija vairāku dienu ceļojums. Vadoties ar uztvertiem signāliem, Pasadīnas zinātnieki nosprauda krievu raķetes ceļa līkni izplatījumā un konstatēja, ka **nav nekādu pierādījumu, ka tā būtu pagājusi gaŗām mēnesim 4.700 jūdžu attālumā.** Vienā gadījumā signāli nākuši 6 gradi Rietumos no mēness un apmēram no tāda attāluma, kāds atrodas starp mēnesi un zemi. Tikai šai gadījumā vārds „apmēram" aptveŗ daudzu desmitu tūkstošu jūdžu gaŗu distanci, kas liek rēķināties ar iespēju, ka padomju zinātnieki pasaulei nav stāstījuši patiesību. Neskaitot padomju ziņojumus, nav nekādu pierādījumu, ka raķete iegājusi orbītā ap sauli. Pasadīnā uztvertie signāli nav bijuši pietiekami skaidri un spēcīgi, lai varētu pilnīgi izsekot raķetes gaitai un lai varētu noteikt, ka tai pietiek enerģijas, turpināt ceļu izplatījumā vēl tālu aiz mēness.

Džodrell Bank observātorija Anglijā, kas instrumentu ziņā vērtējama tikpat augstu kā Pasadīna, nespēja uztveŗt nekādus krievu raķetes signāļus. Tas neizdevās, pat ziņot, uz kādu viļņu gaŗumu raķete raidīs.

Dr. Vitnejs, Smitsonian astrofiziskās observātorijas aprēķinu daļas direktors Kēmbridžā izteicās, ka **brīvajā pasaulē savāktā informācija nav pietiekama, lai pierādītu, ka padomju saules raķete iespējusi to, ko apgalvo krievu zinātnieki.** Pēc tam, kad visi radio kontakti ar raķeti bija pārtrūkuši Smitsonian observātorijai izdevās nofotografēt izplatījumā kādu nenosakāmu, kustīgu objektu, kas atradās apmērām 450.000 jūdžu no zemes. Vai tā padomju raķete? To, diemžēl, nav iespējams noskaidrot, jo, arī fotografiju daudzkārt palielinot, nezināmais objekts skaidrāks un saprotamāks nekļūst.

Krievi rāda noslēpumus

Padomju Savienība pavērusi durvis starptautiskai presei uz savu jaunāko — arī līdz šim pasaulē lielāko atomskaldītāju, kas atrodas padomju atompētniecības centrā Dubnā, 80 jūdžu ziemeļaustrumos no Maskavas. Dubnā nodarbināti zinātnieki no vienpadsmit komūnistu valstīm, kas vienotiem spēkiem mēģina noķert amerikāņus.

Vai Mekmillens brauks uz Maskavu?

Londonā. Angļu diplomātiskās aprindas ļoti nopietni rēķinās ar varbūtību, ka ministru prezidents Mekmillens būtu nolēmis akceptēt vairākkārtējo aicinājumu apmeklēt Padomju Savienību. Baumas par vizītes iespēju sāka klīst pagājušās nedēļas otrā pusē ,kad premjēram parlamentā 3 dažādos gadījumos tika vaicāts, vai viņš šādam braucienam nolēmis gatavoties. Visiem trim jautātājiem prezidents atbildēja, ka viņam pašreiz neesot nekas ko sacīt. Fakts, ka ministru prezidents Mekmillens nenoliedza gatavošanos apmeklēt Maskavu, tiek iztulkots kā pēdējā izšķiršanās doties šādā ceļojumā, lai tiešās sarunās ar Chruščevu mēģinātu noskaidrot pēdējā galīgo nostāju Berlīnes un Vācijas apvienošanas jautājumā un varbūt atrast tam kādu atrisinājumu.

KASTRO UZBRŪK SAV. VALSTĪM

„Sav. Valstu prese un Kongress ceļ neslavu Kubas revolūcionārai valdībai," deklarē nemiernieku vadonis Kastro.

Karakasā. Mēģinādams sist pretī amerikāņu uzbrukumiem Kubas nemiernieku tribunālu asiņainās izrēķināšanās prāvām, ģen. Batistas diktātūras gāzējs Kastro deklarēja, ka Sav. Valstīm vispirms jāmaina sava nostāja pret jauno Kubas valdību un ka tad, un tikai tad var cerēt uz labākām attieksmēm abu valstu starpā. Pēc Kastro domām galvenie nesaskaņu vadītāji ir Savienoto Valstu Kongress un prese, kas tīšu prātu ceļ neslavu revolūcionārai valdībai. Šādai kampaņai jātiek pārtrauktai.

Runādams par pašu revolūciju un par ārvalstu kapitāliegulдījumiem Kubā, Kastro paskaidroja sekojošo: „Revolūcija Kubā nav ieskaitāma par sociālistu revolūciju; tā ir demokratiska un nacionāla revolūcija". Vēlāk viņš aizrādīja, ka viņam vispār nav nekādu iebildumu pret kapitālistisku sistēmu — ja tiek ievērota viena izšķirība: un, proti, nedrīkst aizmirst starpību starp monopolkapitālu, kas ir nelikumīgs un ekspluātē cilvēkus ,un legālu kapitālu, kas funkcionē likumu robežās. Pret pirmo jaunā Kubas valdība cīnīsies visiem spēkiem. Otru tā visiem spēkiem atbalstīs.

J. Kreiļa uzņ.

Ainas no LNAK sesijas divi darba dienām Toronto. No kr.: Nozares Latvijas brīvībai vad. A. Lūsis referāta laikā. Sēž no kr.: J. Grodnis, A. Pētersons, O. Breņķis, B. Čevers, H. Tichovskis, J. Mežaks un P. Dindzāns. Vidū — padomes prezidijs — V. Mukts, A. Dreimanis, J. Grīslis un P. Celma. Pa labi: padomes locekļi (no labās): J. Lejiņš, A. Budže, H. Vilks, Epners, V. Kraulis, J. Rolavs, V.Uiska, J.Niedra, A.Sprūdžs.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

DRAUDZĪGĀ AICINĀJUMA SPĒKS

Jaungada mēnesī latviešu saimi pasaules malu malās pāršalc spirgta rosinoša vēsma — Draudzīgais aicinājums. No pavisam vienkārša, bet toties ļoti cildena ierosinājuma — atceries savu pirmo skolu! — gadiem skrejot un laikiem mainoties, Draudzīgais aicinājums latviešu tautas saimē kā dzimtenē, tā trimdā ir izaudzis un izvērties par idejisku rosinātāju un sākuma devēju lielām un mazām, šaurākām un plašākām latviešu kultūras manifestācijām, ko šais dienās mūsu pašaizliedzīgie gara darbinieki rīko visur, kur vien kāda saujiņa latviešu.

Draudzīgais aicinājums šai smagajā mūsu tautas pārbaudes laika posmā ir ieguvis arī jaunu, vēl daudz lielāku, neizsakāmi dziļu nozīmi, kas tam liek degt un zaigot jo spoži un kvēli. Tas ir kļuvis par spēka un ierosmes devēju mūsu gara darbiniekiem, kļuvis par kausētāju un liedētāju liesmu mūsu gara ieroču kalvē un reizē ar saucienu un aicinājumu iet cīņā ar kultūras ieročiem par savas tautas tiesībām dzīvot.

Toreiz, kad Draudzīgais aicinājums atskanēja pirmoreiz, mēs dzīvojām brīvi un nenomākti paši savā valstī un, šim aicinājumam sekodami, priecājamies par to diženajiem panākumiem. Draudzgā aicinājuma spēks toreiz pacēla latviešu kultūras rosību vēl nepieredzētos augstumos, un mēs katrs ieskatījām par savu goda pilnu pienākumu to visiem spēkiem atbalstīt.

Vai tas bija tikai tāpēc, ka šī cildenā aicinājuma devējs Kārlis Ulmanis toreiz bija mūsu valsts augstākais vadītājs? Nē, būtu pavisam aplami tā domāt. Draudzīgā aicinājuma brīnišķīgais, augšupcēlējs spēks ir iekausēts tā diženajā idejā, cēlajā nodomā celt savas tautas izglītību un kultūru un dot tautas garam vairāk gaismas, vairāk mirdzuma, asināt un rūdīt prātu un domas.

Šis varenais augšupcēlējs spēks mūs nesa toreiz, un tas nav nodzisis arī trimdā. Un tieši trimdā tas ieguvis vēl lielāku nozīmi latviešu kultūras celšanā un jau radīto gara bagātību saglabāšanā. Tur, dzimtenē, mūsu brāļi un māsas grūtos apstākļos godam veic savu daļu. Vai mēs lai paliekam iepakaļ, mēs, kam liktenis lēmis palikt dzīviem? Mums jāveic sava daļa, un turklāt arī vēl tas, ko dzimtenē nav iespējams paveikt.

Ar gandarījumu un prieku jāatzīst, ka mūsu veikums nav gluži mazais, bet tas tomēr varētu būt vēl lielāks, vēl diženāks.

Priecājoties par pozitīvajiem panākumiem, mēs ar zināmu nepatiku dažkārt uzduramies arī uz dažām nebūšanām, kas sākušas ieviesties tieši pēdējā laikā. Ikviens jau būs, droši vien, pats sadūries ar t. s. „tumšo slāni" un „latviešu analfabētiem". Šie abi gara tumsības pārņemtie nobiruma veidi visumā trimdiniekiem jau tik labi pazīstami, ka par tiem nebūtu nemaz jārunā, ja tie nebūtu nākuši no mūsu pašu vidus. Patiesi žēl, redzot, ka „tumšajā slānī" nogrimst un pazūd viens otrs agrāko laiku kultūras darbinieks, un ka „latviešu analfabētu" daudzumam tieksme pieaugt. Atliek tikai cerēt, ka tie nepaliks uz visu mūžu „ar aklību sisti", bet pēc izmaldīšanas pa tumsas purvu iznāks atkal gaismā.

Draudzīgajam aicinājumam daudzējādā ziņā piemīt tāds pats spēks kā brīnumdarītājam spogulītim teikā par Lāčplēsi. Tas iedots un uzticēts ikvienam latvietim. Lai tad nu sargājam un glabājam to spožu un veselu savā garā, savā dvēselē. Tas mūsu varenākais cīņas ierocis — mūsu latviešu kultūra. Kā teikā, kā pasakā, kad uzmācas ļaunie tumsas gari, lai droši un nesaudzīgi metam ar šo brīnumspogulīti saules gaismu sejā moškiem un raganām, lai tie izkūst un izgaist gaismas mirdzumā. Tieši šais dienās lai smeļamies jaunu spēku, jaunus ierosinājumus savas tautas kultūras celšanā. Aiz vārdiem: „Atceries savu pirmo skolu!" mēs dzirdam vēl varenāku aicinājumu. Sekosim tam, staigāsim gaismā, un šo gaismu nesīsim tālāk — latviešu kultūras gaismu. **K.**

DV KALAMAZŪ JAUNA VADĪBA

Gadskārtējās sanāksmes šinī gadā kā pirmie šeit sāka Daugavas Vanagi ,noturot 18. janvārī Latviešu namā pilnsapulci, ko vadīja J. Zuika. Pēc apvienības pr-ka R. Jankava vispārējā ziņojuma varēja spriest, ka darbība risinājusies ļoti sekmīgi un visas nozares uzrādījušas lielu aktīvitāti, sasniedzot kulmināciju — pag. rudenī noorganizējot ASV mērogā DV dienas Kalamazū. Biedru skaits audzis, iejot 1959. gadā tas uzrāda 100.

Pārvēlot vadību, savu kandidatūru noņēma apv. pr-ks R. Jankavs, kurš Kalamazū DV vadībā bija 6 gadi. Par jauno priekšnieku ievēlēja ilggadējo valdes locekli, Korejas kaŗa veter. Aldoni Mežsētu. Viņa vietnieks un sarīkojumu daļas vad. I. Kāps, sekretārs K. Kļaviņš, kasieris R. Zaķis, biedrzinis R. Ozoliņš, aprūpes nod. vad. Ed. Krasts un valdes loc. speciāliem uzdevumiem Alfr. Minka. Par apvienības grāmatvedi turpmāk paliek K. Briģis. Vanadzes arī turpmāk vadīs līdzšinējā pr-ce M. Kļaviņa, bet valdē no jauna tika ievēlētas: vietniece — V. Slaidiņa, kasiere E. Kalniņa un sekretāre V. Šteinharte.

★

DV apvienības nākošais sarīkojums būs masku balle „Ikdienas nedienas", kas notiks 31. janvārī, plkst. 7,30 vakarā, Recreation Park jaunajā zālē. Kā informē rīkotāji, šoreiz būs sevišķi jautra programma. Labākās maskas godalgos. Atspirdzinājumu galds. Bazārs. Un laba deju mūzika. **B.**

DV Montreālas nodaļas

jaunievēlētā valdes konstruējusies šā:

valdes priekšsēdis un aprūpes daļas vadītājs J. Gributs, pr-ža vietnieks un biedrzinis — J. Grunde, sarīkojumu un kultūras daļas vad. J. Bilinskis, kasieris — A. Zariņš, sekretāre V. Vecziediņa.

Nodaļas adrese: Mr. J. Gributs, 10169 Cobourg Ave., Apt. 8., Montreal, Que.

DV KV DELEGĀTU PILNSAPULCE

DV delegātu pilnsapulce Kanadā notiks 21.—22. februārī Toronto, 123 Huron St., sākums 21. februārī plkst. 10-os.

Darba kārtībā:

1. Delegātu sanāksmes atklāšana ar svētbrīdi un atklāšanas uzrunu.
2. Mandātu komisijas ziņojums (DV KV revīzijas komisija).
3. Pilnsapulces vadības vēlēšanas.
4. Iepriekšējās delegātu pilnsapulces protokola pieņemšana.
5. Ziņojumi un turpmākā darbība: valdes, DV CV locekļa un saimn. daļas ziņojums; valdes pr-ža vietnieka, Aprūpes daļas vadītāja, Kultūras daļas vad., Jaunatnes un sporta daļas vad., biedrziņa, sekretāra un Vanadžu priekšnieces ziņojumi; Bēru fonda jautājums.
6. DV Kanadā Goda tiesas ziņojums.
7. Nodaļu delegātu ziņojumi.
8. Revīzijas komisijas ziņojums.
9. Debates par ziņojumiem un amatpersonu darbību.
10. Vēlēšanas: valdes priekšsēža, pr-ža vietnieka, valdes locekļu, revīzijas komisijas un Goda tiesas vēlēšanas.
11. Budžets 1959. gadam.
12. Dažādi jautājumi un ierosinājumi.

PILNSAPULCE

1. februārī, pl. 4 p.p., DV namā, 123 Huron St, DV Toronto nod. Vanadžu kopas pilnsapulce. Darba kārtībā: valdes ziņojumi, jaunās valdes vēlēšanas.

Gadījumā, ja noteiktā laikā nesanāktu statūtos paredzētais Vanadžu skaits, pilnsapulce būs tiesīga pusstundu vēlāk pie katra ieradušos skaita.

Vanadžu kopas valde.

JAUNAS SEJAS DV NODAĻU VALDĒS

Hamiltonas DV jaunā valde. Sēž no kreisās: A. Grīnbergs (biedrzinis), E. Krasts (priekšnieka palīgs), O. Gēbauers (priekšnieks), J. Dubinskis (sekretārs). Stāv: revīzijas komisijas loceklis J. Gailītis un A. Zibens (kasieris). Nodaļas adrese: 79 Smith Ave., Hamilton, Ont., Canada.

Foto: Rasma Bērziņš.

Kičeneras DV nod. jaunā valde konstruējusies šā: A. Bērziņš (priekšsēdis), A. Preiss (pr. vietnieks), J. Cers (kasieris), D. Taube (sekretāre), A. Taube (biedrzinis). Revīzijas komisijā ievēlēti L. Znots, V. Cinis un A. Eichvalde. Par nodaļas delegātu Kanadas DV pilnsapulcei ievēlēts V. Cinis.

KĀDA ZĪMĪGA VĒSTULE NO DZIMTENES

Pagājušā gada beigās ASV saņemta kāda vēstule no dzimtenes, kas labi raksturo latviešu jaunatnes izglītības gaitas un sūtīšanu piespiedu darbos tūkstošiem kilometru tālu Sibirijas ziemeļu ledus laukos.

Vēstulē lasām:

„N. augusta mēnesī saņēma gatavības apliecību, arī man šajā dienā izdevās atbrīvoties no darba un būt klāt, izlaiduma aktā. Viņš gribēja tikt augstskolā, bet tā kā N. dabūja apliecību, ka beidzis zemes ierīkotāju skolu un universitātes pārbaudījumi jau bija beigušies, šīs cerības nu pagaisušas. Ar šo gadu pie mums iznācis jauns likums, ka pēc vidusskolas beigšanas, ja grib iestāties augstskolā, vispirms jānostrādā zināms prakses laiks un tikai tad var izglītību turpināt. Uz šī likuma pamata ministrija komandēja N. uz Tahtamigdu, kas atrodas ap 300 klm. no Habarovskas (aiz Baikala ezera). Ķīnas robeža no turienes esot tikai apm. 70 kilometru. Varēja atteikties un nebraukt tik tālu, bet tad uz tevi skatās tā pagreizi . . . Ilgi jau viņam tur nebūs jāstrādā un uz Jaungadu cer būt mājās. Ceļu uz turieni deva brīvu un līdz ar N. aizbrauca vēl daži skolas biedri. Ceļā pavadījuši 12 dienu, apstājušies arī Maskavā un to apskatījuši. Darba rajonā viņi uzmēri un izsver kādu upi. Tur uz tās upes celšot spēkstaciju, un šim nolūkam applūdināšot tik lielu zemes gabalu kā Latvija. Citi jau tur strādājot no pavasaŗa ,esot liela daļa latviešu, arī priekšniecība un vienkopus tajā rajonā ap 100 cilvēku. Pie zemes izmērīšanas, izsvēršanas un plānu gatavošanas strādājot 9 cilvēki, neskaitot tos, kas palīdzot izmērīt un izsvērt. Tahtamigdas nosaukums esot cēlies no inku valodas, kas tulkojumā skanot: „Stāvi, nāve". Tur 1927. gadā plosījies mēris, kas nācis no ziemeļiem un tad gandrīz visi cilvēki izmiruši. N. rakstot, ka varētu izdarīt dažus uzņēmumus, bet trūkstot filmas, un tās uz vietas nevarot dabūt.

V. Z.

MEKLĒJU

Rudiardu Mucnieku, skolotāju no Ventspils apriņķa, Žani Lilje Andreja d., dzimis 1908. g. Ziņas lūdz sniegt: Putniņš, Glasg. 2 Västerås, Sverige.

HAMILTONAS LATVIEŠU SKOLA GAIDA DRAUDZĪGĀ AICINĀJUMA TALCINIEKUS

Latviešu skolas padome savā pēdējā sēdē pārrunāja skolas turpmāko darbību un ar to saistītās vajadzības. Skolēnu skaits pēdējos 10 gados ir audzis, un šogad sasniedzis augstāko līmeni, kas parāda, ka skolai latvietības saglabāšanā ir sava neaizstājama vieta. Skolas padome apsveic Hamiltonas latviešu aktīvitāti un ievadītos soļus nekustamu īpašuma iegādē, kur veicināta skolas darbība, nodrošinot telpas. Tanī pašā laikā skolas padome saprot, ka eventuālie īpašumu pircēji sākuma posmā nevarēs sagādāt skolai mācību noturēšanai piemērotus galdus un krēslus. Tāpēc nolēma lūgt Hamiltonas latviešu organizācijas un tautiešus, atceroties mūsu prezidenta Kārļa Ulmaņa Draudzīgā aicinājuma 24. gada dienu, ziedot skolai līdzekļus šī mērķa īstenošanai. Tāpat skola būs prieciga un pateicīga saņemt ziedojumos grāmatas un citus mācības līdzekļus. Tautiešus, kuri dzīvo ārpus pilsētas, vai kuŗus nevarēs apmeklēt ziedojumu vācēji, lūdzam savu ziedojumu nosūtīt skolas padomes kasierim R. Januškam, 40 Norfolk St., S., Hamilton.

Mācības skolā sāksies 31. janvārī, pl. 15.00. Skolas padome sirsnīgi pateicas M. Zitmaņa kungam par vērtīgo ziedojumu un E. Brīvkalna kungam un O. Volmera kungam par palīdzību skolas eglītes sarīkojumā.

Tursa vietā ieradies Ozoliņš

Baznīcu konferencē Nīborgā, Dānijā, okupētās Latvijas ev.-lut. baznīcu pārstāvēja kāds Ozoliņš. Sākumā bija paziņots, ka konferencē piedalīšoties G. Turss. Tomēr viņa vietā ieradās minētais Ozoliņš, kas nav garīdznieks.

Konferences organizēšanas darbā piedalījās arī Igaunijas „archibīskaps" J. Kivits.

KANADĀ

HAMILTONĀ

◐ Sestdien, 31. janvārī, latviešu skola atzīmēs kopīgi prezidenta K. Ulmaņa Draudzīgā aicinājuma 24. gada dienas un rakstnieka R. Blaumaņa 50. nāves dienas atceri. Sarīkojums notiks pl. 18,00, skolas telpās (Sv. Trīsvienības baznīcas apakšējā telpā). Piedalās: Dr. P. Vasariņš ar referātu par R. Blaumani, M. Martinova, A. Cers, Z. Upīte un visu klašu skolēni ar deklamācijām, dziesmām un uzvedumu — Slinkuma krusttēvs.

◐ 1. februārī, pl. 12.00 dienā 47 Forest Ave., notiks Hamiltonas Latviešu biedrības ārkārtējā pilnsapulce.

◐ Sestdien, 7. februārī Hamiltonas Mednieku - makšķernieku kluba 5 gadu pastāvēšanas atcere ar tradicionālo balli „Šalc, zaļais mežs", kas notiks pl. 7,30 vak. Rainbow zālē (King E. un Sanford ielu stūrī).

◐ Sestdien, 14. februārī, Ventas gaidu vienība rīko Meteņu vakaru. Sarīkojums notiks pl. 6.00 vak. Sv. Trīsvienības baznīcas apakšējās telpās. Būs meteņu uzvedums, tautiskas rotaļas, loterija, kuŗas atlikums par labu ģimnazijai Vācijā.

◐ Sestdien, 21. februārī, pl. 7 vak. Sv. Trīsvienības baznīcas apakšējās telpās HLB dāmu komiteja rīko prof. P. Ķiķaukas referātu: „Stāsts par ūdens plūdiem grieķu, jūdu un babiloniešu literātūrā".

◐ Sestdien, 28. februārī, DV Hamiltonas nodaļa rīko gadskārtējo IV karnevālu Pigbridžā, Connaught hoteļa jaundekorētajā Kristalla zālē ar motto: „Mīli! . . . Dzīvība pieder šobrīd, pieder tev, kaislībā trakais! . . . un „Nevienam šai naktī nav rītdienas bail! . . ."

◐ Sestdien, 21. martā, HLB dāmu komiteja rīko Mūzikāli literāru vakaru ar Dr. P. Vasariņa referātu.

◐ Sestdien, 25. aprīlī, HLB rīko apvienoto vīru koŗa „Viesturs" koncertu ar balli Polish Alliance Hall, 644 Barton St., E., pl. 6,00 vak.

◐ Latviešu ev. - lut. Kristus draudzes Hamiltonā pilnsapulci atklāja un vadīja māc. E. Pavasars, piedaloties 42 draudzes locekļiem. 1958. gadā notikuši 38 pieaugušo un 18 bērnu dievkalpojumi, kristīti 18 bērni, iesvētīti 18 jaunieši, miruši 2, laulāti 3 pāri un pie dievgalda bijuši 243 draudzes locekļi. Draudzē pavisam 707 iesvētīti draudzes locekļi, kristīti 243 bērni, kopā 950 locekļu. Notikušas 10 padomes sēdes. Pagājušā gada budžets, kas bija sabalansēts ienākumos un izdevumos uz $6.000,- reālizējies ar nepilniem $500,- atlikuma. Budžetu nākamam gadam pieņēma uz $12.500,-. Rosīgi darbojušies draudzes dāmu komiteja, un tās kasē atlikums $1.500,-. Svētdienas skolā mācās 81 bērns.

Pilnsapulce ievēlēja arī 4 padomes locekļus, kas, saskaņā ar draudzes statūtiem, rotācijas kārtībā izstājas un ir jāpārvēl. **Par tiem ievēlēja: E. Meieru, inž. E. Zaķi, M. Zitmani un Ojāru Ieviņu. Kandidātos: J. Atvars un H. Kalniņš.**

Izteica pateicību laikraksta Latvija Amerikā apgādam par piesūtītiem trim brīveksemplāriem, kuŗus māc. E. Pavasars izdala slimniekiem Hamiltonas slimnīcās. Slimnieki par laikrakstu ļoti pateicīgi.

◐ **LAIKRAKSTA „LATVIJA AMERIKĀ"** pārstāvis Hamiltonā, Jānis Gailītis, 79 Smith Ave., tel. JA 8-3247, pieņem laikrakstam sludinājumus, jaunus abonentus, kā arī sniedz informāciju. Laipni lūdz visus tos tautiešus, kas saņēmuši LA uz 3 mēn. par $1,-, paziņot, vai minētie vēlētos laikrakstu abonēt. Visiem ieteicams abonēšanas maksu nokārtot par visu gadu $16.-.

MUMS ĻOTI DAUDZ VĒL JĀMĀCĀS...

Mūsu pagātnē ir dažas bēdīgas parādības, kuŗas ir labāk nosaukt īstajā vārdā nekā noklusēt vai sagrozīt. Tā ir vienīgā vēsturnieka un arī ikviena īsta patriota mēraukla — kalpot patiesībai. Tā domāju arī, uzrakstot savas īsās piezīmes par mūsu neatkarības cīņu sākuma posmu — „Tie nebija mūsu sociāldemokrati . . ." (Iespiestas LA 7. dec. n-rā.).

Bet A. Ezergailis (LA 7. janv. n-rā, „Pēteŗa Stučkas šausmu laikus atceroties") pārmet, ka es esot „noklusējis" komūnistu izrīcību Latvijā 1919 gadā un savās atmiņās attēlojis tikai „boļševiku labā un kreisā spārna savstarpējo ķircināšanos."

Šis A. E. apgalvojums gan pavisam nesaprotams, jo rakstā nav nemaz runas par kaut kādu boļševiku „labo vai kreiso spārnu" un pat šodien nevaru apgalvot, vai šajā partijā 1919. gadā Latvijā šādi spārni jel maz pastāvēja, un ja arī klusībā pastāvēja, vai tie „ķircinājās savā starpā . . ."

Lasītājam viegli redzēt, ka mans raksts nemaz nav veltīts boļševiku laikmetam Latvijā, bet tikai kādas šauras, plašākai sabiedrībai maz pazīstamas latviešu intelliģentu brīvības cīnītāju grupas — sociālrevolūcionāru partijas (agrāk — sociāldemokratu savienības) darbības apcerei un arī tikai tādēļ, ka šī grupa pirmā pieprasīja Latvijas pašnoteikšanos. Tie nebija marksisti — no Kārļa Marksa piekritējiem tie atšķirās kā diena no nakts. —

Vispirms — tauta tiem bija svēta lieta. (Droši vien daudzi rīdzinieki vēl atcerēsies, kā citādi tik kreisais, pie šīs grupas piederīgais dzejnieks Apsesdēls (Augusts Apsītis), viens no pirmajiem Rīgā visur parādījās tautiskā virskreklā . . .) Tāpat tiem ļoti svarīgs bija īpatnis (indivīds), kas nebija pakļaujams marksisma sludinātajām sabiedrības važām. Treškārt, tie prasīja muižnieku zemju atsavināšanu, bet krasi uzstājās pret sociāldemokratiem, kas pirms 1918. gada propagandēja kopsaimniecības.

Kā redzam, Latvijas neatkarības laikmetā galvenās Dr. M. Valtera u. c. sociālrevolūcionāru idejas (par Latvijas pastāvību un zemes reformu) arī patiešām īstenojās.

A. E. kungs vēl piemin, ka es ar savām atmiņām esot „uzplēsis vecu, jau sadzijušu brūci . . . Acīmredzot ,to viņš domējis par Andrieva Niedras valdības gļēvo rīcību, pieļaujot 1919. gada 22. maijā vāciešiem Rīgā noslepkavot vairākus tūkstošus latviešu. Bet tie ir fakti, kaut arī maz pieminēti, un tieši tie lika mums īsto Rīgas atbrīvošanu svinēt nevis 22. maijā, bet gan 22. jūnijā — Cēsu kauju uzvaras dienā. A. E. kungam derētu vēl iegaumēt, ka īsta latviešu patriota sirds asiņo par ikviena nevainīga latvieša izlietām asinīm, neatkarīgi no tā, vai tās izlējis P. Stučka vai ģen. Golcs.

Es nebūt nedomāju, ka boļviki 1919. gadā būtu bijuši vēl ļoti maigi — viņi vienīgi nespēja un nepaspēja apkaut vairāk latviešu. Pirmkārt, sarkanajā armijā bija lielākā daļa latviešu strēlnieku, kas atgriezās no Krievijas, un mobilizēti latvieši, kas nebija visai uzticams spēks. Pēc sarkano militārajām neveiksmēm 1919. g. pavasarī viņi tūkstošiem pārgāja Ziemeļarmijas pusē un kopā ar igauņiem jau jūnijā bija galvenais spēks, kas satrieca ģen. Golca „lielo gājienu uz austrumiem . . ."

Tīri dabiski, ka šāda „sarkanā armija" (kas — kā radīss — no ārienes bija sarkana, bet vidū latviski balta) nebija drošs atbalsts boļševiku dižvīriem un visumā tos neatbalstīja latviešu apkaušanā. Turpretim, kaut kādu mongoļu un citu sveštautiešu divīziju P. Stučkas rīcībā nebija, jo tās vēl kāvās citās frontēs ar baltajiem krieviem.

Vēl pieminot sociālrevolūcionārus — „eserus", jāpiezīmē, ka Krievijā tie visai drīz atšķēlās no sadarbības ar komūnistiem. Maskavā Muravjevs pat sacēlās un jau pilnīgi nogāza komūnistu valdību, un tikai, nelaimīgā kārtā, turp atsviestie latviešu strēlnieki izglāba boļševiku valdības likteni.

Vispār, gribētu izteikt vēlēšanos, kaut vismaz pagātnes notikumus mēs apgaismotu objektīvi, ne no šauru, neiecietīgu grupu viedokļa. Nav jāaizmirst, ka 40 gadu veci notikumi jau sen vairs nav politika, bet noslāņojušies un pārvērtušies vēsturē. Mēs būsim slikti latvieši, ja centīsimies šos notikumus sagrozīt vai noklusēt.

Alberts Kalniņš.

„Sarkanais stūrītis" baznīcā

Pagājušā gada 5. decembrī kādreizējā Ādažu ev.-lut. baznīcā atklāts „tautas nams". Dievnama altārī izbūvēta skatuve, pašā dievnamā zāle un dejas grīda. Atklāšana notikusi pie „pilnas bufetes", un tā otrā dienā dievnams bijis ne vien apgānīts, bet arī piekēzīts.

Vai centīgie „Dzimtenes Balss" vergu vervētāji un mājās vilinātāji nevarētu paskaidrot, kā tas saietas ar viņu meliem par „brīvu un netraucētu baznīcas dzīvi" mūsu dzimtenē?

Tāpat vai biedri nevarētu paskaidrot, kāpēc no Latvijas pag. gadā atkal uz Pad. Savienību deportēti divi ev.-lut. baznīcas mācītāji? Viņu vārdus „Dzimtenes Balss" redaktora kungs var noskaidrot Rīgas čekā.

L.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. K. BRYSON
Toronto, tel. HO 3 - 5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel RE 8 - 7798, Montreal, P.Q.
5210 VICTORIA AVE. APT. 16

I. Andrejsons, C. L. U.
41 Muircrest Drive,
DON MILLS, ONT. - HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

LASĪTĀJU vēstules

PALDIES VANAGIEM!

Latvijas Amerikā redakcijai:

Izsakām savu vissirsnīgāko pateicību LAB „Daugavas Vanagi" Kanadas valdei par mums piesūtītieim „Latvijas Amerikā" brīveksemplāriem, kuŗu vērtīgais un vispusīgais saturs mums, Vācijā palikušajiem, palīdz iepazīties ar pasaules politiskajiem un saimnieciskajiem notikumiem, kā arī dod ziņas par tautiešu dzīvi dažādos kontinentos.

Novēlam visai laikraksta saimei daudz laimes jaunajā gadā!

Vairāku lasītāju vārdā
DV Ingolštates nod. v. sekr.
A. Petermanis,

NO MALAS SKATOTIES

Latvijas Amerikā redakcijai:

Bieži dzird organizāciju vadītājus sūdzamies, ka biedri esot neaktīvi, neapmeklējot pilnsapulces, sarīkojumus u. t. t. Gribētos dzirdēt rājēju norādījumus, kā parādīt aktīvitāti — ierasties 4 biedrību pilnsapulcēs, kā tas bija 18. janvārī Toronto, kad gandrīz vienā laikā notika DV Toronto nodaļas, TLB, Toronto latviešu katoļu vienības un jaunatnes pulciņa „Lāpa" gadskārtējās pilnsapulces? Paprāvs Toronto latviešu skaits ir biedri visās četrās pieminētajās organizācijās, daži pat ievēlēti amatos kā vienā, tā otrā organizācijā. Te nu atduramies uz jautājumu, par kuŗu organizāciju vadība vai nu nav padomājusi, vai arī nav piešķīrusi vajadzīgo vērību. Vēl varētu pielaist, ja vienā dienā un vienā laikā notiek draudžu pilnsapulces, jo nav zināmi tādi tautieši, kas būtu vairākās draudzēs. Tāpat varētu vienā dienā notikt skautu un gaidu sanāksmes vai sapulces, bet nebūtu pieļaujams, ka tādu organizāciju, kā Daugavas Vanagu, Latviešu biedrības, draudžu, jaunatnes pulciņu u. tml. sanāksmes notiek vienā laikā. To, ka dažs labs vēlas darboties vairākās laicīgās organizācijās un būt arī piederīgs pie kādas draudzes, nevienam nevarētu pārmest, bet gan apsveikt, tik jārod iespējas, lai katrs varētu savu aktīvitāti pierādīt — nerīkot pilnsapulces vienā laikā. Tā, piem., 18. janvāŗa pieminētajās pilnsapulcēs pavisām piedalījušies 146 latvieši: DV Toronto nod. 47, Toronto latv. katoļu vienībā 47, TLB 27 un jaunatnes pulciņā „Lāpa" 25. Katrā organizācijā laikā atnākušajiem biedriem gribot negribot bija jāgaida uz t. s. kvorumu, jo statūtos parasti ir minēts, ka noteiktā laikā kvorumam nesanākot, pilnsapulce notiks pēc stundas vai pusstundas pie katra biedru skaita. Bieži vien tas ir par iemeslu tam, ka dažs labs biedrs, nesagaidījis pilnsapulces sākumu, aiziet prom.

V-lis, Toronto

3% VAI 6%?

Latvijas Amerikā redakcijā:

Sakarā ar rakstu LA 1. n-rā par aizdevumu procentiem man gribētos teikt, ka tie, kas sola naudas sagādi par 3% gadā, nebūt nemāna tautu. Bankas, protams, ņem par aizdevumiem 6% gadā, bet atkarībā no tam, kā banka to praktiski aprēķina, maksājamo procentu summa ir dažāda. Dažas bankas 6% no aizņēmuma summas pieskaita kapitālam tūlīt pie aizņēmuma izsniegšanas, resp. $60,-- par vienu tūkstoti par vienu gadu, un tad bankai ir jāsamaksā pilni 6%. Dažas bankas turpretim 6% aprēķina par katru mēnesi no parāda atlikuma, un intereŝu summa gada beigās iznāk tikai $30.00, respektīvi 3%.

P. Avotiņš

PATEICĪBA

Toronto Latviešu biedrības un Toronto Latviešu sporta kluba valdes izsaka pateicību visiem mūsu kopīgi rīkotā Jaungada sagaidīšanas sarīkojuma apmeklētājiem, darbiniekiem, A. Čerņenokam, P. Pavasaram, A. Kristapsonam un J. Vojcikam par ziedojumiem, kas sekmējuši mūsu kopīgā sarīkojuma ļoti labu izdošanos.

N. Pētersons,
Sarīkojuma atbildīgais vadītājs,

Abonentu ievērībai Zviedrijā

Latvijas Amerikā abonēšanas maksu lūdzam kārtot ar **DV STOKHOLMAS NODAĻU, BOX 220, STOCKHOLM.**

LA apgāds

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.
Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.
Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3 - 5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8 - 7798, Montreal, P.Q.
5210 VICTORIA AVE. APT. 16

I. Andrejsons, C.L.U.
41 Muircrest Drive,
DON MILLS, ONT. - HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

LASĪTĀJU vēstules

PALDIES VANAGIEM!

Latvijas Amerikā redakcijai:

Izsakām savu vissirsnīgāko pateicību LAB „Daugavas Vanagi" Kanadas valdei par mums piesūtītiem „Latvijas Amerikā" brīveksemplāriem, kuru vērtīgais un vispusīgais saturs mums, Vācijā palikušajiem, palīdz iepazīties ar pasaules politiskajiem un saimnieciskajiem notikumiem, kā arī dod ziņas par tautiešu dzīvi dažādos kontinentos.

Novēlam visai laikraksta saimei daudz laimes jaunajā gadā!

Vairāku lasītāju vārdā
DV Ingolštates nod. v. sekr.
A. Petermanis,

NO MALAS SKATOTIES

Latvijas Amerikā redakcijai:

Bieži dzird organizāciju vadītājus sūdzamies, ka biedri esot neaktīvi, neapmeklējot pilnsapulces, sarīkojumus u. t. t. Gribētos dzirdēt rājēju norādījumus, kā parādīt aktivitāti — ierasties 4 biedrību pilnsapulcēs, kā tas bija 18. janvārī Toronto, kad gandrīz vienā laikā notika DV Toronto nodaļas, TLB, Toronto latviešu katoļu vienības un jaunatnes pulciņa „Lāpa" gadskārtējās pilnsapulces? Paprāvs Toronto latviešu skaits ir biedri visās četrās pieminētajās organizācijās, daži pat ievēlēti amatos kā vienā, tā otrā organizācijā. Te nu atduramies uz jautājumu, par kuru organizāciju valdība vai nu nav padomājusi, vai arī nav piešķīrusi vajadzīgo vērību. Vēl varētu pielaist, ja vienā dienā un vienā laikā notiek draudžu pilnsapulces, jo nav zināmi tādi tautieši, kas būtu vairākās draudzēs. Tāpat varētu vienā dienā notikt skautu un gaidu sanāksmes vai sapulces, bet nebūtu pieļaujams, ka tādu organizāciju, kā Daugavas Vanagu, Latviešu biedrības, draudžu, jaunatnes pulciņu u. tml. sanāksmes notiek vienā laikā. To, ka dažs labs vēlas darboties vairākās laicīgās organizācijās un būt arī piederīgs pie kādas draudzes, nevienam nevarētu pārmest, bet gan apsveikt, tik jārod iespējas, lai katrs varētu savu aktivitāti pierādīt — nerīkot pilnsapulces vienā laikā. Tā, piem., 18. janvāra pieminētajās pilnsapulcēs pavisam piedalījušies 146 latvieši: DV Toronto nod. 47, Toronto latv. katoļu vienībā 47, TLB 27 un jaunatnes pulciņā „Lāpa" 25. Katrā organizācijā laikā atnākušajiem biedriem gribot negribot bija jāgaida uz t. s. kvorumu, jo statūtos parasti ir minēts, ka noteiktā laikā pilnsapulcei nesanākot, pilnsapulce notiks pēc stundas vai pusstundas pie katra biedru skaita. Bieži vien tas ir par iemeslu tam, ka dažs labs biedrs, nesagaidījis pilnsapulces sākumu, aiziet prom.

V-lis, Toronto

3% VAI 6%?

Latvijas Amerikā redakcijai:

Sakarā ar rakstu LA 1. n-rā par aizdevumu procentiem man gribētos teikt, ka tie, kas sola naudas sagādi par 3% gadā, nebūt nemāna tautu. Bankas, protams, ņem par aizdevumiem 6% gadā, bet atkarībā no tam, kā banka to praktiski aprēķina, maksājamo procentu summa ir gadā lielāka. Tā, piem., par aizdevumu 6% no aizņēmuma summas pieskaita kapitālam tūlīt pie aizņēmuma izsniegšanas, resp. $60,- par vienu tūkstoti par vienu gadu, un tad bankai ir jāsamaksā 6%. Dažas bankas turpretim 6% aprēķina par katru mēnesi no parāda atlikuma, un interešu summa gada beigās iznāk tikai $30.00, bet 3%.

P. Avotiņš

PATEICĪBA

Toronto Latviešu biedrības un Toronto Latviešu sporta kluba valdes izsaka pateicību visiem mūsu kopīgi rīkotā Jaungada sagaidīšanas sarīkojuma apmeklētājiem, darbiniekiem, A. Čemenokam, P. Pavasaram, A. Kristapsonam un J. Vojcikam par ziedojumiem, kas sekmējuši mūsu kopīgā sarīkojuma ļoti labu izdošanos.

N. Pētersons,
Sarīkojuma rīcības vadītājs.

...s manuskriptus saīsināt. ...s neizdabās, bet ne vēlēšanos būt ... paskaidrojums ... rakstos izteiktā ... redakcijas viedoklim.

Māc. Arnolds Lūsis

KRISTĪGĀ BAZNĪCA, KOMŪNISMS UN PACIFISMS

II

Protams, mums nav jācīnās pret komūnismu tikai tādēļ vien, ka tas sludina jaunu sociālo iekārtu, jaunu ražošanas un patērēšanas kārtību sabiedrībā. Ja kādas valsts iedzīvotāji brīvprātīgi izšķirtos turēties pie šādas sociālas kārtības (pagaidām gan brīvprātīgi tas nevienā valstī nav noticis), tad baznīcai pret to nevarētu būt nekādu iebildumu.

Iemesli kristīgās baznīcas negātivai nostājai pret komūnismu meklējami garīgā plāksnē.

Kristīgās baznīcas pienākums ir cīnīties pret komūnismu tādēļ, ka komūnisms ir izteiktākā bezdievības mācība, kādu pazīst moderno laiku vēsture.

Neskaitāmas reizes komūnistu partijas vadoņi un biedri atklāti un bez mazākās vilcināšanās deklarējuši, ka viņu mērķis ir iznīcināt katra veida reliģiju, bet it īpaši kristīgo ticību, ko Vladimirs Iļjičs Ļeņins nosaucis par „opiumu", kas samaitā cilvēku.

Tagad rodas jautājums, kā gan baznīca var cerēt uz saprašanos un ilgstošu sadzīvošanu ar šādu režīmu, kāds ir komūnisms? Vai baznīca tiešām būtu aizmirsusi, ko mūsu Kungs un Pestītājs tai gribējis teikt, sacīdams: „**Kas nav ar ar mani, tas ir pret mani, — un kas ar mani nesakrāj, tas izkaisa**" (Mateja ev. 12., 39.). Vai tiešām sadarbības ieteicēji būtu aizmirsuši apustuļa Pāvila paskubinājumu: „**Nevelciet svešu jūgu kopā ar neticīgiem. Jo kāda daļa ir taisnībai ar netaisnību? Kas kopējs gaismai ar tumsību?**" (Pāvila vēstule korintiešiem (6.,14.).

Pēdējā laikā ir atskanējušas balsis, kas saka, ka, piemēram, Padomju Savienībā komūnistu partijas nostāja pret kristīgo baznīcu esot uzlabojusies, kļuvusi iecietīgāka. Nopietns vērotājs sapratīs, ka tā ir domāta tikai pārejas stāvoklim, acu apmānīšanai. Politisku iemeslu dēļ komūnistu varas nesēji grib iegūt kristīgo Rietumu draudzību. Un viens no šādas draudzības priekšnoteikumiem, ko Staļinam savā laikā ieteica jau daudzās politiskās katastrofās atbildīgais Franklins Delano Rūzvelts — bija labāku attieksmju nodibināšana ar baznīcu un kristiešu vajāšanu ierobežošana. Staļins bija pārāk viltīgs, lai to neievērotu. Bet kas tad faktiski ir mainījies? Mainījies tas, ka komūnistu partija Padomju Savienībā augstākos garīdzniekus padarījusi par saviem kalpiem un politisko mērķu centīgiem atbalstītājiem. Vai baznīca Pad. Savienībā šodien ir brīva? Sadarbības ieteicēji apgalvo, ka jā! Bet ja baznīca Padomju Savienībā ir brīva, tad kādēļ tā ne ar vienu vārdu nedrīkst nosodīt grēka darbus un noziegumus pret cilvēcību, kādus izdara komūnistu partija? Ja baznīca ir brīva, kādēļ tai ir aizliegts ierīkot svētdienas skolu un sludināt Kristus vēsti jaunatnei? Ja baznīca ir brīva, kādēļ vēl joprojām garīdznieki tiek apcietināti un izsūtīti uz koncentrācijas nometnēm, kā tas, piemēram, vēl 1958. g. vasarā noticis ar diviem Latvijas ev.-lut. baznīcas mācītājiem, nemaz neminot vajāšanas, kādas 1957./58. gadā vērstas pret Ungārijas protestantu garīdzniekiem, īpaši bīskapu Lajošu Ordašu? Mums ir pierādījumi, ka komūnistu partija katrā valstī, kur tā sagrābusi varu savās rokās, dara visu iespējamo, lai sistēmatiski un mērķtiecīgi apkarotu un iznīcinātu kristīgo reliģiju.

Kā gan kristīgā baznīca var ieteikt sadarbību ar šādiem kristīgās reliģijas ienaidniekiem? Vai te tikai neīstenosies pravieša Jeremijas vārdi par tiem, kas Dieva vārdu vietā nāk ar savu gudrību un saviem sapņiem:

„**Redzi — saka tas Kungs — es celšos pret tiem praviešiem, kas runā pašu vārdus un saka: Viņš ir runājis! . . . Es celšos pret tiem, kas sludina melu sapņus, un tos stāsta un pieviļ manus ļaudis ar saviem meliem un savām tukšām blēņām — un es tomēr tos neesmu svētījis un tiem nekā neesmu pavēlējis.**" (Jeremija 23., 32.).

Tālāk: Vai sadarbības sludinātāji domā, ka uz viņiem vairs neattiecas Kristus vārdi:

„**Eita un darait par maniem mācekļiem visas tautas, . . . tām mācīdami turēt visu, ko es jums esmu pavēlējis.**" (Mateja evaņģēlijs 28., 19.-20.).

Ja kristīgā baznīca grib būt iecietīga pret bezdievīgo komūnismu un ja tā cer sadzīvot ar komūnismu, tad baznīcai jāatsakās no šīs pavēles pildīšanas, ko Kristus tai atstājis. Tādā gadījumā baznīcai jāzina, ka var pienākt diena, kad tai aizliegs sūtīt misionārus, kad tai neatļaus iespiest svētos rakstus, kad tā nevarēs izlietot Dieva vārda sludināšanai radio un televīziju. **Nāks laiks, kad baznīcai varbūt atkal būs jānoiet katakombās. Tikai šoreiz tai katakombās būs jānoiet nevis savas drošsirdīgās ticības pārliecības dēļ, bet gan savu vadoņu gļēvulības, kompromisa meklēšanas un farizejiskās vienaldzības dēļ**, jo Rietumu protestantu baznīcu vadoņu starpā ir vīri, kuru darbus redzot, gribas lūgt ar Kristus vārdiem: „Tēvs, piedodi tiem, jo tie nezina, ko tie dara."

*

Protams, tiem teologiem un sludinātājiem, kas ieteic sadarbību ar komūnistiem un komūnisma pārņemto zemju un valdību atzīšanu, ir šķietami labi un pārliecinoši argumenti. Viens no tādiem argumentiem ir mūsu Kunga un Pestītāja aicinājums: „Mīlējiet savus ienaidniekus un lūdziet Dievu par tiem, kas jūs vajā, ka jūs topat sava Debesu tēva bērni, jo Viņš liek savai saulei uzlēkt pār ļauniem un labiem, un lietum līt pār taisniem un netaisniem." (Mateja ev. 5., 44.-45.).

Otrs arguments ir Pestītāja norādījums: „Jums nebūs pretim stāvēt ļaunumam; bet, kas tev sit labajā vaigā, tam pagriez arī otru." (Mateja ev. 5., 39.). No šīs „nepretošanās ļaunumam" šķietami ir izaudzis arī **pacifisms**, ko tagad tik dedzīgi sludina t. s. World Council of Churches vadība un kas lielu atbalsi šeit, Kanadā, radis īpaši t. s. Apvienotajā baznīcā (United Church).

Apstāsimies mazliet pie abiem šiem argumentiem.

Nav noliedzams, ka Kristus pavēle par mīlestību uz saviem ienaidniekiem attiecas uz mums visiem; to pašu varam teikt par lūgšanu, ko Kristus mums mācījis un kurā ieskanas skaistais vārds „piedošana".

(Nobeigums sekos)

ARDIEVAS TVAIKAM

(C. S.) — Kanadietim, cik vien ilgi tas var atcerēties, viens no visraksturīgākajiem trokšņiem šai zemē arvien ir bijis garais, sērīgais dzelzceļa lokomotīves svilpiens. Tie, kas dzīvojuši prērijās vai kalnos, nekad neaizmirsīs tālās ekspresvilciena svilpes gaudas, kas lauzās cauri klusajai ziemas naktij, kad temperātūra bija nolīdējusi 40 gradu F. zem nulles. Vientulīgam lopu audzētājam, mazpilsētas puikam, kas silti ierītinājies savā gultā, stacijas telegrafistam, kas noliecies pāri savam aparātam, vilciena svilpes troksnis bija vienojošais loceklis, kas viņus saistīja ar lielām pilsētām un tāliem krastiem.

Tagad šis signāls apklusīs. Tvaika svilpja skaļo kāpinājumu un atslābumu aizstājis niknais, lietišķais modernā dīzeļa signālrags.

Ar mazām skumjām mēs visi lasām par tvaika laikmeta aiziešanu. Tvaika lokomotīves pazudīs no Kanadas dzelzceļiem līdz 1961. gadam. Pašlaik jau darbojas kādas 1.200 dīzeļa lokomotīves uz Kanadas Klusā okeana dzelzceļa līnijām un vēl 1.500 — uz Kanadas nacionālā dzelzceļa līnijām. Šīs abas sabiedrības, interesēdamās par ātrumu un saimnieciskumu, jo dīzeļi ir daudz labāki par tvaika lokomotīvēm, kopš pasaules kara beigām ir izdevušas pāri par 500 milj. dolaru, lai pārietu uz dīzeļiem.

Šai sakarā kravu vilcienu ātrums (ieskaitot pieturu laiku), palielinājies no 16 līdz 19 jūdzēm stundā, bet transkontinentālie vilcieni prasa mazāk labošanas un darbojas daudz vienmērīgāk.

Tagad mēs sakām ardievas melnajiem, kūpošajiem milžiem, kas dārdēja cauri kalnu spraugām, grieza krūtis pret prēriju sniega puteņiem, drāzās ar 90 jūdžu stundas ātrumu gar platajiem Sv. Labrenča krastiem.

VISAM SAVAS ROBEŽAS

Demokrātiskās valstīs ir vārda, preses, darba izvēles, pārvietošanās un daudzas citas brīvības, kā arī vēstuļu un korespondences neaizskaramība. Šajās valstīs pilsoņiem liekas, ka viņiem viss ir atļauts.

Tomēr visām minētām brīvībām ir savas robežas. Ja pilsoņi tās pārkāpj, tad tie nonāk tiesas priekšā un sabiedrība viņus ignorē, izslēdzot no sava vidus. Tāda vientulība dažiem cilvēkiem ir grūtāk panesama nekā tiesas piespriestie sodi, izņemot, protams, nāves sodu, ko dažas valstis vēl atzīst un tiesa to piespriež īpaši par slepkavībām.

Ja nu kāda persona piedalās organizācijā, kas ir izdarījusi masu slepkavības, tad demokrātiskās valstīs viņai grūti cerēt ne tikai uz cienību, bet arī uz parasto pieklājību pat tad, ja viņa ir ieradusies no ārzemēm. Šķiet, ka šādu valstu valdībām līdzīgas personas nevajadzētu ielaist savas zemes robežās.

Ja ir valstis, kurās to valdības organizētā veidā veicina masu nonāvēšanu vai nebiski paātrinātu mirstību, tad jājautā, kā izturēties pret tādu valdību locekļiem; piem., ja viņi, okupējot kādu zemi, liek nonāvēt personas, kas agrāk ir rīkojušās šīs zemes likumu robežās ar tīru sirdsapziņu, kā nevienam pilsonim viņi neizdara no cilvēcības viedokļa kādu pārestību, vai pavēl arestēt un reizēm pat nonāvēt cilvēkus, kas kārtīgi ir strādājuši savu profesionālo darbu un okupantu valdībai nekādu pretešķību nav izrādījuši, bet tai šķiet, ka viņi savās domās ir pret attiecīgo valsts iekārtu?

Šīs valdības var arī izdarīt masu pārvietošanas uz īpašām nometnēm tādos klimatiskos apstākļos, kas kultūras cilvēkam nv piemēroti, un tur piespiest izsūtītos strādāt smagu darbu pie ļoti vāja uztura, kāpēc izsūtītie parasti iet bojā. Šādu rīcību varētu pielīdzināt attiecīgu cilvēku nonāvēšanai.

Pieņemsim, ka šādu valdību locekļiem ir dota iespēja viesoties kādā demokratijā, kur ir visas minētās brīvības. Tad tiem gan jāapzinās, ka labākā gadījumā viņiem jābūt ignorētiem. Citāds viņu stāvoklis runātu pretim visiem attiecīgās demokratijas likumiem, tikumiem un paražām, jo dalībnieks cilvēku nonāvēšanā tāds ir un paliek visur, lai kur viņš atrastos. Ir pieņemts tādas personas izdot tai valstij, kurā izdarīta noziedzība. Tur viņas tiek tiesātas un sodītas. Ja nu kāda demokratija soda ar nāvi savus pilsoņus par atsevišķa cilvēka nonāvēšanu, kā tad viņas pilsoņi var neignorēt masu slepkavības dalībniekus? Parastā cilvēku loģika nespēj citas iespējas iedomāties. Pat pārspīlētā brīvība un iecietība nevar grozīt nostāju pret šādām personām, īpaši tur, kur pilsoņi atzīst sevi par kristiešiem. Ja kāds citādi rīkojas, tad viņam grūti sevi attaisnot krustā sistā Pestītāja priekšā, jo viņš apzinīgi ir uzņēmis savā sabiedrībā ateistu un tās mīlestības pretinieku, kā arī kristiānisma pamatā.

Atsaukšanās uz starptautiskām atzīmēm stāvokli negroza, īpaši tādās valstīs, kurās atzīst noziedznieku izdošanu ieinteresētai sabiedrībai un kurām nav jābaidās no spēku mērošanas ar kādu naidīgu valsti.

Šādas teorētiski principiālas domas izraisa daži atsevišķi gadījumi tautu dzīvē un attieksmēs.

P. Dreimanis.

Dāboliņa kundzei,

kas agrāk dzīvojuši 65 Sussex Ave., Toronto, pienākusi vēstule no Austrālijas. Saņemama LA birojā.

Savienotās VALSTIS

GRAND RAPIDOS

● Redzamus panākumus Grand Rapidos uzrādījuši jaunās paaudzes šachisti. Centrālās vidusskolas šacha klubā spēlē 5 latvieši: Dzeguze, Celmiņš, Fricsons, Valdis un Aldis Puriņi. Vietējā šacha klubā ar redzamiem panākumiem līdz šim cīnījušies A. Doniņš, J. Niedrītis un L. Celmiņš. Pēdējais izvirzījies junioru meistarības galvgalā un par teicamiem panākumiem saņēmis balvu — grāmatu „1.000 labākās šacha spēles". Vietējais turnīrs turpināsies līdz februāra vidum, un L. Celmiņam paredzēta braukšana uz valsts meistarsacīkstēm Toledo, Ohio.

ROČESTRĀ

● Pirms vairāk gadiem ar latviešu svētdienas skolas piedalīšanos notika vienīgais kultūras dienu sarīkojums, veltīts lielajam pasaku meistaram Kārlim Skalbem. Kopš tā laika kultūras dienu atzīmēšana ir apsikusi pavisam. Organizācijām būtu laiks padomāt par šo sarīkojumu atjaunošanu, aizstājot vienu otru līdzšinējā stila sarīkojumu ar vērtīgāka satura sniegumiem.

● Krusta draudzes gada sapulce notiks svētdien, 1. februārī, pēc kārtējā dievkalpojuma Sv. Pāvila baznīcas apakšējā zālē. Viens no vissvarīgākajiem punktiem darbu kārtībā — Klīvlendas konferences lēmuma analize un draudzes nostāja šai jautājumā. 1. februārī notiks arī pēdējais dievkalpojums Sv. Pāvila baznīcā, jo, sākot ar 15. februāri, draudze dievkalpojumus pārceļ uz vietējo luterāņu Miera baznīcu (Church of Peace), kas atrodas Caroline un Mt. Vernon ielu krustojumā. Nokļūšana ar South ielas autobusiem līdz Caroline St.).

● Informācija par iestāšanos Amerikas latviešu palīdzības fondā, kā arī iestāju un pabalstu anketas saņemamas pie fonda pārstāvja A. Vilka, 695 Meigs St., tel. GReenfield 3-1199. As.

SIETLĀ (WASH.)

● Latviešu biedrības Vašingtonas valstī Sietlas nodaļa pēdējā pilnsapulcē jaunajā valdē ievēlēja: A. Cibi, H. Mindenbergu (līdzšinējais valdes priekšsēdis), A. Keiri, J. Zomeru un Z. Michelsonu. Revīzijas komisijā ievēlēja O. Runiķi, J. Liepu un P. Michelsonu. Pieņēma budžetu $3.000,- apmērā. Nodaļā pašreiz ir 219 biedri; visi arī ALA's biedri.

● 19. janvārī veļu valstī aizgāja Milda Zommere. Pēc viņas sēro dēli, radi un vietējā latviešu saime.

LABDARIS UN SARGS CILVĒKA VESELĪBAI

C vitamīna 1.000 gadu atklāšanas jubileja

958. g. pēc Kristus dz., kādā Dienvidķīnas provincē plosījās skorbuts tādos apmēros, ka izmira tīrs ceturtdaļas no tās iedzīvotājiem. Tad kāds ķīniešu priesteris sāka iesvest no Malaju salām ananasus, citronus un apelsīnus, un šī slimība apstājās. Priesteris nosauca šo augļu sulu par maģisko sulu. Vēlāk ķīniešu rakstos lieto vārdu „dzīvības sula".

Šis ķīniešu priesteris, nezinādams nekā par ķīmiju, technoloģiju un medicīnu, bija atklājis C vitamīna iedarbību.

Vasko de Gamma, apbraucot kā pirmais Labās cerības ragu, zaudēja divi trešdaļas no saviem vīriem, kas ēda sausiņu barību un kaltētu gaļu, 1535. gada ziemā Kartjē zaudēja Kanadā vienu ceturtdaļu no vīriem, trūkstot augļu barībai.

Angļi šai smagajai slimībai deva nosaukumu „scurvy", kas nozīmē to pašu, ko tagad medicīnā „skorbuts".

Pēdējos 300 gados, ko satiksmē apzīmē par kuģniecības periodu, jūrnieki pret skorbutu lietojuši augļu sulas, kaut gan viņi neko nezināja par vitamīniem.

No 1918. — 1932. gadam kāds zinātnieks vārdā Zilva, koncentrēja antiskorbutiskas substances, ko viņš ieguva no citronu sulas un kāpostu kacēniem, un izdarīja izmēģinājumus ar žurkām un jūras cūciņām.

Zilva atklāja, ka vitaminam C ir svarīga nozīme molekulu uzbūvē cilvēku un dzīvnieku ķermenī un ka tas darbojas kā redukcijas faktors, jo spēj apsorbēt skābekli.

1928. g. Sent-Giorgijs, pēc astoņu gadu pētīšanas atšķīra redukcijas spējīgus ķīmiskus savienojumus no adrenāliem dziedzeriem, citroniem un kāpostu kacēniem. Šo vielu viņš nosauca par heksurīna skābi.

1931. g. Kings atrada ķīmisko struktūras formulu un zinātnieki pierādīja, ka vitamīns C un heksurīna skābe ir viens un tas pats — ķīmisks savienojums.

1933. g. Reichsteins izolēja vitamīnu C kā atsevišķu vielu un atklāja tā sintetisko ražošanu. Kopš tā laika firma „Hoffman's La Roche Co." pasauli ir apgādājusi ar ķīmiski-sintetiski ražoto C vitamīnu. Šī firma dienā ražo 2-3 tonnas C vitamīna. ASV 1958. g. katru nedēļu patērēts no 40-50 tonnu sintetiskā C vitamīna, kas atbilst apm. 1 miljarda tonnu citronu vitamīna sulām. Visā pasaulē pašreiz gada laikā patērē tik daudz C vitamīna, ka, lai to iegūtu, ēdot citronus vai apelsīnus, tad būtu jāapēd tik daudz, ka pietiktu ceļa bruģēšanai ar šiem augļiem līdz mēnesim un atpakaļ.

Viena kilograma sintetisko vitamīnu pietiek 13.400 cilvēkiem, paredzot dienas devā 75 miligrammus.

C vitamīna ķīmiskais nosaukums ir askorbīna skābe un tās ķīmiskā formula ir $C_6H_8O_6$. Askorbīna skābe, ķīmiski tīra, balta, kristalliska viela, ar mazliet ieskābenu garšu. Šķīst ūdenī, alkoholā, glicerīnā un propilena glikolā. Nešķīst eļļās, taukos, ēterī, benzolā un chloroformā.

C vitamīns cilvēku dzīvnieku un augu sastāvā ir nepieciešama viela, dzīve bez tā nav iespējama.

Kā jau iepriekš minēju, askorbīna skābe jeb C vitamīns novērš skorbutu, rada spēcīgu kaulu un muskuļu attīstību un pastiprina proteīnu nogulsnēšanos ādā un audos, tāpat atvieglina barības noārdīšanu asinsvados. C vitamīna klātienē ievainojumi un plīsumi dzīst ātrāk. Audi un šūnas attīstās ātrāk un noveco lēnāk, tāpat pastiprina enerģijas rašanos ķermenī un paātrina barības vielu sadegšanu.

Pēc ASV Research Council atzinumiem, cilvēkam dienā jāsaņem šādas C vitamīna devas miligrammos: vīrietim, visos vecumos 75 mgr., sievietei, visos vecumos 70, sievietei stāvoklī 100, sievietei zīdot 150, bērniem līdz 1 gadam 30, līdz 3 gadiem 35, 4-6 g. v. 50, 7-9 g. v. 60, 10-12 g. v. 75, zēniem: 13-15 g. v. 90, 16-19 g. v. 100; meitenēm: 13-15 g. v. 80, 16-19 g. 90.

Medicīnā C vitamīnu lieto kā palīglīdzekli pēc smagām slimībām, kā šarlaks, tīfs un difterīts. Cilvēka ķermenis atgūstas daudz ātrāk, ja saņem C vitamīnu. Tāpat daudz ātrāk dzīst apdegumi, pārstājas nervu lēkmes, un pārējās zāles iedarbojas labāk, ja organisms saņem C vitamīnu.

ASV un Kanadā C vitamīna cenas ir par augstām, jo to ražo tikai dažas sabiedrības, kas kontrolē cenas. Askorbīna skābei Kanadā 1957. g. valdība lika pazemināt cenas, bet tikai komerciāliem uzņēmumiem, ne atsevišķam individam.

Rūpniecība šodien bez askorbīna skābes nebūtu iedomājama. Tā askorbīna skābe reducē skābekli, tad tās piemaisījumi pasargā visas ievārījumu un marmelāžu šķirnes no krāsas zaudēšanas. Tāpat saldēti augļi un dārzāji nezaudē savu krāsu atlaižoties, ja tiem ir piemaisīta askorbīna skābes deva.

Biezpiena, krējuma sierus un skābo krējumu askorbīna skābe pasargā no pelējuma un rauga sēnīšu iedarbības.

Beigās gribētos aizrādīt tām mājsaimniecības speciālistēm, kas raksta padomus dažādu ievārījumu, kvasu, alus, augļu sulu, vīnu un saldo ēdienu pagatavošanai, ka nebūtu par ļaunu, ja pievienotu drusku askorbīna skābes, kas dotu cilvēka uzturā C vitamīna piedevu un izsargātu no daudzām nepatikšanām šo produktu uzglabāšanā.

Beidzamā laikā man ir izdevies arī ceptuvju produktiem pievienot askorbīna skābes piemaisījumus, un to praktizē jau daudzas ceptuves Kanadā.

Dr. agr. J. Zariņš

KAUT MUMS AUGTU DAUDZ GAISMAS NESĒJU

DRAUDZĪGĀ AICINĀJUMA DIENU UN PIRMO SKOLU ATCEROTIES

Atceries savu pirmo skolu! — tā mūs reiz aicināja. Daudz gadu pagājis, daudz ceļu izstaigāts svešās zemēs. Acis skatījušas daudz svešu zemju brīnumus, bet sirds nevar tur pieķerties. Liekas, ka līdz ar gadu nastu plecos aug ilgu nasta sirdī. Gribas pārdomāt un atminēties senās dienas, cik tālu vien atmiņas sniedzas pagātnē.

Sakarā ar Draudzīgā aicinājuma piemiņas dienu gribas ar pateicīgām domām pieminēt savu pirmo skolu un skolotājus, jo skola bez skolotāja ir kā ķermenis bez dzīvības.

Varbūt mans stāsts lasītājiem liksies dīvains, jo tagad ir citi dzīves apstākļi kā dzimtenē, tā mums te svešumā. Bet man ir tā, kā es būtu ko parādā savai pirmajai skolai. Kā lai nolīdzinu šo parādu?

Manas skolas gaitas iesākās 1919. gada rudenī. Biju tāds pats mazs nejēga kā visi citi ābecnieki, kam nu skolā pietrūka mātes sargātājas acis un mīļās, izpalīdzīgās rokas. Tās nu bija jāaizstāj lielākiem skolas biedriem un skolotājiem, jo bijām visu nedēļu prom no mājas.

Skola bija liela — divos stāvos. Tur bija klases, skolēnu virtuve, ēdamistaba un divas lielas guļamistabas: viena zēniem, otra meitenēm.

Bērnu bija daudz un dažādu vecumu, jo kara gados mūsu pagasta skolā bija gūstekņi un vēl kādas tur kara būšanas. Tā bērni toreiz auga bez skolas. Bet nu bija sanākuši vienkopus jaunekļi ar pūciņu uz virslūpas, meitenes līgavu gados, un ābecnieki, kas vēl dažreiz raudāja pēc mājas un mammas.

Skolas soli bija dažādi, nez kur salasīti, jo skolas inventārs bija izputināts. Solu tomēr bija daudz par maz. Arī pati skola likās daudz par mazu. Sēdējām tik cieši kopā, ka rakstīt nebija iespējams. Tur nu skolotāji bija atraduši labu atrisinājumu: no malkas klučiem nozāģēja klucēnus un klasi sadalīja divās grupās. Viena grupa lasīja, otra rakstīja. Tie, kas lasīja, sēdēja uz klucēniem gar sienām, tie, kas rakstīja, sēdēja solos. Stundā šīs grupas tika mainītas vietām un nodarbībām.

Gaiss klasēs bija „piesātināts". Telpas bija aukstas, tādēļ mēs, mazie, spiedāmies cits pie cita, lai būtu silti. Īpaši pirmdienās telpas bija aukstas, tad sēdējām virsdrēbēs un cimdos. Cits tupēja kājelēm virsū. Paši mēs skolu aptīrījām, paši iekurinājām. Krāsnis kurējās visu dienu, bet malka bija kā no meža vesta. Pagales viens gals krāsnī dega, pa otru galu pilēja verdoša sula, un siltuma nebija nekāda. Malku žāvēja aizkrāsnī un virtuvē uz plīts. Tur pietika tikai iekuram un tējas ūdentiņa uzvārīšanai. Pie tā paša siltuma kāds kādreiz cepa no mājas līdzpaņemtos kartupeļus vai biezputru. Toreiz mums visiem bija plānas pārtikas kulītes visai nedēļai līdzi.

Ar telpu apgaismošanu bija tāpat kā ar kurināšanu. Klasēs bija 2 palielas lampas, kuras aizdedzināja tikai mācību laikā. Citādi visur dega un kūpēja „vilkacītes".

Guļamistabas bija aukstākas par klasēm, bet zem segām tomēr tā nesalām kā citās telpās. Gulējām rindā uz „bričkām" — tā sauca no dēļiem sanaglotas guļamvietas gar abām sienām. Katram bija no mājām līdzi paņemts cisu maiss. Naktīs līdām pa divi zem vienas segas, lai būtu siltāk. Daži aukstuma dēļ nemaz neizģērbās, bet tas nebija atļauts. Un nez' kā skolotāji zināja atrast vainīgos, kad nāca mūs pārlūkot uz nakti. Bija ar tādi gudrinieki no lielajiem, kas pēc skolotāju teiktā „ar labu nakti!" ielēca virsbiksās un kamzoļos.

Ritos bija grūti piecelties. Īpaši abecnieki bija miegaini un slinki līst laukā no migas. Mazgāšanās notika īpašā mazgājamā istabā. Kārtīgi nomazgāties spēja tikai kāds varonis. Lielākā tiesa pielika ūdeni pie sejas, paspurdza, norēcās, un bija diezgan. Tādēļ jau mums visiem bija „iemaukti" — melna strīpa starp mazgāto un nemazgāto. Protams, skolotāji to redzēja un zināja, bet viņi mūs saprata un pažēloja tanī ziņā.

Bieži aka aizsala, tad iztikām ar sniegu.

Skolas sienas bija kailas, mācības līdzekļu un grāmatu skapis tukši. Tikai lielas, melnas tāpeles karājās pie sienām, un uz skolotāju galdiņa stāvēja mazs ilkss zvaniņš mācību iezvanīšanai un izzvanīšanai. Burtnīcu mums nebija. Mazie rakstīja uz tāpelēm ar gripelēm. Lielie uz dažādiem papīru gabaliņiem ar zīmuli, jo nebija ne spalvu, ne tintes. Lasāmgrāmata bija viena visā klasē. Tā tad gāja no rokas rokā. Rēķinus rakstīja uz sienas tāpelēm priekšā.

Tāda sākumā bija mana pirmā skola, bet tāda tā nepalika. Jau nākošā ziemā mums bija skolas krustmāte, kas tīrīja un kurināja krāsnis. Arī grāmatas un burtnīcas sāka rasties.

Sākumā mums bija tikai skolotājas, bet vēlāk atnāca viens skolotājs. Mācības gada vidū aizgāja viena skolotāja. Viņas vietā atnāca cita, mazu, sīku augumu ar ļoti mazām kājiņām. To mēs iesk atījāmies jau pirmā dienā. Viņai bija tādas savādas, mīļas acis. Īsti nevarēja zināt, kad viņa bija dusmīga. Kad kādreiz viņa bārās un pagriezās uz otru pusi, mēs zinājām, ka viņa smaida. Tā vecākās klases bija viņu iesaukušas „ar vienu actiņu varu smiet, ar otru asaras liet". Nezinu kāpēc, bet mēs viņu mīlējām. Šī skolotāja bija īsta skolas dvēsele. Citi skolotāji arī bija labi, bet tos mēs tomēr tā nemīlējām kā šo jauno skolotāju. Viņa mācēja tik klusu pienākt nedarbim, un viņa mācēja noķert katru blēdi un meli.

Viņa reti lika mūs kaktā. Kad „gailēni" saplūcās, viņa lika abiem draudzīgi sniegt rokas un izlīgt. Melim bija jāatkārto: „meliem īsas kājas" . . . Vai, cik šāda izlīgšana un atkārtošana bija grūta! Slinkus viņa nesēdināja klasē, kā citi skolotāji to darīja, bet sēdēja klāt un mācīja.

Šī jaunā skolotāja mūs mācīja tā zīmēt, ka tur kas iznāca. Viņa katram deva papīru zīmēšanai, nesa klasē savus zīmuļus, gumijas, krāsas. Ap tiem mēs bijām apkārt kā bites, bet klusi kā peles. Viņa mācīja rokdarbus. Un atkal viņai bija lupatiņas, diedziņi un šis un tas padomā. Vecākās klases pat iemācījās grāmatas siet. Zēniem bija pašiem jāiešuj iztrūkušās pogas un jāsašuj pairušās vīles kamzoļiem. Sākumā mēs smējāmies par tādiem darbiem, bet kaut kas mūs tā pievilka, ka sākām visi kaut ko strādāt. Reiz viņa ienesa klasē savu šujammašīnu, un mēs šuvām mazus karodziņus bērnu svētkiem, kuri notika nākošā vasarā. No tās reizes es sāku interesēties par šujammašīnu, un tā no manis iznāca labs drēbnieks.

Nākošā gadā, skolu beidzot, sarīkojām izstādi ar zīmējumiem, rokdarbiem un mācības līdzekļiem dabas zinībās. Apbrīnojama bija šīs skolotājas prasme, idejas un spējas. No visa tā, kas viņai bija, viņa deva mums ierosmi, mudinājumu un prieku. Vakaros krēslas stundās viņa stāstīja mums pasakas.

Vingrošanas stundas parasti nobeidzās ar rotaļām vai kādu joku, kas aizdzen nogurumu.

Kur skolas skatuvei agrāk bija palagi un svītrainas segas, tur tagad bija viņas zīmētas dekorācijas. Mēs spēlējām viņas sarakstītās ludziņas, un tā dabūjām zināt, ka viņai ir vēl vārds — Zīlīte. Tad mēs viņu iesaucām par Zīlīti. Viņai nekad netrūka izdomas mūsu sarīkojumiem.

Ar pašaizliedzīgu mīlestību šī skolotāja izvadīja mūs cauri pirmajai skolai un visādi palīdzēja kādam tikt augstākajā skolā.

Mīļie skolotāji, mīļā Zīlīte, es un mana dzīves biedre Maija esam jums daudz pateicības parādā par visu, ko saņēmām no jums pirmajā skolā. Nebūtu toreiz dzīve un jūs likuši mums stipru pamatu, vai mēs izturētu dzīves smagos pārbaudījumus?

Jūs mācījāt celt mūsu skolu, jums nepietrūka spēka celt, veidot un nest gara gaismu.

Kaut mums augtu daudz tādu gaismas nesēju!

Tēvzemes atmatas prasīs darītājus.

Maija un Andrejs, Floridā.

LATVIJAS AMERIKĀ
pārstāvis
KLĪVLENDĀ
J. Ezergailis, 12'02 Miles Ave.,
Cleveland 5, Ohio, USA,
pieņem jaunus abonentus, kārto abonementu pagarinājumus un sniedz informāciju.

CEĻA VĀRDI

Veriet plaši vārtus un sirdis grāmatai, jo, kur ir labas grāmatas mājās, tur cilvēks nekad vairs nav viens un pamests. Tur viņš ir labā sabiedrībā, tur viņš var sarunāties ar lielākajiem cilvēces gariem, kas pat vēl cauri daudziem gadu simteņiem un tūkstošiem sniedz mums dziļas un dievīgas pamācības.

Jānis Akurāters

☆

Nenogrimt mazajos darbos un ikdienā nezaudēt zvaigznes; dūmains un putekļains darbs, gaišas lai debesis stāv.

Rainis

PRESES BALLE AIZDEJOTA - JĀGAIDA NĀKOŠĀ!

LP biedrības Kanadas kopas rīkotā gadskārtējā preses balle (23. janv.) Kolumba zālē pulcināja ap 400 apmeklētāju. Tā izdevās teicami. Bija arī mākslinieciskā programma, ko sniedza Ernas Ošiņas - Bērziņas baleta studijas audzēknes: Anda Griķe, Velta Ozoliņa, Edite Erta un Riita Hamalaine, pianistes Edītes Ozolas - Timermanes pavadījumā. Īpašu atsaucību izpelnījās Andas Griķes dejotās Guno· Variācijas.

Un kas gan būtu preses balle bez polonēzes! Deju skolotājs N. Švanebachs to izvadīja ar prasmi un eleganci. Dāmas bija centušās ierasties vakartērpos itin kuplā skaitā. Liela piekrišana bija garšīgajai bolei, kuŗu jau pirms balles beigām izsmēla sausu balles viesi, un čaklās boles jaucējas — M. Kroņa, V. Zentiņa un E. Vegera kundzes visu nakti tikko spēja piepildīt visus tukšos kausus.

Bez puķu meitenēm un iespiestās „Preses Pīles" bija arī ceptā preses pīle „Latvijas Amerikā" dāvana, kuŗu šogad laimēja Māris Strīpnieks, bet šampanieša pudeli — Gaida Velme. Deja beidzās tikai pl. 1 naktī.

Ceptās „Preses Pīles" laimīgie vinnētāji šogad bija skautu vad. V. Strīpnieks ar kundzi.

Apgšā pa kr. — aina no Preses balles polonēzes, ko veikli pa zāli izritināja deju skolotājs N. Švānebachs. Tālāk I. Vīksna, LPB Kanadas kopas valdes pr. H. Tichovskis un A. Gailīte. Tālāk redzama B. Sekēviča ar A. Svenni, V. Toma ar J. Cīruli, I. Gubiņa ar A. Stašānu, u. c. Pa labi — E. Ošiņa - Bērziņa ar savas studijas audzēknēm — A. Griķi, V. Ozoliņu, E. Ertu un R. Hamalainenu, kas izpildīja vakara programmu. Pa kreisi V. Mukts pirmo valsi dejo ar E. Svennes kundzi.

Visi J. Kreiļa uzņ.

Augšā: tieši uz preses balli Toronto no Kanadas „mežonīgajiem rietumiem" ieradās Velta Toma, ko dejā šūpo komp. J. Cīrulis. Apakšā: jaunāko iespiestās „Preses pīles" numuru ar smaidu un interesi pēta „konkurences spiestuves" īpašnieks A. Liepiņš ar kundzi.

JAUNIEŠU RAIBS VAKARS NIAGARĀ — UGUNSKURS SNIEGĀ

Par spīti lielajai sniega vētrai, pag. sestdien ap 100 Niagaras un St. Katerinas tautiešu pulcējās vietējā jaunatnes pulciņa „Dzirkstele" rīkotajā vakarā „Ugunskurs ziemā un sniegā". Ievadā Dagnija Treijere iepazīstināja dalībniekus ar Toronto Jaunatnes svētku mērķiem un to nozīmi, pieskaŗoties arī svētku idejiskai pusei. D. Treijere norādīja, ka tieši jaunatnes svētku ietekmē nodibinājušies trīs jauni pulciņi.

Vakara programmu sniedza Toronto latviešu Jaunatnes svētku rīcības komitejas locekļi. Lielu atsaucību guva jau pirmais priekšnesums, „Modes skate", ar Birutas Rubeses satiriskajiem komentāriem. Astoņi „modeļi" modelēja gan mucas, gan maisa līnijas. Skatītājiem patika arī „meksikāņi" — Pedro pāris (Andris Rāva un Pēteris Rasiņš) un latviešu Elvis Preslejs (Juris Millers). Konservātorists un Jaunatnes svētku mūziķu vakara rīkotājs baritons Aleksandrs Kalniņš dziedāja Poķa dziesmu no „Lolitas Brīnumputna" pianistes Laumas Pētersones pavadījumā. Sakarā ar negaidīto Pedro pāŗa „iemaisīšanos", tā bija jāatkārto. Lielu jautrību radīja „pepsodenta" un „seven-up" reklāmas. Vakaru raiti vadīja Brūnis Rubess, sniedzot komentārus arī par nesen „komponēto" operu — Policista atriebība, ar 11 ārijām un duetiem. Operu esot uzrakstījis Antons och Azurrauck's pēc Vittorio och Poppulo libreta.

Noslēgumā bija deja pie labas mūzikas.

Mūsu laikraksta pārstāvis

ANGLIJĀ

G. ZARIŅŠ,

11 Alexandra Gdns,

London, N. 10. Tel. TUD 0871,

pieņem jaunus abonentus, kā pieņem un sniedz informāciju, arī abonementu pagarinājumus.

Augšējā uzņēmumā Jaunatnes svētku organizācijas komitejas locekļi pēc priekšnesumiem Niagarā. Kreisajā stūrī svētku komitejas pr-dis Br. Rubess, trešā no kreisās Jaunatnes svētku org. kom. ģenerālsekretāre Dagnija Treijere. Apakšā: modes skates vadītāja B. Rubesa ar saviem modeļiem. 1. r. no kr.: Brigita Neimane, Lolita Zuntaka un Liene Rode. Stūrī pa labi — jautrie „meksikāņi" Pedro — Andris Rāva un Pančo — Pēteris Rasiņš (ar ģitāri). Foto: J. Liģers, jr.

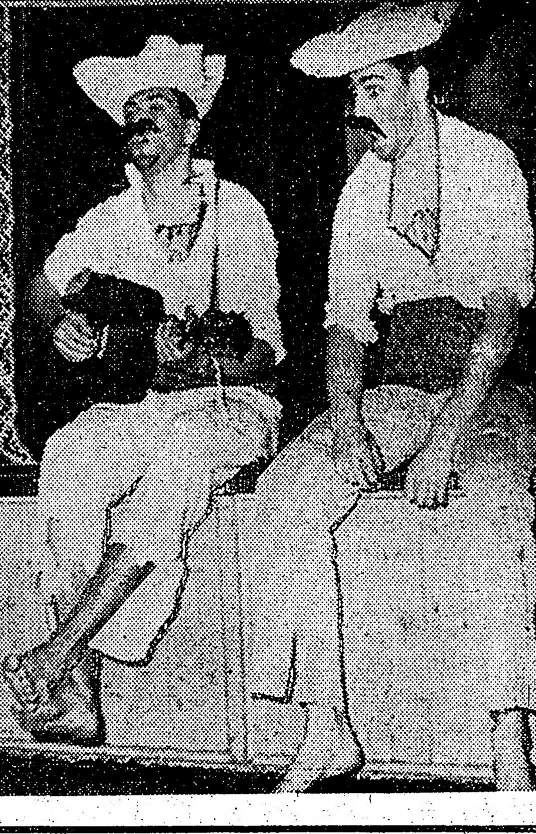

ARTURS VOITKUS

OGLES PELNOS

ROMĀNS

A. Nulīša viņete

(9. turpinājums)

„Zinu," Inta atbildēja, „esmu bijusi. Bet — varbūt, esmu bijusi neuzmanīga klausītāja, bet lāga neizprotu, kas ir jūsu tiešā problēma. Kas bija iemesls tam, ka jūs tik pēkšņi atstājāt slimnīcu? Jūs sakāt, ka viņa dzīvoja Šveicē. Tagad vairs ne?"

„Atcerieties — slimnīcā? Toreiz man pienāca telegramma, ka Ineses vairs nav."

Pamelas rokas no jauna bija sākušas darboties ap tējas trauku. To cilājot, tās bija tik mierīgas, it kā viņa pašreiz runātu par jaunākajām dāmu modēm. Toties sejā aiz ārējā stinguma bija jaušama vētra.

„Nezinu kā, bet viņš bija uzzinājis, kur Inese dzīvoja. Un aizbraucis pie viņas. Un paņēmis līdzi auto izbraukumā. Un nositis."

„Noslepkavojis?!"

„Nē. Katastrofā. Viņš vēl ir dzīvs un, laikam, arī izveseļosies. Bet — Inese! Ineses vairs nav!! Vai jūs to saprotat? Viņš aizbrauca — un nosita. Ar kādām tiesībām? Kāpēc? Es biju viņas māte! Es viņu sargāju. Es paredzēju, ka viņš tai gribēs nodarīt ko ļaunu — un tāpēc es viņu aizsūtīju pavisam projām no šejienes. Projām no katras iespējas, ka viņš Inesi kādreiz varētu sastapt. Un tomēr viņš uzmeklēja. Vai jūs varat pateikt — kāpēc? Kāpēc viņš tai nelika miera?"

„Viņš bija tās tēvs . . . "

„Tēvs? Tēvs, jūs sakāt?! Vai tas ir tēvs, kas ar sava bērna māti nevar kopā nodzīvot ilgāk kā vienu nedēļu, un kas par sava bērna dzimšanu dabū zināt tikai laulības šķiršanas brīdī? Tēvs, jūs sakāt?"

„Agrāk viņš to nezināja?"

„Nē! Kā lai viņš to zinātu? Kad viņa advokāts atnāca pie manis un jautāja, vai es piekrītu laulības šķiršanai, es teicu — ar prieku, bet tikai ar noteikumu, ka Inese paliek manā ziņā. Jā, tad viņš sāka šaubīties, vai šķiršanās prāvu turpināt. Bet tad es vairs neatlaidos. — Tēvs? Nē, tēvs viņš nekad nav bijis."

Pamelas acis sāka bīstami gailēt. Viņas neglītajā, platajā sejā iezīmējās nelāgas, naidīgas līnijas.

„Un tagad es pat nevarēju būt tur, kad manu bērnu apglabā. Viņš tur bija — slimnīcā, ievainots, — bet tomēr tuvumā. Man, mātei — bija jābūt šeit, tūkstošiem jūdžu projām. Un man to paziņoja tikai tad, kad jau bija par vēlu.

„Kā jūs domājat — par vēlu?"

„Tad, kad viņa bija jau sadedzināta. Saskaņā ar viņa norādījumu. Lai mani saudzētu. Vai nav brīnišķīgi mīļi un laipni? Viņš, slepkava, — rūpējas, lai mani neuztrauktu! Ka man būšot vieglāki visu pārciest, ja es zināšot, ka Inese jau apglabāta. Jo citādi es centīšoties lidot turp, un tas mani nevajadzīgi satraukšot, jo līdzēt tikpat nekā nevarēšot."

Pamela apklusa. Viņa bija nogurusi. Drudžainais spīdums acīs saplaka, un Inta tur domājās pamanījusi valgumu. Tā likās.

Vēl vienmēr viņa nesaprata, kādam nolūkam un kāpēc tieši viņu Pamela bija aicinājusi pie sevis. Mierināt? Nelikās, ka Pamelai būtu vajadzīgs mierinātājs.

Bet tad Pamela pati atbildēja neizteikto jautājumu.

„Ko jūs tagad darītu manā vietā?"

„Kā jūs to domājat — darīt?"

„Tā — darīt. Ir divi iespējas. Viena — es viņu sūdzu un lieku maksāt. Tā maksāt, ka viņš visu mūžu netiek no parādiem ārā. Tas būtu viens atriebības veids. Otrs varētu būt, ka es sagaidu viņu atgriežamies no Šveices un tad kaut kur, kaut kā nolikvidēju."

„Pamela! Ko jūs runājat!"

„Nemaz neuztraucieties," Pamela sausām, mirdzošām acīm runāja, „es nebūt neesmu sajukusi."

„Bet kā jūs varat runāt par slepkavību!"

„Un tad? Kas man cits vairs palicis? Es tagad esmu tukša. Sausa, tukša, izkaltusi vārpa. Bez rītdienas. Man bija rītdiena, bet tagad tās vairs nav. Es neesmu raudājusi — visas šīs dienas esmu tikai sēdējusi un domājusi, kā viņam atriebt. Un to es izdarīšu. Tikai nezinu vēl — kā."

„Un kāpēc jūs to prasāt man?"

„Tāpēc, ka arī jūs esat viena, un arī jums ir bērns. Ko jūs darītu ar to, kas jums viņu atņemtu? Kā jūs atriebtos?"

„Atriebt? Nezinu, vai es vispāri vēlētos atriebt . . . "

„Hahaha! Jūs — nevēlētos? Ai nē! Ja kāds iznīcinātu jūsu sapni, ko jūs gadiem esat sapņojusi, kam jūs esat atdevusi savus spēkus un ticību; sapni, kas jūs uzturējis dzīvu — tad jūs tam gribētu atriebt. Jūs būtu ar mieru ciest vēl vairāk, lai tikai arī viņam sagādātu ciešanas. Jūs būtu gatava upurēt visu, lai tikai redzētu viņu nelaimīgu."

„Bet domāt par slepkavību! Pamela, apdomājiet! Slepkavību!"

„Un kas par to? — Vai slepkavība sāp vairāk nekā tas, ko viņš man nodarījis?"

„Un jūs tiešām domājat, ka es jums nopietni došu padomu, vai nu jūsu bijušo vīru sūdzēt tiesā, vai — nogalināt?"

Pamela gribēja ko teikt, bet pēkšņi apklusa. Likās, viņa pati tikai pašreiz pilnīgi saprata situācijas nedabiskumu. Viņas staltais augums it kā sarāvās mazāks, un tukšām acīm viņa skatījās galda spuldzē, kuŗas skaļais spīdums pa laikam atspoguļojās viņas acīs.

„Bet . . . bet . . . " viņa vēlreiz iesāka, tad saknupa vēl vairāk uz priekšu un iespieda pieri delnās.

Inta viegli uzlika roku viņas plecam.

„Pamela . . . uzklausiet mani . . . nomierinieties un uzklausiet un nedomājiet par atriebību. Sāpes nekļūst mazākas, ja rada jaunas sāpes; vilšanās nekļūst par ieguvumu, ja tam, kas vīlis, liek ciest."

Pēkšņi, kā sitienu dabūjusi, viņa apklusa.

Ko viņa bija izteikusi?

Viņa nepaguva pašas domu izdomāt līdz galam, jo Pamela negaidot un skaļi sāka šņukstēt — vienmēr smagāk, vienmēr dziļāk, elsodama un dūrēm acis trīdama kā bērns, ko pašreiz kāds nežēlīgi sit. Viņa pievilka raudošo sievieti sev klāt, pielieca viņas galvu sev pie pleca, un, lēni tās matus glāstīdama, runāja:

„Raudiet, Pamela . . . Raudiet. Raudiet, bet nedomājiet par atriebi. Un paldies jums, ka mani saucāt . . ."

5.

Bija nakts.

Imantam likās, ka pirms uztrūkšanās no miega viņš bija gulējis vismaz dažas stundas, bet pulkstenis rādīja, ka pagājušas tikai nedaudzas minūtes, kopš viņš nolika grāmatu un izdzēsa spuldzi.

Ko viņš bija sapņojis?

Ak tā . . . viņš bija no stāva krasta metis makšķeri, bet tā bija ieķērusies zaros virs galvas, un viņš nekādi nespēja to atraisīt. Viņš bija makšķeri ar spēku rāvis, pats pie tam zaudējis līdzsvaru un no krasta kraujas sācis brukt lejā — tieši upē.

Tad viņš bija pamodies, un viņam bija nelāgā sajūta, ka mozdamies viņš bija visā spēkā kliedzis.

Viņš piecēlās, aizsmēķēja un atvēra logu, — likās, ka istabā gaiss bija pārāk karsts, un tāpēc viņu vajāja šādi sapņi.

Bet no rīta mostoties, viņš sapņoja vēlreiz. Šoreiz — ka brien pa sliežu ceļu, pa dziļām, lielām kupenām, ka visi locekļi salā stingst, ka sāk aptrūkt spēka un elpas, bet vilciens nāk vienmēr tuvāk un tuvāk un ka kuŗu katru mirkli tas viņu panāks.

Istaba bija auksta, un pa atvērto logu uz baltās palodzes bija sasnigusi krietna sniega kārta.

Naktī temperātūra gan bija mazliet kāpusi, bet bija sācis snigt un pūta nepatīkams, griezīgs vējš.

Darbā viņu aizturēja priekšstrādnieks.

„Valdi," viņš teica, „jūs šodien strādāsit pie mazās spiedes."

„Bet" — Imants iesāka un aprāvās, — laikā atcerējās, ka mācīts, ne jautāt, ne aizrādīt. Priekšstrādnieks bija galīgā autoritāte; ko tas teica, bija jāpilda bez iebilduma. Kaut arī — kā šoreiz — iebildumi būtu vietā. Jo vakar Imants bija dzirdējis, ka mazajai spiedei noņemtas aizsardzības ierīces un tāpēc esot bīstami pie tās strādāt.

„Labi," viņš nobeidza, „tūlīt?"

Viņam ierādīja darbu — tas bija vienkāršs un vienmuļš, un jau otrā pusstundā viņš to darīja, nedomādams līdzi. Domas, totiesu, staigāja citus ceļus.

Inta uz viņa vēstulēm bija atbildējusi. Bet kaut arī tās bija rakstījusi Intas roka, saturu likās radījusi kāda sveša sieviete. Korrekti un lietišķi viņa atbildēja uz visiem jautājumiem, paskaidroja nesaprotamo, norādīja, no kā sargāties, ieteica, kas būtu pareizāki, bet nevienā rindā nebija neviena tieša vārda, ko sieva saka vīram. Tā rakstīja paziņa, kas grib būt pieklājīgs un uz vēstuli gan atbild, bet kam gluži vienalga, vai saņēmējs priecīgs vai bēdīgs, laimīgs vai nelaimīgs.

Vai tiešām ziņa, ka Imants atšķirtības gados viņai bijis neuzticīgs, viņus tā atsvešinājusi, ka nekā kopīga viņiem vairs nevarēja būt? Ko viņa tagad darīs? Precēs Ziemeli? Jeb vai viss paliks kā tagad — viņa ar Rūtu, viņš — ar savu pagātni, un katrs citā pilsētā?

Dīvaini — kad viņi apprecējās, viņš bija tas, kas izšķira, kur dzīvot, ko darīt, ar ko saieties. Tagad viss bija atkarīgs no viņas. Viņa izlēma, ka aizbrauks — un aizbrauca. Viņa noliedza sevi apciemot — un viņš paklausīja.

(Turpinājums sekos)

PA RĪGAS JEZ

J. TRYPUČKO, POLONICA VETERRA UPSAL... VERSITATIS UPSALIENSIS XIII, ...

Reižu reizēm ir rakstīts par to, ka 1621. g. septembrī, ieņemot Rīgu, zviedru ķēniņš Gustav Ādolfs pārveda uz Stokholmu no Rīgas jezuītu bibliotēku. To viņš nodeva tālāk Upsalas universitātes bibliotēkai. Grāmatas nododot bibliotēkai, ir sastādīts saraksts, kas ierakstīts kādā baznīcas grāmatā, kuŗa laikam ir gājusi zudumā, vismaz līdz šim to nevienam nav izdevies atrast. Taču laimīgā kārtā no šī grāmatu saraksta ir saglabājies Upsalas universitātē kāds noraksts, kas ar zīmi U 271 glabājas rokrakstu nodaļā. No tā ir redzams, ka uz Upsalu ir atvests tuvu pie tūkstoš grāmatu. Grāmatu tituli ir nepilnīgi, jo tie lielāko tiesu ir saīsināti. Nav uzdoti arī to publicēšanas gadi. Viss tas apgrūtina šo no Rīgas atvesto grāmatu atrašanu tagadējā universitātes bibliotēkā. Bieži ir tā, ka līdz 1621. g. daudzas sarakstā minētās grāmatas bija iznākušas vairākos izdevumos. Daudzos gadījumos arī tagad attiecīgās grāmatas bibliotēkā ir saglabātas šais daudzajos izdevumos. Tādēļ arī nevar pateikt, kuŗš izdevums ir nācis no Rīgas jezuītu bibliotēkas. Taču atsevišķos gadījumos viņu bibliotēkārs, un tāds patiesi jau toreiz bija katrā kollēģijā, ir grāmatas titullapā ierakstījis, ka tā pieder Rīgas jezuītu kollēģijai. Tās tagad ir iespējams identificēt. Katrā ziņā, ieskatoties Rīgas jezuītu bibliotēkas grāmatu sarakstā, redzam, ka tās ir bijušas ļoti vērtīgas grāmatas, lielāks skaits tā saukto inkunabulu, t. i., grāmatu, kas iespiestas priekš 1500. g. Arī satura ziņā te blakus bībelēm, baznīcas rokasgrāmatām, teoloģiskiem traktātiem ir ļoti liels skaits vēstures grāmatu un klasiskās senatnes autoru: Plātona Aristotela, Plīnija, Ovīdija u. c. Tas liecina, ka Rīgas jezuīti ir bijuši mācīti ļaudis.

Kārdinājums mēģināt identificēt Upsalas universitātes bibliotēkā saglabātās Rīgas jezuītu bibliotēkas grāmatas šad un tad ir ierosinājis pētniekus ķerties pie darba. Savā laikā to ir pasācis viens no Zviedrijas ievērojamākajiem bibliografiem, valsts bibliotēkārs I. Collins. Viņš katrai identificētai grāmatai uz muguras ir uzlīmējis apaļu papīra ripiņu ar iespiestu R. Taču viņš savu darbu nav novedis līdz galam. Iemesli nav zināmi. Personīgās sarunās par to dzīvu interesi ir parādījuši arī pāris tagadējo Upsalas universitātes bibliotēkāru, bet darbu nav uzsākuši. Katrā ziņā darbs būtu jāveic latviešiem pašiem. Ja vien mēs būtu tam izauguši, tad jo labas iespējas to veikt būtu Upsalas latviešiem pašiem.

Kaut gan grāmatas nav identificētas, laiku pa laikam tās ir izmantotas. Pagājušajā gadā Upsalas universitātes rakstos manis publicētais Rīgas Jēkaba baznīcas dzimušo un laulāto reģistrs nāk no šīs Jezuītu bibliotēkas. Tāpat jaunatrastais latviešu vecākās tēvreizes frag-

ments ir ierakstī... kollēģijas grāmat... priekšā ir poļu... Tripučko (Trypu... Pēc septiņu gadu... bas darba Upsal... bibliotēkā viņš i... su šai bibliotēkā... bus, kas iespiesti... tiecas uz Poliju... 18. g. s.. Mūsu p... siks bibliografisk... bibliografijas vē... ķi tas, ka viņš t... katru grāmatu, s... to arī aprakstīj... eventuāliem iera... vai citām nozī... bām, kas nav ies... tullapas. Grām... paraugs tiem, ka... šim labajam par... nav iemesls, kād... runā šā laikraks... kas ir nodarboj... 15. — 17. g. s. v... maz ir avotu, ka... su tautu un zem... laikam ir atrod...

„ŽU...

Apbrīnojama ... meta izdevēja A... ņemšanās, reiz ... pamest, par spīt... kam un citie... apstākļiem, kād... rējies jau astotc... lasītāju rokās t... 34 reizes. Jauna... turā M. Rozen... Annu Brigaderi... nieces 25 gadu ... ceri, J. Soikan... laiķi gleznotāju... selauka impresi... Kārli Lobi. J. ... kā latvieši izg... gadā — tā tor... angļu laikraks... Režisors A. Ozo... zīstina ar aktr...

TORONT... SARĪK...

● Kanadas N... sākot ar 2. fe... sniegs izrād... Aleksandras te... University). B... nītājiem būs a... tīt Gulbju ez... pēliju, Žizelli ... Šogad cienīja... ar modernajie...

● Toronto ... sona koris Fr... vadībā trešdie... Maseja Hallē ... „Manzoni Re... tiem un simfo... jā uzvedumā ... dās arī pazīs... dātāja Irēne ...

● Jorkas ... šinī sezonā ... ar dir. Dr. ... priekšgalā. P... vienība rīko 2...

GIRTS SALNAIS

ŠĪPOL... ORCH...

(193. turpinājums)

„Es lūdzu, lai atbrauc Sibilla, kas patla... pārzina būvlaukumu. Bet viņa to nespēs, dar... šoties. Šī vieta nav savienojama ar viņas st... lūdzu ierasties tēlnieku Arvīdu Līvuleju. Viņš... mīroņu uzkopējs. Domāju, ka it labi noderē... celtņu izdaiļošanai, protams, ja ar viņu var... Viņš ir drusku — nu — savādnieks. Nenobī... redzat, lūdziet abus gaidīt uz mani. Bet kad p... Maksimiliāns Gerriks, lūdzu tūdaļ vediet ... Viņš saskatījās ar Liliānu, un pirmoreiz, it ... drinot, pasmaidīja: „Kā ar jums? Šīdiena bū... Mūs gaida juriskonsults."

Viņi pamāja MakKrogam, gribēdami iet, ... ārdurvis, un telpā ieslējās gaŗā Briljantīna ... baritons murdēja jūsmīgi, apsveicot Liliānu... karalienes mātes godā.

„Tik agri še," brīnījās par brāli Maikls. (... nemīlēja viens otru.).

„O, jā. Nav laika, nav laika," kā sald... plecus otrs. „Tikai jāpārbauda daži dokumen... Krogu."

Viņi šķīrās. Un tikko abi bija projām, ... pārvērtās nervozā nelaimes putnā.

„Nav laika nemaz," viņš ātri bēra. „N... mentu ar jums. Tikai informāciju. Sīku nie... mas uzņēmumos strādā Tenesī jaunkundze....

Otrs vienaldzīgi pašķirstīja personāla k... das nav." Tad padomāja. „Bet draudzei t... sludinātājs Tenesijs."

„Lūk, lūk, — un tai jābūt viņa māsai."

„Nav nekādas māsas," nožēlodams p... MakKrogs. „Bet kundze sacīja, ka viņš pr...

UNSKURS SNIEGĀ

peru — Policista atriebība, ar
1 ārijām un duetiem. Operu
sot uzrakstījis Antons och
zurrauck's pēc Vittorio och
Poppulo libreta.
Noslēgumā bija deja pie labas
mūzikas.

Mūsu laikraksta pārstāvis
ANGLIJĀ
G. ZARIŅŠ,
11 Alexandra Gdns,
London, N. 10. Tel. TUD 0871,
pieņem jaunus abonentus, kā
pieņem un sniedz informāciju,
par abonementu pagarinājumus.

as locekļi pēc priekšnesumiem
ešā no kreisās Jaunatnes svēt-
des skates vadītāja B. Rube-
Zuntaka un Liene Rode. Stū-
ančo — Pēteris Rasiņš (ar ģi-
Foto: J. Liģers, jr.

ņš bija makšķeri ar spēku rāvis,
līdzsvaru un no krasta kraujas
i upē.
nodies, un viņam bija nelāgā sa-
ņš bija visā spēkā kliedzis.
mēķēja un atvēra logu, — likās,
ārāk karsts, un tāpēc viņu vajāja

oties, viņš sapņoja vēlreiz. Šoreiz
ceļu, pa dziļām, lielām kupenām,
ngst, ka sāk aptrūkt spēka un el-
vienmēr tuvāk un tuvāk un ka ku-
ņu panāks.
, un pa atvērto logu uz baltās pa-
krietna sniega kārta.
a gan bija mazliet kāpusi, bet bija
epatīkams, griezīgs vējs.
ēja priekšstrādnieks.
a, „jūs šodien strādāsit pie mazās

esāka un aprāvās, — laikā atcerē-
utāt, ne aizrādīt. Priekšstrādnieks
; ko tas teica, bija jāpilda bez ie-
kā šoreiz — iebildumi būtu vietā.
a dzirdējis, ka mazajai spiedei no-
erīces un tāpēc esot bīstami pie tās

eidza, „tūlīt?"
darbu — tas bija vienkāršs un vien-
stundā viņš to darīja, nedomādams
staigāja citus ceļus.
tulēm bija atbildējusi. Bet kaut arī
ntas roka, saturu likās radījusi kāda
kti un lietišķi viņa atbildēja uz vi-
paskaidroja nesaprotamo, norādīja,
ca, kas būtu pareizāki, bet nevienā
a tieša vārda, ko sieva saka vīram.
kas grib būt pieklājīgs un uz vēstu-
m gluži vienalga, vai saņēmējs prie-
īgs vai nelaimīgs.
, ka Imants atšķirtības gados viņai
us tā atsvešinājusi, ka nekā kopīga
ja būt? Ko viņa tagad darīs? Precēs
s paliks kā tagad — viņa ar Rūtu,
ātni, un katrs citā pilsētā?
viņi apprecējās, viņš bija tas, kas iz-
darīt, ar ko saieties. Tagad viss bija
Viņa izlēma, ka aizbrauks — un aiz-
za sevi apciemot — un viņš paklau-

(Turpinājums sekos)

PA RĪGAS JEZUĪTU PĒDĀM

J. TRYPUČKO, POLONICAVETERRA UPSALIENSIA. ACTA BIBLIOTHECAE R. UNIVERSITATIS UPSALIENSIS XIII, Uppsala 1958. XVI, 186lpp. Kr. 40:—

Reižu reizēm ir rakstīts par to, ka 1621. g. septembrī, ieņemot Rīgu, zviedru ķēniņš Gustav Ādolfs pārveda uz Stokholmu no Rīgas jezuītu bibliotēku. To viņš nodeva tālāk Upsalas universitātes bibliotēkai. Grāmatas nododot bibliotēkai, ir sastādīts saraksts, kas ierakstīts kādā baznīcas grāmatā, kuŗa laikam ir gājusi zudumā, vismaz līdz šim to nevienam nav izdevies atrast. Taču laimīgā kārtā no šī grāmatu saraksta ir saglabājies Upsalas universitātē kāds noraksts, kas ar zīmi U 271 glabājas rokrakstu nodaļā. No tā ir redzams, ka uz Upsalu ir atvests tuvu pie tūkstoš grāmatu. Grāmatu tituli ir nepilnīgi, jo tie lielāko tiesu ir saīsināti. Nav uzdoti arī to publicēšanas gadi. Viss tas apgrūtina šo no Rīgas atvesto grāmatu atrašanu tagadējā universitātes bibliotēkā. Bieži ir tā, ka līdz 1621. g. daudzas sarakstā minētās grāmatas bija iznākušas vairākos izdevumos. Daudzos gadījumos arī tagad attiecīgās grāmatas bibliotēkā ir saglabātas šais daudzajos izdevumos. Tādēļ arī nevar pateikt, kuŗš izdevums ir nācis no Rīgas jezuītu bibliotēkas. Taču atsevišķos gadījumos viņu bibliotēkārs, un tāds patiesi jau toreiz bija katrā kollēģijā, ir grāmatas titullapā ierakstījis, ka tā pieder Rīgas jezuītu kollēģijai. Tās tagad ir iespējams identificēt. Katrā ziņā, ieskatoties Rīgas jezuītu bibliotēkas grāmatu sarakstā, redzam, ka tās ir bijušas ļoti vērtīgas grāmatas, lielāks skaits tā saukto inkunabulu, t. i., grāmatu, kas iespiestas priekš 1500. g. Arī satura ziņā te blakus bībelēm, baznīcas rokasgrāmatām, teoloģiskiem traktātiem ir ļoti liels skaits vēstures grāmatu un klasiskās senatnes autoru: Plātona Aristotela, Plīnija, Ovīdija u. c. Tas liecina, ka Rīgas jezuīti ir bijuši mācīti ļaudis.

Kārdinājums mēģināt identificēt Upsalas universitātes bibliotēkā saglabātās Rīgas jezuītu bibliotēkas grāmatas šad un tad ir ierosinājis pētniekus ķerties pie darba. Savā laikā to ir pasācis viens no Zviedrijas ievērojamākajiem bibliografiem, valsts bibliotēkārs I. Collins. Viņš katrai identificētai grāmatai uz muguras ir uzlīmējis apaļu papīra ripiņu ar iespiestu R. Taču viņš savu darbu nav novedis līdz galam. Iemesli nav zināmi. Personīgās sarunās par to dzīvu interesi ir parādījuši arī pāris tagadējo Upsalas universitātes bibliotēkāru, bet darbu nav uzsākuši. Katrā ziņā darbs būtu jāveic latviešiem pašiem. Ja vien mēs būtu tam izauguši, tad jo labas iespējas to veikt būtu Upsalas latviešiem pašiem.

Kaut gan grāmatas nav identificētas, laiku pa laikam tās ir izmantotas. Pagājušajā gadā Upsalas universitātes rakstos manis publicētais Rīgas Jēkaba baznīcas dzimušo un laulāto reģistrs nāk no šīs Jezuītu bibliotēkas. Tāpat jaunatrastais latviešu vecākās tēvreizes fragments ir ierakstīts kādā jezuītu kollēģijas grāmatā. Nupat manā priekšā ir poļu zinātnieka J. Tripučko (Trypućko) grāmata. Pēc septiņu gadu sīka pētniecības darba Upsalas universitātes bibliotēkā viņš ir reģistrējis visu šai bibliotēkā atrodamos darbus ,kas iespiesti Polijā vai attiecas uz Poliju laikā no 15. — 18. g. s.. Mūsu priekšā tagad ir sīks bibliografisks saraksts. Šis bibliografijas vērtību ceļ sevišķi tas, ka viņš tiešām ir turējis katru grāmatu savās rokās un to arī aprakstījis, norādot uz eventuāliem ierakstiem ar roku vai citām nozīmīgām īpatnībām, kas nav ieskatāmas no titullapas. Grāmata varētu būt paraugs tiem, kas gribētu sekot šim labajam paraugam. Bet tas nav iemesls, kādēļ par to ir jārunā šā laikraksta slejās. Katrs, kas ir nodarbojies ar Latvijas 15. — 17. g. s. vēsturi, zina, cik maz ir avotu, kas runā par mūsu tautu un zemi. Šīs ziņas pa laikam ir atrodamas citu tautu chronikās un dokumentu izdevumos. 16. un 17. g. s. Rīgas, Latgales, Kurzemes, pa daļai arī Vidzemes dzīve bija cieši saistīta ar Poliju, vai nu ejot ar to kopā, vai cīnoties pret to. Tādēļ arī Polijas avotos ir daudz pēdu un ziņu, kas attiecas uz mums. Tas nu ir Tripučo lielais nopelns, ka viņš ar savu darbu ir ievērojami pakalpojis arī mūsu vēstruniekiem un katram, kas interesējas par šo laiku. Nav nekādas nozīmes te sīkāk minēt daudzos vārdus, sākot ar Polijas un Zviedrijas ķēniņiem, gubernātoriem, bīskapiem, kuŗiem grāmatas veltītas, kuŗās tie apcerēti vai apdzejoti, vai arī viņu likumu un rīkojumu krājumi. Saprotams, ka sevišķa nozīme šim darbam ir trimdas apstākļos, jo tas paceļ vismaz vienu mazu aizkara stūrīti no Upsalas universitātes bibliotēkas bagātībām, kas attiecas tieši uz latviešu vēsturi.

H. Biezais.

„ŽURNĀLS LAIKMETS" TURAS

Apbrīnojama ir žurnāla Laikmeta izdevēja Arvīda Eglīša apņemšanās, reiz iemītu taku nepamest, par spīti plānajam makam un citiem nelabvēlīgiem apstākļiem, kādos žurnāls noturējies jau astoto gadu, kaut gan lasītāju rokās tas nonācis tikai 34 reizes. Jaunajā izdevuma saturā M. Rozentāles apcere par Annu Brigaderi sakarā ar rakstnieces 25 gadu nāves dienas atceri, J. Soikana raksts par nelaiķi gleznotāju V. Toni, A. Veselauka impresijas par pulkvedi Kārli Lobi. J. Rubulis pastāsta kā latvieši izglāba Rīgu, 1919. gadā — tā toreiz esot rakstījis angļu laikraksts „The Time". Režisors A. Ozols lasītājus iepazīstina ar aktrises Elzas Tauriņas 30 skatuves darbības gadiem. Ed. Freimanis konspektīvi raksturo amerikāņu bailes no krieviem, minot piemērus par amerikāņu aplamo progresīvās paidagoģijas sistēmu, ko vairāk kā pirms 10 gadiem pieņēma kā filozofa Džona Djuvija pasludināto tezi, ka skolas paidagoģija jādibina uz materiālisma bazes. Galvenais skolotājam bija jāiztop skolēniem, kas tikai tagad atzīta par pilnīgi maldīgu mācību.

Žurnāla literātūras daļai stāstu devis E. Ardens, bet dzeju pārstāvējuši Z. Lazda, V. Toma, J. Miesnieks, Ed. Tūters un E. Taiga. Pakupls ir bilžu klāsts par aizvadītajiem latviešu dziesmu svētkiem ASV un Anglijā.

Bez tam izdevums veltījis gandrīz lappusi īpatam darbam, kas var saistīt plašāku uzmanību. Baleta paidagoģe Vera Keiša pēc 4 gadu studijām sekmīgi racionālizējusi vispasaules baleta vēsturi, kas aptveŗ 4,5 g. s. un ļoti atvieglinās mācības metodiku. Publikācija galvenokārt domāta pašiem paidagogiem, profesionāliem dejotājiem, skolu vecākiem audzēkņiem un laikrakstu recenzentiem. Pretēji tam, ka latviešu balets gandrīz nevienā angļu valodas publikācijā nav pieminēts, jaunajā vēstures darbā tas godam uzņemts. Publikāciju paredzēts izdot angļu valodā, izdevumu atbalsta vairākas Ņujorkas autoritātes.

Žurnālu atdzīvina Al. Dzērvītes zīmējumi un skices ar lietišķiem norādījumiem par Pērkones tautas tērpiem.

TORONTO MĀKSLAS SARĪKOJUMI

● Kanadas Nacionālais balets, sākot ar 2. februārī, 4 nedēļas sniegs izrādes Karaliskajā Aleksandras teātrī (pie King un University). Baleta mākslas cienītājiem būs atkal izdevība skatīt Gulbju ezeru, Silfīdes, Kopēliju, Žizelli un citus baletus. Šogad cienījama vieta ierādīta ar modernajiem baletiem.

● Toronto slavenais Mendelsona koris Frederika Silvestera vadībā trešdien, 11. februārī, Maseja Hallē atskaņos Verdi „Manzoni Rekviēmu" ar solistiem un simfonisko orķestri. Šajā uzvedumā solo partiju dziedās arī pazīstamā igauņu dziedātāja Irēne Loosberga.

● Jorkas koncertapvienība šinī sezonā sniegs 5 koncertus ar dir. Dr. Heincu Ungeru priekšgalā. Pirmo koncertu apvienība rīko 25. februārī. A. K.

ANNA DĀRZIŅA ČIKĀGĀ

No 27. līdz 31. janvārim Čikāgas latviešu biedrības namā notiks Annas Dārziņas gleznu izstāde. Mākslniece izstādīs 40 — darbu. Nupat viņa reprezentējās Sanfrancisko, kur starp citām nopirka arī viņas Kultūras fonda godalgoto gleznu.

Alberts Spoģis

VIENTULIS MĒNESS

Kopš mazais cilvēks zemes virsū
brīnās —
Tas bieži acis vērš uz Mēnesi,
Kur, šķiet, kāds vīrs stāv, bieži
smagi cīnās.

Vēl citi viņu redz kā vientiesi,
Kas neskatās, kad jauni mīlā
skūpstās,
Jo visi jaunībā mīl patiesi.

Dažs mēnešnaktīs sapnī augšā
mostas
Un viegli staigā Mēness staru
nests,
Kā izbailēs tas neredz, neceļ
skropstas . . .

Pats Mēness, tālā vientulībā
mests,
Tik Saules gaismā pasmaidīt
mums iespēj,
Un naktīm gaismu dod, tās
staru vests.

Tā rotaļā ar Zemi, tas vēl
paspēj
Ir sev, ir cilvēkiem no laimes
dot,
Ko tumsas vara aizturēt pat
nespēj,
Kad vientulīgais otra roku rod.

GANDRĪZ KĀ PASAKĀ

Pučini opera krāsu filmā

Sākot ar 5. februārī (tikai 1 nedēļu), Toronto Odeon Fairlawn teātrī izrādīs krāsu filmu „Madame Butterfly", kuŗa nule kā uzņemta Italijā ar Romas operas kori, orķestŗi un solistiem.

Šo rindu rakstītājam bija izdevība jauno filmu skatīt jau pagājušās nedēļas nogalē īpašā priekšizrādē, kas bija speciāli aranžēta presei un Toronto Karaliskās konservātorijas mācības spēkiem.

Filma sākas ar īsu ievadu par Nagasaki, kam seko pati opera lieliskās krāsās un mūzikālā sniegumā. Arī sinchronizācija dziedoņu un tēlotāju starpā teicami izdevusies. Dekorātīvi šo filmu var atzīt par meistardarbu, kurpretī vokāli tai ir daži maznozmīgi trūkumi. Domājams, Pučini [illegible] būtu vēl spožāks, ja Orietas Moskuči dziedājums būtu niansētāks pirmajos divos cēlienos un drāmatiski vairāk akcentēts pēdējā cēlienā. Džusepe Kampora bija viscaur teicamā formā, bet it īpaši 1. cēliena duetā. Orķestra sniegums patīkami saliedēts, kaut vietām paskaļš. Toties sevišķa uzslava pienākas filmas režisoram, fotografijas direktoram un kostīmu zīmētājam.

Visumā — šī ir izrāde, ko var ieteikt visiem.

Canto.

Skats jauna dzejnieka un filozofa pasaulē

Albertam Spoģim iznāk pirmais dzeju krājums

Alberts Spoģis pieder pie nelaimīgās kaŗotāju paaudzes, izstaigājis Krievijas kaŗalaukus un iznīcis angļu gūstu. Ģimnaziju viņš pabeidza Oldenburgā, turpat sekmīgi vadīdams tās literāro pulciņu. Tai laikā viņš arī pievērsās dzejai un literārām problēmām rakstnieka Jāņa Veseļa protekcijā. Studēt viņš sāka Baltijas universitātē Pinnebergā, nododoties baltu un ģermāņu valodām. Studijas turpināja Madridē, vēlāk Vācijas universitātēs.

Parallēli studijām Alberts Spoģis izvirzījies par rosīgu literātu. Viņa darbus par filozofijas, kultūras un mākslas problēmām esam lasījuši visos trimdas izdevumos. Spoģa darbos vērojam spraigu, atjautīgu un emocionālu stilu. Lietpratīgi veidotas ir viņa meditācijas par gara dzīves problēmām. Albertu Spoģi vērojam kā aktīvu dzejas un mākslas kritiķi vispār, jo aistētika ir viņa kaislība. Viņš ir mācījies pie slavenajiem vācu literātūras kritiķiem Benno fon Vīzes, Hēzelhauza un Srimpfa.

Dzejnieks patlaban strādā pie plašas doktora disertācijas par Franča Brentāno attiecībām ar angļu filozofiju. Jaunais filozofs parallēli darbojas par reliģijas skolotāju Minsteres latviešu ģimnazijā un papildinās teoloģijā un slavistikā Minsteres ūniversitātē.

Nule iznāca viņa pirmais dzejoļu krājums, sagatavošanā — arī otrs. Topošā filozofa un dzejnieka mūžs (dzimis 1924. gada 9. oktobrī) pagājis cītīgās un nepārtrauktās studijās. Un cik Spoģis ir bagāts savās zināšanās, tik lielu daudzveidību vērojam arī viņa dzejā kā satura, tā formas ziņā: no klasiskiem sonetiem, tercām un asklepiadeiskās strofas līdz modernajām Trakla, Benna un citu modernistu ievirzes vārsmām .

—„Un kā ar tavu pasaules uzskatu?", prasu. „Pastāsti kaut ko par to." Kā vienmēr sirsnīgs, jūsmas pilns un sāpēs smaidošs, Alberts Spoģis saka:

„Mūsu nākotne ir mūsu pašu rokās; mūsu Latvija — apzinīgu latviešu rokās. Cilvēkam aizdotais laiks iztek, tāpēc tas mums lietderīgi jāizmanto ik brīdī arī trimdā. Latvija būs, ja mēs paliksim domās un darbos latvieši kā vienība ar centrējumu Kritus mācībā. Tas nozīmē: mums jāklūst ik dienas labākiem kristiešiem, labākiem latviešiem. Dievs pasaules pilnību nodevis cilvēces rokās — cilvēkam pašam. No mums atkarājas, vai pasaule piedzīvos ziedu laikus, vai aizies bojā. Pašreizējā pasaules krize liecina, ka cilvēks vēl nav spējīgs atšķirt labo no ļaunā: pasaules lielāko garu balsis joprojām paliek nedzirdētas un nesaprastas, cilvēks sistu savu Pestītāju otrreiz pie krusta. Cilvēce šodien pazaudējusi vidusmēru, filozofija pazaudējusi saskari ar teoloģiju un politika kļuvusi par veikalu. Vēl vairāk: cilvēks kļuvis mechanisks robots kā mašīna, ko viņš apkalpo. Viņš pazaudējis svarīgāko — ticību Dievam un reizē arī cilvēcību. Latvijas nākotne saistīta ar Rietumeiropu un brīvo pasauli vispār. Cīņa par Latviju šodien mums jāizcīna visas pasaules mērogā kopā ar mūsu sabiedrotiem, kur mēs katrs stāvam, un savukārt arī mūsu mazajā gara Latvijā — katram savā sirdī un mūsu kopējās domās un darbos mūžīgajai Latvijai.

Aleksis Rubulis.

„BRĪVIBAS TALCINIEKAM"

JAUNA REDAKCIJA

Pirmajam un līdzšinējam BT redaktoram O. Gobiņam aizejot tēvoča Sēma militārā dienestā, izdevuma redakcijas stābs pārsviedies uz „vējaino" pilsētu Čikāgu, un redakcijā, kā redzams no jaunākā numura (12/13 — okt., nov.), viena redaktora vietā laimējies piesaistīt četrus. Atbildīgam red. Aivaram Osim, kas jau atbrīvojies no militārām klaušām, palīdz Andris Bite, Austris Klētnieks un Juris Strautmanis.

Jaunā redakcija cer, ka sabiedrība tai dāvās uzticību, „ka lai cik neattaisnojama dažkārt var likties žurnāla politika, tās mērķis, kā visas mūsu darbības mērķis, paliks nemainīgs".

Visumā BT paturējis līdzšinējo seju kā technikā, apdarē, tā arī satura iedalījumā līdzšinējās nodaļās (mēneša apskats, raksti, publiskās inf. nozare, idejas un argumenti, grāmatu galds, mūsu balsis). Klāt nāk „Atskabargas", kuŗu savirknētājs parakstās „Odzesdēls". Tāpat šajā dubultnumurā atrodams īpašs pielikums angļu valodā „The Tragedy of the Russian Church", u. c. Iespiesto vēstuļu noraksti sakopoti vienā lapā foto iespiedtechnikā. Ar janvāra numuru redakcija sola pievienot „Our Views" speciālo pielikumu, ko jau agrāk bija laidis klajā aizejošais redaktors.

Satura ziņā BT jaunajā izdevumā neredzam polemiskus rakstus; vietām ir gan manāma valodas nokāpšana līdz „ielas" līmenim, kas daudziem jaunās paaudzes lasītājiem būs „tuvāka" un interesantāka. Tā arī atrodami diezgan vispārināti secinājumi (piem. par bijušo republikāņu „cerību" — Noulandu: komentējot par viņa izkrišanu vēlēšanās BT secina: „Noulanda neveiksme ir lieks pierādījums vecajam teicienam, ka demokratijā labākais reti sasniedz galotni."

BT arī neskopojas ar politiskiem ieteikumiem, prasa atbalstu Niksonam kā nākošam prezidenta kandidātam. Izdevums sniedz mistisku un miglainu ziņojumu par „mistisku sanāksmi, kas pēc BT ziņām notikusi kādā no ASV pilsētām (Cikāgā. Ha.), tā esot bijusi pirmā latviešu nacionālās revolūcionārās jaunatnes sapulce.

[illegible] A.

Kultūras apskats

● Jaunās paaudzes talants grafikā un lietišķā mākslā — Ivars Alberts pēc sekmīgi beigtās papildināšanās Hamburgas tēlojošās mākslas augstskolā pie ievērojamā vācu grafika prof. E. Krubecka, īstenojis ieceri — strādāt savā nozarē. Nesen Alberts atvēris savu ateljē. Viņš saņēmis jau vairākus pasūtinājumus, to vidū arī no Lielākās vācu elektrisko aparātu firmas AEG Frankfurtē.

● Gugenheima godalga, 10.000 dol. apmērā piešķirta spāņu grafiķim un gleznotājam Joanam Miro par sienas gleznu „Diena un nakts". Darbs paredzēts UNESCO jaunajai celtnei Parīzē. Mazākas godalgas saņēmuši vācietis Emīls Šūmachers un austrietis Volfgangs Hollegha.

● Komponista Hendeļa 200. nāves gadā 1959. g. uzvedīs 52 viņa orātorijas un operas. Ziemeļvācijas radiofons uzvedīs viņa operu „Ecio", Italijas radiofons pieteicis operu „Rodelinda", Dienvidvācijas radiofons — operu „Ragana", bet Bavārijas radiofons atskaņos orātoriju „Izraēlietis Ēģiptē".

● Vīnes Raimunda teātrī ar komēdiju „Madame Scandaleuse" jaunus panākumus piedzīvoja Zāra Leandere. Ar šo lugu, kuŗai mūziku komponējis Pēteris Kreuders, slavenā zviedru aktrise dosies arī turnejā pa Vāciju.

● Laikraksts „Literātūra un Māksla" ziņo, ka pagājušajā sezonā rīdzinieki 6 koncertos noklausījušies pāri par 220 Alfrēda Kalniņa vokālo daiļdarbu. Turpinot meklēt mūsu mūzikas klasiķa vēl nezināmus daiļdarbus, pianistam H. Braunam izdevies uziet pāri par 70 līdz šim plašākai sabiedrībai nepazīstamu A. Kalniņa solo dziesmu, pāri par 20 skaņdarbu klavierēm un apmēram tikpat daudz koŗa dziesmu. Visas solo dziesmas tagad sagrupētas 2 koncertprogrammās.

● Amerikāņu komponista Samuēla Bārbera opera „Vanessa" nule kā piedzīvoja savu otro izrādi Metropolitēna operā. Ņujorkas krtiķi domā, ka jaunā opera ir ievērojams sasniegums internacionālās mūzikas laukā, kurpretī kāds Vīnes recenzents jauno amerikāņu komponistu nodēvēja par „kollekcionāru un mūzikas antoloģijas izdevēju". Vēl kāds cits Vīnes kritiķis rakstīja: „Mēs reti kad esam dzirdējuši tik lielisku mūziķi (Dimitriju Metropoulos) diriģējam tik nabadzīgu mūziku".

Fakts ir, ka arī daudziem ņujorkiešiem (atskaitot mūzikas kritiķus), liekas, ka „Vanessa" ir nabadzīga savā mūzikālajā struktūrā.

GIRTS SALNAIS

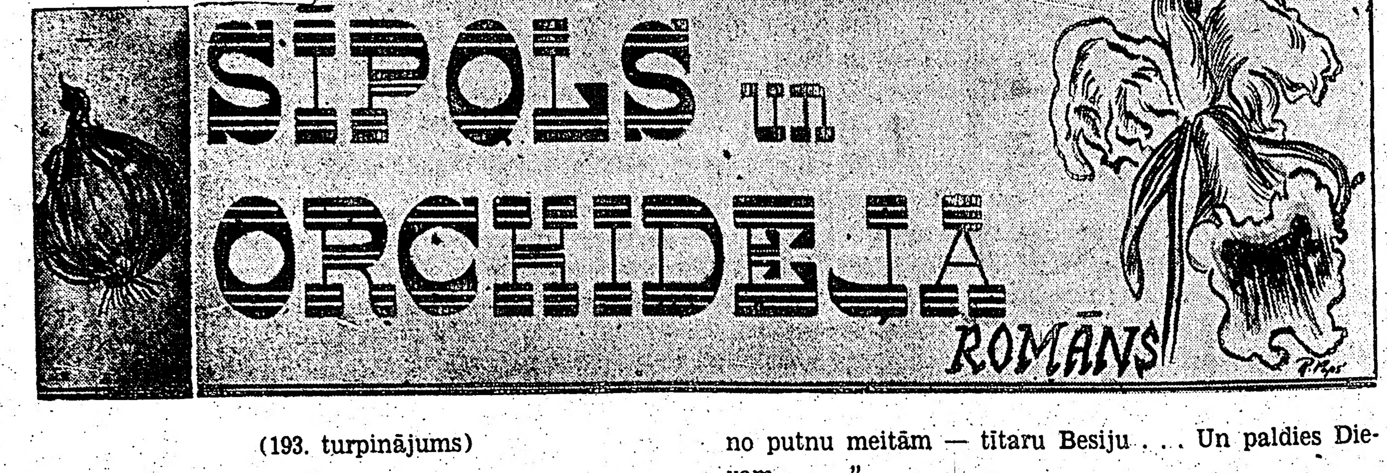

(193. turpinājums)

„Es lūdzu, lai atbrauc Sibilla, kas patlaban it kā pārzina būvlaukumu. Bet viņa to nespēs, darbiem izvēršoties. Šī vieta nav savienojama ar viņas studijām. Es lūdzu ierasties tēlnieku Arvīdu Līvuleju. Viņš pelnās kā miroņu uzkopējs. Domāju, ka it labi noderēs kolledžas celtņu izdaiļošanai, protams, ja ar viņu varēs sarunāt. Viņš ir drusku — nu — savādnieks. Nenobīstieties. Ja redzat, lūdziet abus gaidīt uz mani. Bet kad parādās Dr. Maksimiliāns Gerriks, lūdzu tūdaļ vediet pie manis." Viņš saskatījās ar Liliānu, un pirmoreiz, it kā uzmundrinot, pasmaidīja: „Kā ar jums? Šīdiena būs raiba . . . Mūs gaida juriskonsults."

Viņi pamāja MakKrogam, gribēdami iet, bet pavērās ārdurvis, un telpā ieslējās gaŗā Briljantīna stāvs. Viņa baritons murdēja jūsmīgi, apsveicot Liliānu skaistuma karalienes mātes godā.

„Tik agri še," brīnījās par brāli Maikls. (Viņi diezko nemīlēja viens otru.).

„O, jā. Nav laika ,nav laika," kā saldams kratīja plecus otrs. „Tikai jāpārbauda daži dokumenti. Ar MakKrogu."

Viņi šķīrās. Un tikko abi bija projām, Briljantīns pārvērtās nervozā nelaimes putnā.

„Nav laika nemaz," viņš ātri bēra. „Nekādu dokumentu ar jums. Tikai informāciju. Sīku nieku. Vai farmas uzņēmumos strādā Tenesī jaunkundze."

Otrs vienaldzīgi paškirstīja personāla kartītes: „Tādas nav." Tad padomāja. „Bet draudzei te bija kāds sludinātājs Tenesijs."

„Lūk, lūk, — un tai jābūt viņa māsai."

„Nav nekādas māsas," nožēlodams paplēta rokas MakKrogs. „Bet kundze sacīja, ka viņš precēšot vienu no putnu meitām — tītaru Besiju . . . Un paldies Dievam . . . "

„Lūk, lūk, — vēl labāk," Briljantīns bija iepriecināts. „Un tītaru Besija ir pie tītariem?"

„Domājams," paraustīja plecus grāmatvedis.

Briljantīns pateicās un izmetās ārā. MakKrogs saīdzis noskatījās pa logu tam pakaļ, bet tā arī bija jāpaliek. Tikko pagalmā iebraukušai architekta Sama mašīnai pa priekšu niķīgi dancoja Diānas bēris, griezdamies šķērsām un celdamies pakaļkājās. Architekts apturēja, pagaidīja, tad izkāpa no auto.

„Palīdzēt?" viņš, laipni zobodamies, sauca Diānai.

Zirgs, kā pēc burvja mājiena, beidza niķoties. Diānas vaigi kvēloja sarkani. Kā bruņinieku laikos viņai izkrita nez kur gadījies mutautiņš. Pēteris pacēla un atdeva atpakaļ īpašniecei.

„Paldies — atvainojiet," viņa sacīja ar cieņu un dāmas pašapziņu. „Šis zirgs mēdz dažreiz niķoties." Bet pietika pavadas piedūriena kaklam, lai bērais izgrieztos no ceļa. MakKrogs logā jautri noklepojās. Beatrise rādīja ar roku inženierim virzienu uz brīvu vietu novietnē. Kad rati aizripoja, Beatrise neparasti skaļi, lielā sajūsmā iesmējās.

„Ai, cik jauki tas tev izdevās!"

„Es esmu debesīs, Bītij," Diāna cieši sažņaugusi, bāza aiz jaciņas mutautiņu. Pie sirds.

MakKrogs, pats nejuzdams, viegli saberzēja plaukstas. „Smalkas palaidnes," viņš priecājās, bet pamanīja pa mašīnu starpu kustamies kādu dāmu un lielā uzmanībā sastinga. „Ah, Dēzija," viņš grīni saviebās. Pavēroja. „Kā nelaime. Un taisni pie manis."

Meitenes, ieraudzījušas nāceju, saskubināja zirgus un žirgtos rikšos izjāja no pagalma. MakKroga pasausā sirdī ieplūda kā medus, apzinoties, ka viņš nav vienīgais, kas priecīgs mest līkumu ap Metuzāla draudzes priekšnieci. Ar vienu roku šķirstīdams dokumentus, viņš šķielēja ārā pa logu naidīga tiepšas nīgrumā, redzēdams nācējā raibi izkrāsotu reklāmas stabu ar sarkanu un dzeltenu mākslīgu puķu podu augšgalā.

Grāmatvedim par brīnumu Dēzija nenāca istabā, bet piestājās pie loga, vaigiem blāzmojot kā gaišsārtām tulpēm, mazajām acīm sīki šaudoties uz vienu un otru pusi, kā satiksmes krustceļu brīdinātājām uguntiņām, vaļējai mutei krāšņojot, kā purpura alai. MakKrogs nolaida acis, — viņš allaž pārdzīvoja neizskaidrojamu pretīgumu, redzot kādu plātāmies ar pilnu muti mākslīgu zobu. Sevi nosodīdams, vaicāja lepni un lēnprātīgi:

„Meklējat vīru?"

Viņa satrūkās. Purpura ala pārvērtās šaurā, gaŗā stiepulē. Dēzija kaut ko norija. Pastaipījusi kaklu, pārprotami jautāja un tūdaļ izskaidroja:

„Viņš bija pie jums? . . . Tad, acīmredzot, braukdams no Čikāgas, iegriezies apsveikt Kētes vecākus. Jā . . . " aizdomīgi pametusi mirkli apkārt, ātri it kā vienaldzīgi iejautājās: „Neesat manījuši šorīt priesteri Tenisiju?"

„Sludinātājs pie manis nerādās,' sausi atbildēja MakKrogs un steidzās piebilst: „Man ļoti žēl, kundze, esmu aizņemts līdz kaklam."

„Ai, man pretīgi teikt, man netīk, ka bija jūs jātraucē. Iešu palūkoties pēc Liliānas, Maikla Tercija . . . " Teikums pārtrūka. Viņas acis urbīgi dūra skatu MakKroga plānajā sejā. Taču tur nekas nemainījās, un Dēzija, kā par kaut ko vīlusies, jutās spiesta aiziet, atstājot otru ielikušu grāmatojamo papīru kaudzēs. Taču, nebēdājot par laika trūkumu, viņš paspēja noskatīties, kā pagalma vidū pagrozījusies un šaubīgi atskatījusies, Dēzija negāja vis mājā iekšā, bet pazuda attālākā pagalma stūrī starp novietotām mašīnām.

Kaut Beatrise un Diāna par tēvoci MakKrogu bija četrreiz jaunākas, arī viņas jau mēģināja sevī apspiest izbrīnu, sēdot zirgu mugurās farmas Saiešanas šķūņa un Straujupes tilta ceļu krustcelēs, no kuŗām redzēja, kā krustmāte Dēzija pamet mājas logu un it kā nevietā nozūd, bet, raugoties lejup, gan diezgan neskaidri, saskatīja — kā kāds vīrs izdzen no tilta apakšas motociklu, nostata to pie tilta gala, un pats uzsēžās uz biezās mūra margas, pagriezis muguru farmai.

Beatrise pašķieba galvu uz vienu, tad otru pusi un nenozīmīgi teica:

„Kāds vīrietis."

Diāna sapņoja vaļējām acīm, paslēpus aizbāzusi roku aiz vēja jakas un ar delnu cieši, cieši spieda pie sirds noglabāto mutautiņu. Viņa atbildēja tikai pēc laba brīža:

„Kas tur ko skatīties katrā vīrietī?"

Beatrisei bija neērti atzīties, ka viņu tomēr ziņkāro, kas tas par vīrieti, un viņa izlikās jautra, sacīdama:

„Mēs tagad nogaidīsim, kad tuvosies pār tiltu kāds auto un tad laidīsim tam pa priekšu pagalmā."

„Jā," nedomādama piekrita Diāna, un Beatrise lielā labpatikā aplūkoja tiltu; un tas nebija izdarāms, neaplūkojot vīrieti.

*

Pa tam auto karalis, Briljantīns u. t. t., bija aizklīdis līdz tītaru kūtij. Viņš negribīgi piespieda plecu vaļējo durvju stenderei, izstiepa gaŗo kaklu, iegriezdams galvu, cik varēdams, krēslainajā telpā.

Pieradušam pie auto veikala spodruma, riebās kāpt pār slieksni un piesmūķēt drānas ar putnu kūts smakām. Vientulīgs, vecs tītara kungs, kas snaudai deva priekšroku pret brokastīm, pavēra apaļas, izbrīna pilnas acis baltos plakstos, un Briljantīns, tikpat izbrīnījies, ar viņu saskatījās. Tītars teica: „Blubl-ur", un tikai tad Briljantīns atģidās, ka skatījies tajā kā sev līdzīgā būtnē. Saērcinājies par šo muļķīgo iedomu, iesauca kūtī nepacietīgu: „Tur kāds ir?" kas atbalsojās divreiz kā „Blubl-ur — blubl-ur," bet Briljantīns vairs ir nepaskatījās, kā putns uzpūtās visā godībā, izplēzdams asti — kā raibu saulessargu. Vīrs atrāvā, stāvēja taisns durvju priekšā un skaitās, ka sirdī gremza pārmetumi par grēcīgu pasākumu. Bija steigšus jāmierinās tirdzniecības padomnieka atziņās, kas šādos gadījumos ieteica „turēties pie dzīvīgās un mūžam pozitīvās tirdzniecības morāles pamatprincipa — „dots pret dotu'.

Pēc brīža no tumšākā kakta izlīda stūraina, plakana, vidukli mazliet paapaļa meiča, slaucīdama tīrā priekšautā aizdomīgu sarkanumu notrieptās rokas, kuŗas beidzot arī ,priekšautā ietītas un paslēptas, palika uz vēdera. Ieraugot melno kungu, meitenei pārskrēja kā trīsas, galvai jocīgi sakustoties.

„Nobijāties?" viņš mēģināja smaidīt ar it labiem panākumiem, pašā pamazām atdzīvojoties godīga tirgotāja izmaņai.

„Es nenobijos," meiča stomījās, „bet svētais Patriks lai liecina — neticēju, ka Tenesijam t a s izdosies! — Mācītāja kungs, vai ne?"

(Turpinājums sekos)

HARVEY KEITH REALTOR
181 Eglinton Ave., East, Toronto
HU 7-3333
Sniedzam nesaistošu informāciju par visiem mūsu speciālpiedāvājumiem lielajos dienas laikrakstos.
ZVANIET NEKAVĒJOTIES, TAS IETAUPĪS JUMS LAIKU UN LĪDZEKĻUS.
LEO VĒVERIS
Tel. mājās RO 9-5049
● PALĪDZAM obligāciju sagādē.
● PALĪDZAM sagādāt aizdevumus iemaksām bez atlīdzības
● NOVĒRTĒJAM katru īpašumu.
BRUNO PURIŅŠ
TEL. MĀJĀS HU 1-0181
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI PLAŠĀ IZVĒLĒ VISOS PILSĒTAS RAJONOS.

M. Krone - Balduma

PADOMI NAMAMĀTĒM

DAŽĀDI CEPUMI

Vai esat jau izmēģinājuši Meteņkūkas cept? Nu, tad pamēģiniet! Garšo lieliski, un neprasīs arī daudz laika sagatavojot. Meteņkūkas varat arī ietilpināt savā pēcpusdienas kafijā kādu svētdienu.

Var sagatavot Albertbiskvītus un krējuma kliņģerīšus. Ja gaidāmi ciemiņi, var izcept arī kafijas maizītes no raudzētas sviesta mīklas vai arī kādu formas kūku.

METEŅMAIZĪTES

2 glāzes piena, 2½ mārc. miltu, 3 unces rauga ,½ mārc. sviesta, ½ mārc cukura, 3 olas, ½ tējkar. sāls, 2 ēd. kar. rožu ūdens, 1 mazā pudelīte putu krējuma, 1 pac. vaniļas cukura.

Sagatavo parasto rauga mīklu, pieliekot 2 olas. Kad mīkla labi uzrūgusi, liek uz ar miltiem pārkaisīta dēļa un sadala nelielos gabaliņos, izveido apaļas bumbiņas un liek uz sagatavotas plāts. Kad labi uzrūgušas, pārziež ar olu, pārkaisa ar sakapātām mandelēm un cep gaiši brūnas.

Maizītes atdzesē, un nogriež virsu, izdobj un iepilda saputotu putu krējumu ar vaniļas cukuru. Uzliek virsu un pārkaisa ar pūdercukuru. Virsu griežot, var atstāt vienu malu klāt, tad izdobt un pildīt. Tā meteņmaizīts izskatīsies glītākas.

ALBERTBISKVĪTI

½mārc. nesālīta sviesta saputo, putojot pieliek ¼ mārc. cukura, 2 paciņas vaniļas cukura, (ja cepumus vēlas saldākus, tad var ņemt ½ mārc. cukura), 4 olu dzeltenumus, 4 ēd. kar. skāba krējuma, 2¾ mārc. miltu, ½ tējkar. briežraga sāls.

Sviestu ar cukuru saputo, pievienojot olu dzeltenumus, kā arī skābu krējumu, vaniļas cukuru un izkausētu briežraga sāli. Daļu miltu piesijā un labi samaisa. Tad ilek pārējos miltus un labi sastrādā. Noliek uz pusstundu ledusskapī atdzišanai, tad izveltnē un ar formīti izspiež apaļas ripiņas. Liek uz sagatavotas plāts, iebadā ar dakšiņu un cep straujā karstumā gaiši dzeltenus.

KRĒJUMA KLIŅĢERI

1 glāze skāba krējuma, 1 ola, 4 graudiņi kardemona, 4 ēd. kar. cukura, ½ ēd. kar. sviesta.

Krējumu, olu, cukuru un garšvielas labi sakuļ, pieliek tik daudz miltu, ka mīklu var ieveltnēt. Mīkla labi sastrādājama, līdz tā ir gluži spīdīga, tad veido mazus kliņģerīšus, liek uz plāts un cep vidējā karstumā.

KAFIJAS KŪKA

1 glāze piena, 1 tējkar. krēmartarta, ¼ mārc. sviesta, ½ mārc. cukura, 1 mārc. miltu, 4 olas, norīvēta citrona miziņa, 1 tējkar. sodā un dažas mandeles.

Sviestu ar cukuru saputo, pieliekot pa vienai olai, tad pieliek labi sakapātas mandeles, citrona mizas norīvējumu un labi samaisa. Pienā mazliet izkausē izcēlājus un pielej masai, labi samaisa un maisot pievieno izsijātus miltus un pārējo pienu. Liek ar sviestu ieziestā un rīvmaizi izkaisītā formā, cep vidējā karstumā.

VIENKĀRŠAIS BISKVĪTS

½ mārc. cukura, 4 olas, 4 ēd. kar. sviesta, 1 glāze piena, 2 glāzes miltu, 3 tējkar. cepamā pulvera, 1 paciņa vaniļas cukura.

Sviestu ar cukuru saputo, pievienojot olu dzeltenumus, pieliek izsijātus miltus ar cepamo pulveri, pielej pienu un labi izmaisa. Tad viegli iecilā saputotos olu baltumus un liek formā, kā iepriekš minēts, un cep vidējā karstumā. Atdzisušu pārkaisa ar pūdercukuru vai pārziež ar šokolādes glazūru.

RAUDZĒTA FORMAS KŪKA

1 glāze piena ¾ mārc. miltu, ¼ mārc. cukura, ¼ mārc. sviesta, 3 olu dzeltenumi, ½ glāzes koriņšu, 1 paciņa rauga, 5 graudiņi kardemona.

Sviestu ar cukuru saputo, pieliekot olu dzeltenumus, pamazām maisot, pievieno remdenu pienu, izsijātus miltus un kardemonu, kā arī ⅛ tējkar. sāls un siltā pienā izšķīdinātu raugu. Labi sastrādātai mīklai pievieno korintes ,liek sagatavotā formā un uzraudzē. Labi uzrūgušu liek vidējā karstumā un cep gatavu.

MAGOŅU MAIZĪTES

1½ glāzes piena, 1 unce rauga, ¼ mārc. cukura, ¼ mārc. sviesta, 4 graudiņi kardemona, 2 olas, mazliet sāls, apm. 2 mārc. miltu (atkarīgi no miltu brieduma).

Pildījumam: ½mārc. magoņu sēklu, 2 ēd. kar. cukura, 3 ēd. kar. skāba krējuma, 2 olas, citrona miziņa un 25 mandeles.

No piena un miltiem pagatavo ieraugu un uzraudzē. Sviestu un cukuru saputo un pieliek garšvielas, pieliek izsijātus miltus un samīca pastingru mīklu, tā ka var izveltnēt. Izveltnētai mīklai pārziež magoņu masu, savelnē un liek uz sagatavotas plāts, pārziež ar olu un pārkaisa magones. Cep mērenā karstumā.

Magoņsēklas pildījumam iepriekš jānoplaucē un jāizkaltē un tad jāsagrūž; tad pieliek smalki sakapātas mandeles, sarīvētu citrona miziņu, krējumu un labi izmaisa.

MANDEĻU BISKVĪTS

10 olu, 1 mārc. cukura, ½ mārc. miltu, ½ mārc. kartupeļmiltu, ½ mārc. mandeļu, 2 tējkar. cepamā pulvera.

Olu dzeltenumus sakuļ ar cukuru. Pieliek sasmalcinātas mandeles, izsijātus miltus ar cepamo pulveri un beidzot iecilā saputotos olu baltumus. Liek ar sviestu ieziestā un rīvmaizi izkaisītā formā un cep vidējā karstumā.

Šo mīklu var likt arī uz plāts un, kad ir gatava, sagriezt ieslīpos gabaliņos un garnēt ar putu krējumu un kādu no krāsainām želejām, vai arī pārziest ar kādu krēmu un tad garnēt pēc patikas.

KAKTIŅŠ

TRANSPORTA FIRMA
Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt katrā laikā:
LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

DALĪBNIEKA PASKAIDROJUMI

Apcerot interviju ar P. Dardzānu LA 94./95. n-ros, kā notikumu dalībnieks varu papildināt stāstu „6000 km kaŗa solī cauri Sibirijai" no savas pieredzes.

Savādi ir lasīt apgalvojumu, ka „boļševiku priekšspēki bija visu laiku sekojuši pa bataljona pēdām apm. vienas dienas pārgājuma attālumā", jo dabiski, ka starp boļševiku armijas priekšējām daļām un ZA virzienā ejošo Troickas bataljonu atradās Kolčaka armijas formācijas ar saviem frontes un aizmugures iestādījumiem. Intervi jā minēts, ka bataljons izgājis no Troickas 1919. g. jūnijā. Tā kā es tiku smagi ievainots Čeļabinskas - Troickas dzelzceļa stacijas E rajonā 31. jūlijā 1919. gadā, vēl atrodoties Kolčaka armijā, tad ir pārāk skaidrs, ka boļševiku priekšējās daļas atradās tālu no tā, lai varētu teikt, ka tās sekoja Troickas bat. dienas pārgājiena attālumā.

Ka latvieši apsargāja daudz labāk dzelzceļa līniju par itaļiešiem, frančiem vai rumāņiem, ir dabiski ne tikai vispārējo kaŗavīra īpašību, bet arī klimata barguma dēļ: pie sniega un sala (kaut arī ne „Sibirijas") latvietis bija pieradis, bet ne tā dienvidnieki.

Pēc bailēm no krēslā kustošās krūma izklausās intervijā teiktais, ka Kļukvennajas stacijas tuvumā „esošā sādžā varēja novērot aizdomīgu kustību". — 8. un 9. janvārī tur atradās mana kaŗaspēka daļa — Iževas brīvprātīgo strādnieku atsevišķais bataljons. Tas bija daudzas kaujas pret boļševikiem izcīnījis kopā ar čechiem, un nekāda agresija no viņiem nebija pat iedomājama.

Poļu divizija, negribot mērot uz mājām tālu apkārtceļu un cerot to izdarīt caur Eiropas Krieviju (ko boļševiki tiem sarunās arī apsolījuši) — padevās bez kaujas. Labu laiku pēc Omskas nolīguma ,kad boļševiku daļas vairs netraucēja čechu un citu kaŗaspēka vienību virzīšanos uz austrumiem, boļševiku laikrakstos bija lasāms, ka visi poļu kaŗavīri ievietoti Čeremchovas ogļraktuvēs.

1920. g. 9./10. janvāŗa nakts Troickas bataljonam ir viens no bēdīgākiem notikumiem, kas piedzīvoti raibajās kaŗavīra gaitās. Tam saskatīju 3 iemeslus:

1) bataljona vadība nebija neko zinājusi un darījusi, lai savlaicīgi atbrīvotos no dažiem iekļuvušiem spiegiem, kuŗi varēja daļu kaŗavīru noskaņot uz padošanos boļševikiem; 2) daļai kaŗavīru — vietējo iedzīvotāju — Latvijas vārds neizteica neko, un iestāšanās Troickas bataljonā bija labs līdzeklis izvairīties no iesaukšanas Kolčaka armijā; viņu atkrišana bija dabiska; 3) katrs frontes kaŗavīrs zina, cik liela nozīme kritiskos brīžos ir vienības komandierim. 9. janvāŗa vakarā, pēc saņemtās ziņas par izlūku grupas pāriešanu pie boļševikiem Troickas bataljons pazaudēja vadību, jo komandieris devās pie stāba rakstvežiem citā ešelonā. Kapt. Štrāls ļoti centās ieturēt kārtību, tomēr 10. janvāŗa agrās rīta stundās tikai to vien dzirdēja no kareivjiem: „ko tad mēs te te vairs nīksim, ja komandieŗa nav." Man, nākušam tikko no kaujām, šī pānika nebija saprotama, jo tai neredzēju nekāda ārēja iemesla no pretinieka puses. Mazie notikumi nebija jāpārspīlē, jo, kā intervijā teikts, „stacijas ceļi bija pilni ar čechu ešeloniem" un ko nozīmē uzbrukt čechiem, to ļoti labi zināja boļševiki no cīņām 1918 — 1919. gados.

Par šo „došanos" uz aizmuguri nesaudzīgi ironizēja čechu pulkvedis, kuŗam biju piekomandēts kā sakarnieks Nižņeudinskas kaujā. Esmu pārliecināts, ka šis apstāklis bija izšķīris Troickas bataljona novietošanu arjērgardā, tā ka mums paredzētais transporta kuģis bija jānodod Imantiešiem.

Runājot par pieminēto Ņižņeudinskas kauju, jāatzīmē savādie laika apstākļi: temperatūras straujās maiņas rezultātā visu apkārtni klāja tāda migla līdz vēlai pēcpusdienai, ka cilvēka siluetu varēja samanīt ne tālāk, kā 4-5 metros. Lai kā apsargātu dzelzceļa līniju, vietējiem sarkano gaidītājiem sliežu savienojumu atskrūvēšana nesagādāja nekādas grūtības. Izšķirīgais bija — ceļu pārblīvējums ar ešeloniem, jo uz austrumiem izbīdītie ešeloni arī pēc sliežu salabošanas nevarēja virzīties uz priekšu; ūdeni lokomotīves izlietoja, stāvot zem tvaika uz vietas un bargajā salā (— 50 gr. C.) iesala pilnīgi.

Pēc šīs kaujas atkal palikām bez vadības, bez kādiem narādījumiem un kā bars klīdām uz austrumiem, kā kuŗais varējām. Pat par ievainotiem neviens nerūpējās, tā ka vagons ar ievainotiem bija pamests likteņa varā. Kad ap pusnakti par to dabūjām zināt no garāmejoša kaŗavīra, ar vltn. S. devāmies uz nākošo staciju pie čechu komandanta ar lūgumu izsūtīt pa brīvo sliežu ceļu lokomotīvi ievainoto pārvietošanai un izvešanai. Šos gājienus, nesagaidot rezultātus, atkārtojām vēl divas reizes. No pēdējā gājiena atgriežoties, ap pl. 8.00 sastapām kapt. B., kas, pazaudējis cerības uz ievainoto izvešanu, ar pēdējiem spēkiem vilkās austrumu virzienā, lai mēģinātu kaut ko darīt — ja spēki neizsīks — pārējo ievainoto evakuēšanai. Tā kā dzelzceļa malā bijām atraduši drezīnu un nodomājuši vieglāk ievainotos izvest ar to līdz nākošai stacijai, tad ar drezīnā iejūgtu zirgu (no pamesta čechu ešelona) kapt. B. nogādājām čechu bruņotā vilcienā, kur tas tika nekavējoties operēts. Viņu transportējot, sastapām arī sengaidīto lokomotīvi ar vagonu ievainoto izvešanai, ko bija norīkojis čechu komandants pēc mūsu neatlaidīgiem lūgumiem iepriekšējā naktī.

Starp citu, šis bija ceļa posms, kurā komp. J. Mediņš iznesa maisā uz muguras savas „Uguns un nakts" partitūru.

Beidzot vēl jāatzīmē, ka Troickas bataljons sakāpa kuģī „Voroņež" nevis Vladivostokā, bet Curugas otas reidā Japānā, līdz kurienai no Vladivostokas tika aizvests divos nelielos japāņu tvaikonīšos.

Cienība pret katru troickieti par viņu cenšanos nokļūt dzimtenē, nevis ienirt sarkanajā miglā.

Garais apkārtceļš bija jāmēro visām Eiropas tautu militārām formācijām, lai nokļūtu dzimtenē.

O. P.

Pudiņu un cepumu pulveŗi tikai no
DR. OETKER
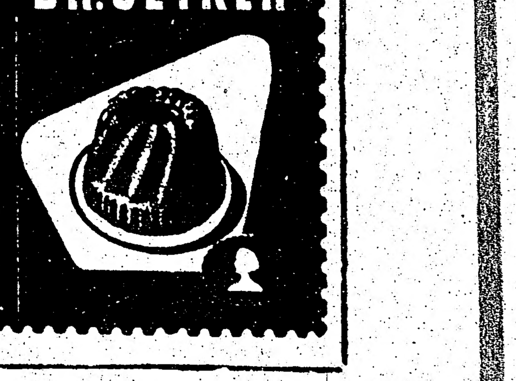

Frank Vass, BA
ADVOKĀTS — NOTĀRS
455 Spadina Ave., Apt., 403
College un Spadina ielas stūrī)
Tel. birojā — WA 2-6111
WA 2-6112, Toronto.

ĀTRA ZĀĻU PIEGĀDE
jūsu tuviniekiem un draugiem Eiropā un zemēs aiz dzelzs aizkara. Garantēta piegāde 15—20 dienu laikā. Visi sūtījumi apdrošināti.
Informācijai zvaniet vai iegriezieties personīgi
B & A PHARMACY
478 PARLIAMENT ST., TORONTO WA 1-0432

A. Beikmane

KVĒLO, PAGALE!

ATMIŅU STĀSTS PAR VASARU AUCĒ

(13. turpinājums)

Darba cēliena vidū virtuvē ieskrien students Krūms un aicina Dainu un pārējās dārzkopības diplomandes piedalīties dārzāju sēšanas darbos. Tā kā šodien farmā ir tāda pavaļas diena, profesors Vērmanis norīkojis grupu studentu apsēt laukkopju un dārzkopju diploma lauciņus. Bez šaubām, arī pašiem diplomandiem jābūt klāt un jādod vajadzīgie norādījumi, kur un kas jāsēj.

Daina ar pārējiem laukkopjiem un dārzkopjiem nostrādā diplomu lauciņos līdz pat vakariņu laikam, kad visi apmierināti un pacilātā garastāvoklī atgriežas mājās, jo padarīts ir liels un svarīgs darbs: iesēti mieži, auzas un vasaras kvieši laukkopības diplomandiem un gurķi, salāti, rutki, bietes un radīsi dārzkopjiem. Daina sevišķi priecājas par iesētajiem radīsiem, jo viņa strādā diplomdarbu par retināšanas attālumu iespaidu uz radīsu formu un kvalitāti.

Nomazgājušies un saposušies, visi aucieši pēc vecākā — Silmaļa — pavēles sapulcējās Sarkanās mājas pagalmā, lai kopīgā gājienā dotos uz pili.

Gaidot Brūnās mājas iedzīvotājus, studentes kopā ar „sarkanajiem" kavējas pagalmā un apbrīno Sarkanās mājas goda emblēmu, kas piestiprināta virs galvenās ieejas mājā. Šī „emblēma" radusies tā, ka, kādam no „sarkanajiem", laukā strādājot, gadījies atrast vecu govs galvaskausu ar visiem ragiem. To nu viņš kā medību trofeju pārnesis mājā un piestiprinājis virs durvīm. Pārējie mājas iedzīvotāji par šo atradumu bijuši ļoti sajūsmināti ,jo katru vasaru „sarkanajiem" ir bijusi cita emblēma — šovasar galvaskauss, citreiz nodilis arkla lemesis vai ratu rumba, dažreiz arī pat tik krāšņas lietas kā vecs zīļu vainadziņš vai izbāzts fazāns.

„Vēl mums tikai jāsacer Sarkanās mājas himna, tad jau būs viss kārtībā," domīgi saka Silmalis, vērodams dārzā vārtiņus, pa kuŗiem katru acumirkli vajadzētu nākt Brūnās mājas vīriem. Tomēr tie nezin' kur ir aizkavējušies.

„Kā par nelaimi liktenim ir iepaticies visus dzejniekus novietot Brūnā mājā, kādēļ mums nav neviena, kas sacerētu himnu," piebalso Silmaļa mūžīgais pavadonis Švītriņš.

Vēl viņš nav šos vārdus izteicis, kad aiz vārtiem atskan spēcīga, daudzbalsīga dziesma:

„Sarkaniem ir vaina sava,
follerallallā
Ragi ir, bet ļipas nava,
follerallallā.

No krodziņa pārnākuši,
follerallallā
Brūnās ļipu nodzēruši,
follerallallā.

Labi ļaudis dabūjuši,
follerallallā
Durvju priekšā nolikuši,
follerallallā.

Vecākais kā slieka lokās,
follerallallā
Viens pats savās cisās mokās,
follerallallā.

Kā pa tumsu, kā bez skaņas,
follerallallā
Dzird viņš auru laiku skaņas,
follerallallā."

Skaļiem aplausiem un urrā saucieniem atskanot, „brūnie" kā kareivji iesoļo pagalmā, un visi ir sajūsmināti par viņu sacerēto dziesmu, kuŗu „sarkanie" gandrīz vienbalsīgi pieņem par savas mājas himnu. Vienīgi Silmalis nosarcis klusē, jo dziesmā apdziedātais „vecākais" nav neviens cits, kā viņš pats! Lai gan Silmalis pārējiem ļoti rūpīgi ir slēpis savas gaitas, biedri tomēr ir izpētījuši, ka viņam Rīgā ir līgava, kuŗai viņš nolēmis šovasar būt uzticīgs. Tādēļ arī viņš katru vakaru viens pats sēd savā istabā un nestaigā kopā ar pārējiem pa krogiem vai arī pie Auces daiļavām.

Dažām Silmaļa pielūdzējām — agronomēm gan liekas, ka viss par šo „līgavu" ir tikai izrunāts, jo neviena tādu līgavu nav redzējusi un — kas ir neredzams, tas arī īstenībā neeksistē, vismaz šeit, Aucē, ne, tādēļ katrai ir tiesības izmēģināt savu laimi šī brašā un staltā agronoma savaldzināšanā. Beidzot viss astoņdesmitgalvainais auciešu bars ir sakārtojies gājienam.

Dziedādami: „Kādam saimniekam pie mājām", visi braši soļo uz pili, kur viņus sagaida šīvakara „mājas tēvi" — profesors Vērmanis un profesors Kvēle ar asistentiem — Vucānu, Sikkājiņu, Staņu, Krauli, Laudes un Lielbrūna kundzēm un goda viesi — profesors Drille no Jelgavas un profesors Brižga no Auces Brūnās mājas. Pēc svinīgas apsveicināšanās, mājastēvi aicina viesus ieņemt vietas pie galdiem. Pēc mājastēvu norādījumiem viesiem jāsēd raibā rindā — katram mācības spēkam līdzās sēd studente, bet asistentēm blakus novietojas pa izskatīgam un asprātīgam studentam. Šovakar visi jūtas brīvi un nepiespiesti kā viena liela saime, arī profesors Vērmanis savā uzrunā lūdz tieši šovakar neievērot parastās mazliet pastīvās attieksmes studentu un mācības spēku starpā, jo šis ir tuvināšanās vakars.

Galda vidū žuburainos koka svečtuŗos iedegtas sveces, un to zeltainā, viegli trīsošā gaisma telpai piešķiŗ tīkamu mājīgumu. Galdus sedz mirdzoši balti galdauti, kas ļoti izdevīgi izceļ daudzkrāsainās maija maizītes, iesārtās radīsu rozes, oranži - sārtās laša šķēlītes un ikru lodītes, vēža kakliņus un dažādos zivju pildījumus. Spēcīgāku ēdienu cienītāju skatus saista brūnās auksta cepeša šķēles, marinētās baravikas stikla traukos, recekļa kalni, rožaini - sārtās šķiņķa šķēles, dažāda lieluma desu ripas un vēl citi augstvērtīgi lauksaimniecības un mājturības zinātņu „augļi", kuŗus, saprotams, vislabāk spēj izvērtēt paši agronomi.

„Nudien, šis rauts ir labi izdevies," Tūrs pirmais atrod īstos vārdus. Viņa skats gan vispatīkamāk kavējas pie dažādā lieluma un apveida dzērienu pudelēm, kas bagātīgi grezno svētku galdus.

„Jā, tev taisnība," pievienojas viņa galda kaimiņš agronoms Klintājs, kuŗa skati kavējas gan pie dzirkstošajām pudelēm, gan arī pie dāmu kailplecainajiem zīda un mežģīņu vakartērpiem.

Lūk, Daina rudzpuķu krāsas tafta tērpā, sēd svinīga un cēla līdzās profesoram Drillem. Galvu mazliet pieliekusi, viņa uzmanīgi klausās kādu no profesora neizsīkstošajiem joku stāstiem. Lāgu lāgiem jautri iesmiedamās, viņa liek atmirdzēt saviem labi veidotajiem pērļu krāsas zobiem, un viņas mati sveču gaismā liekas pieņēmuši kausēta zelta vizmu.

Tālāk Rūta Dzediņa oranžu krāsas mežģīņu tērpā, melnajiem matu viļņiem krītot pār olīvkrāsas kaklu un pleciem, saskandina glāzes ar profesoru Vērmani. Slaidā tumšmate Zena Rūsa, violetā, cieši pieguļošā tērpā, zelta važām un gredzentem rotājusies, piedāvā profesoram Kvēlem maijmaizītes. Kā viegls, gaisīgs mākonis kuplā tilla tērpā šīsvasaras saimniece Ūdre aplido galdus un rūpējas, lai viesiem nekā netrūktu.

Putnkopības asistente Rasas jaunkundze melnā samta tērpā ar baltu rozes ziedu matos veltī burvīgu smaidu galda kaimiņam Silmalim.

„Jā, vakars tiešām izdevies," nosaka Tūrs, vienā paņēmienā izdzerdams savu glāzi.

Kad galda runas izrunātas un dziesmas izdziedātas, profesors Vērmanis ar saimnieci Ūdri atklāj dejas ar polonēzi.

Dāmām šovakar jādejo nepārtraukti, jo kungi ir sevišķi lielā pārsvarā, un, kā par brīnumu, tie visi šovakar ir ļoti jautri un grib dejot un no sirds iztrakoties un izpriecāties. Tūrs šo vispārējo sajūsmu prot ļoti labi izteikt vārdos: „Priecājieties, mīlie aucieši, kamēr vēl ir laiks. Vienreiz tikai dzīvojam pasaulē un vienreiz dzīvojam Vecaucē!"

Skaļie smiekli un jautrība sāk mazliet atslābt tikai pēc pusnakts. Un tikai tad Dainai Kalējai ienāk prātā, ka šovakar viņa ne reizi vēl nav dejojusi ar Klintāju. Kur gan viņš patlaban varētu būt? Dainas skats meklējot pārslīd plašajai viesību telpai, bet Klintāju viņa tomēr nekur neredz. Beidzot viņa nolemj uzmeklēt savu pazudušo zēnu, un deju starpbrīžos ielūkojas visos pils nostūŗos. Beidzot viņa pamana meklēto kādā blakus telpā sēžam kopā ar Tūru, Māzeri, Ošlapiņu un vēl citiem nedejotājiem pie atspirdzinājumu galda.

„Tad nu gan man ir uzmanīgs kavalieris, kas visu vakaru pavada pie alus galda!" Daina joko, atsēzdamās Klintājam līdzās.

„Tev jau šovakar tik daudz pielūdzēju, ka neiedrošinos iejaukties," Klintājs atsmaida pretim, saņemdams abas Dainas rokas.

„Bet tu taču zini, ka vismīlāk es vēlētos dejot tikai ar tevi!" Daina taisnojas, paslēpusies no deju cienītājiem, aiz Tūra platās muguras. Te nu viņa jūtas drošībā un mēģina pastāstīt Klintājam savus šīvakara iespaidus. Nav viņa vēl paguvusi izteikt ne pusi no tā, ko vēlas Klintājam stāstīt, kad kāda roka spēcīgi ieķeras viņas elkonī un velk Dainu sev līdzi.

Šoreiz tā ir Dainas studiju biedrene Rūta Dzediņa: „Daina, lūdzu, nāc man līdz, man tev kas ļoti svarīgs sakāms!" viņa čukst Dainai pie auss, un Dainai nekas cits neatliek kā paklausīt. „Atvaino mani, draugs," viņa uzsauc Klintājam, „es drīz būšu atpakaļ!"

Ievedusi Dainu dejas zālē, Rūta viņai cenšas ieskaidrot, kas par lietu. „Daina, šī te ir dāmu deja. Lūdzu, lūdzu, esi tik laba un uzaicini Silmali. Dari to manā labā!"

„Bet kādēļ man jāaicina Silmali, ja es vispār vairs nevēlos dejot?" Daina neaptveŗ situāciju. Pārsteigta viņa jautā Rūtai: „Kādēļ tu pati neaicini viņu, ja vēlies dejot?"

„Ak, Daina, neesi taču tik bērnišķīga," Rūta kļūst pavisam nepacietīga: „Nezaudē nu laiku, bet dari to, ko es tev lūdzu! Tu taču zini, ka viņš man . . . Ak, nu saproti taču! Man ir gaužām neērti!" viņa saka Dainai ar īsti skumju ieskaņu balsī.

Jā, nu gan Daina saprot! Izlauzusi sev ceļu pāri dejas zālei, Daina atrod Silmali kāpņu telpā. Muguru atspiedis pret margām, viņš liekas iegrimis sevišķi saistošā sarunā ar dažiem studiju biedriem. Kad Daina palokās viņa priekšā ar visburvīgāko smaidu pasaulē, viņš atvainojas biedriem un iet meitenei līdzi. Brīdi viņi straujā gaitā riņķo pa zāli, jo dejotāju rindas nu ir kļuvušas manāmi retākas.

Dejai beidzoties, Daina kā nejauši apstājas ar savu „kavalieri" blakus Rūtai. „Mīļā, vai tu nebūtu tik laba un brīdi nepakavētu laiku mūsu ‚vecākajam' laiku? Man ir kaut kas steidzami kārtojams blakus zālē," Daina pievēršas draudzenei.

„Labprāt tev izpalīdzēšu," laipni pasmaida Rūta, pievērsdamās savam sapņu princim.

Rūta jautrā pļāpāšana īsā laikā spēj pārvest Sidmaļa nopietnās domas dejas zālē. No šī brīža viņi kļūst nešķiŗami un dejo tikai viens ar otru.

Ienākusi atspirdzinājumu istabā, Daina lūkojas pēc Klintāja, bet tas nekur vairs nav ieraugāms. Droši vien aizgājis mājās! Daina jūtas piekrāpta un pazemota. Tik ļoti viņai sāp Klintāja negaidītā aiziešana. Brīdi viņa paliek neziņā stāvot, atspiedusies pret durvju ielodzi. Tad viņai piebiedrojas Ligija.

„Kā tev patik šis tuvināšanās vakars?" zobgalīgi Ligija jautā draudzenei.

„Nevisai!" vaļsirdīgi atbild Daina: „Kā redzi, esmu pagalam nogurusi," viņa pēc brīža piebilst.

„Tu — un nogurusi! Tā jau pavisam neticama lieta!" Ligija paklusi iesmejas.

„Iesim labāk mājās. Man te vairs nemaz nepatīk!" vedina Daina.

„Sen jau gribēju tevi aicināt mājās, bet domāju, ka Klintājs tevi pavadīs," iebilst Ligija.

„Jā, es arī tā kādreiz domāju. Bet nāc nu, iesim tagad!" viņa saņem Ligijas elkoni un velk draudzeni ārā pa durvīm. Klusēdamas viņas pārnāk savā istabā un nogurušas iekrīt gultās.

* * *

Satiekot Klintāju pusdienas laikā, Daina jautā, kādēļ viņš tik ātri aizgājis no svinībām.

„Nejutos labi. Laikam biju tā pavairāk iedzēris," taisnojas Klintājs, tomēr Daina ir saklausījusi viņa balsī kaut ko neparastu, mākslotu.

„Tad jau šodien pēc pusdienas no pastaigāšanās nekas neiznāks?" apvainota jautā Daina.

(Turpinājums sekos)

Trešdien, 1959. gada 28. janvārī, 8. n-rs.
40
Mēs pagodināmies paziņot mūsu ...
latviešu nodaļai Anglijā ir laimēj...
1) 3 jardi VILNA...
2) 3¼ jarda VILN...
3) 3 jardi oderes ...
Šī saiņa saturs pēc pārējo firmu c...
MŪSU SPEC...
MŪSU GARANTIJAS: 1) J...
LATVIAN S...
IMANTA
Apgādā IMANTA
iznākusi papildskolām un pašmācībai ...
P. DREIMAŅA
LATVJU TAUTAS VĒST...
otrs papildināts izdevums, 184 lpp.
Grāmata dabūjama apgādā un grāmatnīcās, ...
miem. — Cena $3,90.
DV GRĀMATNĪCA ...
123 Huron St., Toronto, Ont., ...
Dr. ROMAN PNIEWSKY ...
3537 PARK AVE., MONTREAL, P. Q., tel. VI 5-76...
ZIEMA
IR PIEMĒROTS L...
pieprasīt aizdevumu pilsē...
lauku māju remontie...
LAUKSAIMNIEK...
Kāpēc gaidīt pavasa...
DARIET TO J...
TAGAD!
Izsludinājis
Hon. Michael Starr, Minister ...

400 saiņus ar nelielu peļņu

Mēs pagodināmies paziņot mūsu latviešu klientiem, ka visi 500 saiņi „bez peļņas" ir pārdoti un aizsūtīti uz dzimteni. Sakarā ar lielo pieprasījumu pēc šiem saiņiem, latviešu nodaļai Anglijā ir laimējies iegādāties to pašu VILNAS drēbju šķirni un pārējos priekšmetus atkal 400 SPECIĀLIEM STANDARTSAIŅIEM. Minētos saiņus mūsu nodaļa apņēmusies nosūtīt par $2.00 peļņas uz katra saiņa. Speciālā saiņa saturs:

1) 3 jardi VILNAS mēteļa drānas (zila un zaļa).
2) 3¼ jarda VILNAS uzvalka vai kostīma drānas (pelēka un zila)
3) 3 jardi oderes drānas.
4) 1 silts adīts VILNAS puloveris („Siberian")
5) 1 pāris VILNAS zeķu.
6) 1 pāris ziemas zeķu. (dāmu)

Šī saiņa saturs pēc pārējo firmu cenām izmaksātu apmēram $83.00. Mums laimējās minētās drānas un citas preces iegādāties par ļoti izdevīgu cenu, tapēc mēs negribam lielu peļņu, tikai $2.00 no katra pa sūtinātā saiņa.

MŪSU SPECIĀLĀ STANDARTSAIŅA CENA IR: $44,00, ieskaitot visus muitas, pasta, apdrošināšanas un pārējos izdevumus.

Mēs sedzam visu, tā ka saiņa saņēmējam nav nekādi izdevumi. Visus pasūtinājumus mēs gribam sadalīt vienlīdzīgi, tāpēc latviešu nodaļa ar vadītāju J. Viva dod ikvienam izdevību pasūtināt ne vairāk kā divus speciālos saiņus. Speciālā standatrsaiņa svars ir 11 lbs. Ja vēlaties, varat pielikt klāt pie svara pārējos priekšmetus no mūsu kataloga līdz 10 lbs. Vienīgais, kas jums jāsedz, ir cena, par priekšmetiem pēc mūsu kataloga. Nekādu citu blakus izdevumu nav. Speciālo standartsaiņi iespējams pasūtināt ikvienai personai, kuŗa saiņus pasūtina pie mums vai pārējām firmām. Uz jūsu vēlēšanos mēs izsūtīsim drēbju paraugus. Sakarā ar lielo pieprasījumu no latviešiem, mēs varam tagad piedāvāt 25 dažāda veida standartsaiņus ar precēm un cenām, KAS IR ĀRPUS KATRAS KONKURENCES, PIEMĒRAM: 1) Par $29.00 jums ir iespējams pasūtināt šādu saini: 6½ jarda VILNAS drānas 2 uzvalkiem vai kostīmiem. 2) Par $32.00 jums ir iespējams pasūtināt šādu saini: 6 jardi VILNAS mēteļa drānas diviem mēteļiem. 3) Par $49.00 jums ir iespējams pasūtināt šādu saini: 13 jardi VILNAS drānas 4 uzvalkiem vai kostīmiem, t. i. atlikušie 21 dažāda veida standartsaiņi. Standartsaiņa visaugstākā cena ir: $80.00. Uz jūsu vēlēšanos izsūtīsim mūsu standartsaiņu sarakstu ar cenām un drēbju paraugiem, kā arī mūsu vispārējo preču katalogu, kurā ir vairāk kā 600 priekšmetu.

MŪSU GARANTIJAS: 1) Ja sainis netiek saņemts, mēs nosūtām otru saini bez jebkādiem maksājumiem. 2) Sedzam visus izdevumus, tā ka saiņa saņēmējam dzimtenē nav nekādi izdevumi. 3) Nosūtām tikai tādas drēbes vai priekšmetus, kādus paraugus esam piesūtījuši pasūtinātājam.

Mēs meklējam latviešu pārstāvjus visos ASV un Kanadas apgabalos. Pieprasot visāda veida informāciju, sarakste adresējama: J. VIVA,

LATVIAN SECTION LITHUANIAN TRADING COMPANY. 1, A. HUNT STR., LONDON, W., 11. GREAT BRITAIN.

IMANTA

Apgādā IMANTA
iznākusi papildskolām un pašmācībai
P. DREIMAŅA
LATVJU TAUTAS VĒSTURE
otrs papildināts izdevums, 184 lpp.

Grāmata dabūjama apgādā un grāmatnīcās, kas izdarījušas norēķināšanos ar apgādu par iepriekšējiem izdevumiem. — Cena $3,90.

DV GRĀMATNĪCAI,
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada.

Ungāru lauku
restorāns
Īsti ungāru ēdieni
vecās pasaules draudzības gaisotnē.
„Mēģiniet jūs un ieteiciet saviem draugiem."
Vakaros priekšnesumi.
1128 Bay St., Toronto
(1 bloku dienvidos no Bloor ielas)
WA 2-5411.

SUNNYSIDE RAJONĀ
IZĪRĒJAMA
istaba ar virtuvi,
mēbelēta.
LE 2-2208, Toronto.

Danforth - Logan rajonā
IZĪRĒJAMA
mēbelēta istaba ar priekštelpu — virtuvīti, kurā ir plīts un ledusskapis.
HO 6-0700, Toronto.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS

VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM
Tel. LE 4-1403

SŪTA SAIŅUS UZ SSSR, LATVIJU, IGAUNIJU, LIETUVU, UKRAINU BALTKRIEVIJU u. c. REPUBLIKĀM
Izmantojiet mūsu firmas uzticamos, rūpīgos un ātros pakalpojumus.

GENERAL PARCEL and TRAVEL Co., INC.
(USSR LICENCĒTS)
MŪSU NODAĻAS:
135 W., 14th St., New York 11, N. Y., Tel. CHelsea 3-2583.
Atvērts darbdienās no pl. 9—6 un sestdienās no pl. 9—4.

141 Second Ave. New York City Tel. GR 5-7430	332 Fillmore Ave., Buffalo 6, N. Y. Tel. MOhawk 2674	900 Literary Road, Cleveland 13, Ohio, Tel. TOwer 1-1461.	11339 Jos. Campau. Detroit 12, Michigan Tel. TOwnsend 9-3980
632 W. Girard Ave., Philadelphia 23, Pa. Tel. WAlnut 5-8878.	132 Franklin Ave. Hartford Conn. CHapel 6-4724.	308 W. Fourth St. Boston 27, Mass. Tel. ANdrew 8-5040	39 Raymond Plaza W. Newark, N. J. Tel. MArket 2-2877.

Viņi labprāt sniegs Jums visu nepieciešamo informāciju. Mūsu lielā un uzticamā firma ir apkalpojusi tūkstošiem klientu un ir tos pilnīgi apmierinājusi.
100% garantija, ka katru saini piegādās. Sūtījumus izdara 48 st. laikā. Mērķi sasniegs 6—7 nedēļās, ar gaisa pastu 7—12 dienās.
Mūsu kantoros ir pilnīgā izvēlē pirmklāsīgas pārtikas vielas, rūpniecības preces, ādas, apavi, lakati, pulksteņi utt. par viszemākām cenām.
Atcerieties, ka mēs specializējamies visās lietās, kuŗas attiecas uz saiņu sūtīšanu.

Jāni Valdavu
meklē
Viktors Dāle,
345 LINCOLN PL.,
BROOKLYN 38, N. Y., USA

Dr. ROMAN PNIEWSKY
Ilggadīga prakse slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē.
Specialists iekšķīgās, sieviešu un veneriskās slimībās.
3537 PARK AVE., MONTREAL, P. Q., tel. VI 5-7623, Montreal.
Runā vāciski un krieviski. Pieņem no 8—9 vakarā.

ZIEMA
IR PIEMĒROTS LAIKS

pieprasīt aizdevumu pilsētu un lauku māju remontiem.

Aizdevumus, ko atbalsta valdība, iespējams saņemt ar jūsu bankas sarpniecību.

Māju atjaunošanai un remontiem kā iekšpusei, tā ārpusei, arī garāžu būvei;

Arī installācijas piederumu iepirkšanai, apkures ierīču iekārtošanai un atjaunošanai; elektrības un cauruļu ierīkošanai un labošanai; sanitāro tanku un kanālizācijas ierīkošanai un pievienošanai; priekšdurvju un priekšlogu aizkaru iekārtošanai;

Arī krāsošanai, tapešu likšanai, māju izdaiļošanai un aku atjaunošanai.

MĀJU ATJAUNOŠANAI AIZDEVUMI līdz $4.000,- ar atmaksu līdz 10 gadiem iespējami par zemiem procentiem.

Tuvākai informācijai sazinieties ar jūsu banku, lai remontus varētu paveikt jau šoziem, kad darba spēks un materiāli ir lētāki.

LAUKSAIMNIEKI!

Painteresējieties par valdības atbalstāmo LAUKU MĀJU ATJAUNOŠANAS AIZDEVUMU, kas ar jūsu bankas starpniecību iespējams līdz $5.000,- ar atmaksu līdz 10 gadiem. Aizdevumus izsniedz inventāra un mājlopu iegādei, kā arī māju remontiem.

Kāpēc gaidīt pavasari –
DARIET TO JAU TAGAD!

Izsludinājis
Hon. Michael Starr, Minister of Labour.

BAZNĪCAS ZINAS

DIEVKALPOJUMI ASV

ŅUJORKA

Latviešu ev. - lut. draudze, 564 Second St. Brooklyn 15, N. Y. Dievkalpojumi Betlemes baznīcā.

8. februāŗa svētdienā 3 dievkalpojumi: pl. 9,30 Bronksas Sv. Toma baznīcā, māc. A. Ozols; pl. 3 p.p. Betlemes baznīcā, māc. R. Zariņš; pl. 5 p.p. Džamaikā, Mūsu Pestītāja baznīcā, māc. A. Ozols, pēc tam kafija.

15. februāŗa svētdienā 3 dievkalpojumi: pl. 3 Betlemes baznīcā, Bruklinā māc. R. Zariņš; pl. 5 p.p. Bronksas Sv. Toma baznīcā, māc. A. Ozols; pēc tam jauniešu vakars; pl. 1 Frīportā, Kristus banzīcā dievkalpojums.

Draudzes pilnsapulce svētdien, 1. februārī Bruklinā pl. 1. Pēc dievkalpojuma ziņojumi un pārskati, kases pārskats, revīzijas komisijas ziņojums, jaunais budžets, trešā mācītāja vēlēšanas, amatpersonu un delegātu vēlēšanas, vasaras kolonija, priekšlikumi un ierosinājumi.

CIKĀGĀ

Cikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudzē, 5015 W. Ferdinand

Māc. G. Straumanis, 1144 N. Kedzie Ave., Chicago 51, Ill.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S. E., Grand Rapidi.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 1 p.p.

Dievkalpojumi Cikāgas ev. - lut. latviešu Sv. Jāņa draudzes baznīcā — 1540 N. Spaulding Ave — notiek katru svētdienu plkst. 3 p.p.

Māc. A. Sudārs, 1030 — 30 Ave, Bellwood, Ill.

Cikāgas latviešu ev. - lut. **Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W., Cermak Rd.**

Māc. Pāvils Kirsons, Melvūdā, Ill., tel. FI 2-2420.

Sv. Pāvila ev. - lut. **draudzes dievkalpojumi mēneša 2. un 4. svētdienā, plkst. 10,30 dienā Cikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So. 11th Ave.**

Cikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi **katru svētdienu, plkst. 11 dienā, 5600 W. Ohio St.,** māc. **A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9,30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas** vakaru, pl 7.30.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave., tel. 4-4619.

Kalamazū sv. Jāņa ev. - lut draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības baznīcā, plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1,15.

Svētdienas skolā nodarbības no plkst. 9,30—12,30.

Mineāpoles St. Paula latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi savā dievnamā, 3152 S. 17th Ave katru svētdienu plkst. 11 pr. p., māc. P. Langins.

Lansing Koledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā, plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1,15.

Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMCA's telpās, 120 W. Lexington Ave.

Māc. A. Piebalgs, Kalamazū, 528 S. Rose St., tel. 4-8255.

MILVOKI

Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu. pl. 2,00 dienā Faith ev. - lut. baznīcā, 1000 S. Layton Bulv. Māc. J. Meisters. Svētdienas skola dievkalpojuma laikā, baznīcas sabiedriskajās telpās.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis, 66 Gordon Ave., Port Arthur, Ont., tel. 4-0302

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont. tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī, Tel. WA 4-1563

Svētdien, 1. februārī, plkst. 3 p. p. dievkalpojums. Pēc tam, plkst. 4 draudzes gadskārtējā pilnsapulce. Darba kārtībā: Mācītāja, draudzes padomes, nozaru un revīzijas komitejas ziņojums, 1959. gada budžets. Padomes locekļu un revīzijas komisijas vēlēšanas, dažādi jautājumi.

Svētdien, 8. februārī, plkst. 11 dievkalpojums.

Svētdien, 15. februārī, plkst. 11 Lielās Lūdzamās dienas dievkalpojums ar dievgaldu.

Svētdien. 22. februārī, plkst. 3 p. p. dievkalpojums. Pēc tam dāmu komitejas rīkotais gadskārtējais „Draudzes vakars" ar mantu loteriju un tējas galdu.

Kičenerā svētdien, 8. februārī, plkst. 3 dievkalpojums Sv. Mateja baznīcā.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

Svētdien, 1. februārī, pl. 2 p. p. Sv. Trīsvienības baznīcā dievkalpojums. Svētdienas skola. Iesvētes mācība.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

1. februārī, plkst. 2,30 p. p., dievkalpojums. Svētdienas skola.

8. februārī, plkst. 2,30 p. p. dievkalpojums. Svētdienas skola.

22. februārī, plkst. 2,30 p. p. dievkalpojums. Svētdienas skola. Tūlīt pēc dievkalpojuma (apm. plkst. 3,30) draudzes pilnsapulce baznīcas apakšējā zālē.

Bramptonā Latviešu ev. - lut. daudzes dievkalpojums 15. februārī, plkst. 1,30 p. p. Grace United baznīcā.

HAMILTONĀ

Māc. R. Pavasars, 209 E. 38th St., Hamilton, Ont. Tel. Fulton 3-1182

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trīsvienības baznīcā 18 Victoria Ave., S. CE 2-2385.

Ceturtdien, 29. janvārī, plkst. 7,00 v. jaunatnes vecākās grupas stunda mācītāja mājā.

Svētdien, 1. februārī, plkst. 3,30 p. p. dievkalpojums bērniem ar sekojošu svētdienas skolu; plkst. 4,00 p. p. dievkalpojums pieaugušiem. Pēc tam gleznu izstādes slēgšana baznīcas apakšējās telpās.

Ceturtdien, 5. februārī, plkst. 7,00 vakarā, draudzes Bībeles stunda baznīcas blakus telpās.

Piektdien, 6. februārī, plkst. 7,30 vakarā jaunatnes jaunākās grupas stunda, 109 Ferguson Ave., South.

Hamiltonas baptistu baznīcā, Stanley Ave. un Locke ielas stūrī, telefons NO 2-7975.

Māc Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave., Winnipeg 9, Manitoba. Tel. 2-5512. Vinipegas latviešu ev. - lut. sv. Krusta draudzē, Sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa 1, Ontario. Tel.: RE 3-3906.

Latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Pētera baznīcā, Sparks ielā.

Māc. Ed. Ķerģis, 153 Bancroft Dr. Sudbury, Ont. Tel OS 3-3284.

Sadberijā 1. februārī, plkst. 13, Sv. Jāņa baznīcā (232 Pine St.) dievkalpojums.

Norsbejā svētdien, 1. februārī, pl. 17 lut. baznīcā, dievkalpojums.

Timminsā svētdien, 8. februārī, plkst. 15 lut. baznīcā (Spruce St.), dievkalpojums.

Bērniem mācības svētdienas priekšpusdienā.

MONTREALĀ

Māc. V. Šefers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Tel. HU 4-8394. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viteur ielu stūrī.

1. februārī, plkst. 2 p. p. jaunatnes dievkalpojums.

8. februārī, plkst. 2 p.p. dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma baznīcas lielajā zālē draudzes pilnsapulce.

15. februārī, plkst. 2 p.p. jaunatnes dievkalpojums.

22. februārī, plkst. 2 p.p. Lielās Lūdzamās dienas dievkalpojums.

22. februārī, plkst. 5 p. p. jaunatnes sanāksme pie A. Valdmaņa, 574 Roslyn Ave.

Kornvallē, 21. februārī, plkst. 7 vak. Lielās Lūdzamās dienas dievkalpojums.

Māc. Arturs Voitkus, 2384 Beaconsfield Ave., Apt. 12, Montreal, P.Q. Tālr. HU 9-3224. Dievkalpojumi Redeemer baznīcā, 285 Clarke Ave.

Trešdien, 28. janvārī, plkst. 8,00, Bībeles stunda.

Svētdien, 1. februārī, plkst. 1,30 dievkalpojums.

Svētdien, 8. februārī, plkst. 1,00 p. p. svētdienas skola; plkst. 1,30 p. p. dievkalpojums. Pēc tam iesvētību stunda.

Svētdien, 15. februārī, plkst. 1,30, dievkalpojums jaunatnei. Pēc tam jaunatnes stunda.

Trešdien, 11. februārī, plkst. 8,00 vakarā, Bībeles stunda.

Svētdien, 22. februārī, plkst. 1,00 p.p., svētdienas skola; plkst. 1,30 p. p. dievkalpojums. Pēc tam iesvētību studa.

Trešdien, 25. februārī, plkst. 8.00 vakarā, Bībeles stunda.

ST. KATARINES

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.

Niagarā, Ont., latviešu ev. - lut. draudzē dievkalpojums 1. februārī, pl. 2 p. p. anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Road.

Sv. Katarīnes latviešu ev. - lut. draudzes dievkalpojums 15. februārī, pl. 3,30 p. p. Kristus b-cā, 140 Russel Ave.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 3 p.p. un trešdienās pl. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE

Latviešu misijas kārtējie dievkalpojumi Toronto notiek sestdienās plkst. 8 vak., 14 Parkroad misijas namā (Bloor pazemes pieturas tuvumā). Svētdienu rītos no pl. 10,30—11,00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu, viļņu garums 1350 Ošavas raidītājs. Tel. AM 1-4218.

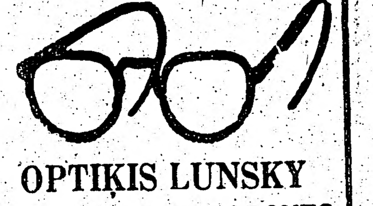
OPTIĶIS LUNSKY
470 COLLEGE ST., TORONTO
WA 1-3924

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

līdz .... uz .... mēnešiem ar šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss ....

Adrese: ....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ ....

.... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts ....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn. $8.50 par 6 mēn.; $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Līcis, 101 Brightwater Court, Brooklyn 85, N.Y., U.S.A.

...en, 1959. gada 28. janvārī, 8. n-rs.

...UNO PURIŅŠ
...EL. MĀJĀS HU 1-0181
...ŅOS.

Pudiņu un cepumu pulveŗi tikai no DR. OETKER

Frank Vass, BA
ADVOKĀTS — NOTĀRS
455 Spadina Ave., Apt. 403
(College un Spadina ielas stūrī)
Tel. birojā — WA 2-6111
WA 2-6112, Toronto.

iznesa maisā uz muguras savas „Uguns un nakts" partitūru.

Beidzot vēl jāatzīmē, ka Troickas bataljons sakāpa kuģī „Voroņež" nevis Vladivostokā, bet Curugas otas reidā Japānā, līdz kurienai no Vladivostokas tika aizvests divos nelielos japāņu tvaikonīšos.

Cienība pret katru troickieti par viņu cenšanos nokļūt dzimtenē, nevis ienirt sarkanajā miglā.

Garais apkārtceļš bija jāmēro visām Eiropas tautu militārām formācijām, lai nokļūtu dzimtenē.

O. P.

...U PIEGĀDE
...iem Eiropā un zemēs aiz dzelzs ...e 15—20 dienu laikā. Visi sūtī... ...pdrošināti.
... vai iegriezieties personīgi
...HARMACY
...ORONTO WA 1-0432

...steidzami kārtojams blakus zālē," Daina pievēršas draudzenei.

„Labprāt tev izpalīdzēšu," laipni pasmaida Rūta, pievērsdamās savam sapņu princim.

Rūta jautrā pļāpāšana īsā laikā spēj pārvest Sidmaļa nopietnās domas dejas zālē. No šī brīža viņi kļūst neškiŗami un dejo tikai viens ar otru.

Ienākusi atspirdzinājumu istabā, Daina lūkojas pēc Klintāja, bet tas nekur vairs nav ieraugāms. Droši vien aizgājis mājās! Daina jūtas piekrāpta un pazemota. Tik ļoti viņai sāp Klintāja negaidtā aiziešana. Brīdi viņa paliek neziņā stāvot, atspiedusies pret durvju ielodzi. Tad viņai piebiedrojas Ligija.

„Kā tev patīk šis tuvināšanās vakars?" zobgalīgi Ligija jautā draudzenei.

„Nevisai!" vaļsirdīgi atbild Daina: „Kā redzi, esmu pagalam nogurusi," viņa pēc brīža piebilst.

„Tu — un nogurusi! Tā jau pavisam neticama lieta!" Ligija paklusi iesmejas.

„Iesim labāk mājās. Man te vairs nemaz nepatīk!" vedina Daina.

„Sen jau gribēju tevi aicināt mājās, bet domāju, ka Klintājs tevi pavadīs," iebilst Ligija.

„Jā, es arī tā kādreiz domāju. Bet nāc nu, iesim tagad!" viņa saņem Ligijas elkoni un velk draudzeni ārā pa durvīm. Klusēdamas viņas pārnāk savā istabā un nogurušas iekrīt gultās.

* * *

Satiekot Klintāju pusdienas laikā, Daina jautā, kādēļ viņš tik ātri aizgājis no svinībām.

„Nejutos labi. Laikam biju tā pavairāk iedzēris," taisnojas Klintājs, tomēr Daina ir saklausījusi viņa balsī kaut ko neparastu, mākslotu.

„Tad jau šodien pēc pusdienas no pastaigāšanās nekas neiznāks?" apvainota jautā Daina.

(Turpinājums sekos).

DIŽENAM LATGALES LATVIETIM AIZSAULĒ AIZEJOT

14. janvārī Grand Rapidos, Mount Kalvarī kapu kalniņā zemes klēpī guldīja savā dzīves vietā 12. janvārī mirušo 83 gadus veco Staņislavu Klišānu. Daudzie ziedi un kuplais pavadītāju pulks bija godinājums šim diženam Latgales dēlam, kuŗa dzīve un darbs bijuši veltīti dzimtajam novadam un tā labklājībai. Kapos aizlūgumu noturēja prāv. St. Matīss, ziedus nolika Grand Rapidu latviešu katoļu draudzes, Old Kent bankas pārstāvji u. c. St. Klišāns dzimis 1875. g. 8. decembrī, Kaunatas pag. Jau agrā bērnībā viņam nācies izbaudīt visā pilnībā dzīves skarbo īstenību, jo nomirst tēvs un Staņislavam jāuzņemas atbildība par kuplo ģimeni. Būdams gandrīz bez kādas skolas izglītības, bet apveltītam ar asu prātu un sevišķu izmaņu, viņam paveŗas ceļš uz augšu. Sācis strādāt būvdarbos, vēlāk dodas uz Pēterpili un celtniecībā sasniedz izcilus panākumus, vadot dažādus darbus kā architekta palīgs. 1916. g. Makašēnu pagastā pie Rēzeknes iepērk Greivuļu dzirnavas, kuŗās iekārto ne tikai malšanu, bet arī austuvi, vērptuvi un krāsotavu, tās nostādot par priekšzīmīgu saimniecisku uzņēmumu. St. Klišāns daudz laika veltī sabiedriskam darbam un jau pirms 1. pasaules kaŗa ir zemnieku lietu aizstāvis un cīnītājs par viņu tiesībām. Latvijas brīvvalsts laikā Kaunatas pagastā savāc domu biedrus un nodibina krājaizdevu sabiedrību, darbojas Rēzeknes nodokļu inspekcijā, vairākās labdarības organizācijās, bija arī uzticīgs baznīcas kalps un atbalstītājs. Bijis Latviešu patronātu biedrības goda biedrs Rēzeknē. Par nopelniem apbalvots ar Triju zvaigžņu ordeni. Visiem saviem bērniem devis ļoti labu izglītību, ieskaitot augstskolu. Par spīti lielajam vecumam un trimdas pārdzīvojumiem, St. Klišāns visu pārcieta ar apbrīnojamu sīkstumu, tikai pēdējā laikā bija mazliet savārdzis. Pēc viņa sēro sieva, bērni, vedeklas un mazbērni.

Pēc trauksmaina un darbīga mūža, lai viņam mierīga atdusa svešas zemes smiltājā. **V. Z.**

Mūsu laikraksta pārstāvis
VILIS MIĶELSONS
Kalamazū, 426 N. Prairie Ave, pieņem sludinājumus un kārto abonementus.

Aizrādījums

tiem, kas nav immigranti, bet vēlas palikt Kanadā.

Pavalstniecības un immigrācijas departaments pieņems lūgumus no tiem, kas nav immigranti, un Kanadā ieradušies pirms 1958. gada 23. augusta.

Tiem, kas šai zemē ieradušies pirms augšminētā datuma un vēlas šeit palikt uz pastāvīgu dzīvi, jāsazinās ar vietējo Immigrācijas biroju, cik vien ātri iespējams, bet ne vēlāk kā līdz 1959. gada 1. martam.

Katrs lūgums tiks individuāli skatīts cauri, piemērojoties immigrācijas noteikumiem.

Pēc 1959. gada 1. marta iesniegtie lūgumi palikšanai uz dzīvi šai zemē tiks rūpīgi pārbaudīti un attiecīgi izlemti, vadoties ar Immigrācijas noteikumiem un norādījumiem.

Šis ir otrais atgādinājums.

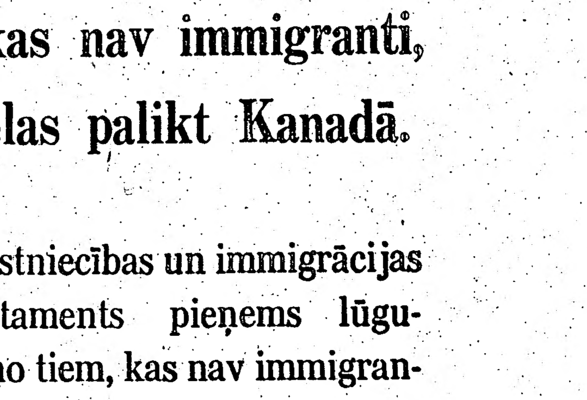

Minister of Citizenship and Immigration.

ARĪ SLIKTAJĀ CILVĒKĀ VISS LABAIS NAV ZUDIS

Slepenpolicists Koško — kādreizējais Šerloks Holms

VĒRTSLIETU ZĀDZĪBA GRĀFA MELLINA MUIŽĀ

Koško savas slepenpolicista gaitas iesācis Rīgā ap 1890 gadu. Viņš kļuva ievērojams ar lielās zādzības atklāšanu grāfa Mellina muižā Cēsu apriņķī. Grāfam no pils izzagti vairāki desmiti pudu zelta un sudraba, no ugunsdrošā skapja kaste ar briljantiem un vērtspapīri. Apriņķa policija priekšnieka vadībā mēģina zādzību noskaidrot, bet tas neizdodas. Liekas, ka kastes ar zeltu un sudrabu pa gaisu aiznesis pats nelabais, jo nav pēdu, kurp smagais laupījums būtu aizvests.

Uz Vidzemes gubernātora Paškova rīkojumu, notikuma vietā ierodas Koško ar diviem aģentiem — Grundmani un Leini. Grāfs par zādzību ļoti uztraukts, bet grāfiene raud tikai par mazu, zelta vākos mākslinieciski kaltu grāmatiņu, kuŗā viesībās pierakstītas dejas.

Grāfs noliedz katras aizdomas uz pārvaldnieku Meijeru, jo tas uzticīgi kalpojis vairāk kā 20 gadu un viņam pat uzdāvināts pie ezera 50 pūrvietu liels zemes gabals, kur uzcelta mājiņa. Bet Koško aizdomas tomēr krīt uz Meijeru. Izskatot pils bijušo un pašreizējo kalpotāju sarakstus, redzams, ka pirms gada atlaists sulainis Otto Vilness, kuŗa brālis tur muižas dzirnavas, un pārvaldnieks Meijers no mātes puses ir viņa tēvocis.

Pārmeklējot pretējā ezera pusē mežu, Koško vīri atrod kastes, kuŗās glabājies sudrabs. Nav vairs šaubu — zagtās mantas pārvestas laivās pa ezeru.

Vēstuļu kontrole dod norādījumu, ka bijusi sarakstīšanās starp Otto Vilnesu, viņa brāli un Meijeru, un ka dārgakmeņu kaste aprakta Jaroslavas pulka mirušā kareivja Jāņa Libusa kapā.

Pēc ilgākas meklēšanas kapu atrod un zem krusta atrok arī briljantu kasti.

Sadzen pēdas arī Otto Vilnesam, kas Rēvelē strādā kā sulainis, un darba vietā viņu apcietina. Apcietina arī dzirnavnieku un Meijeru. Grāfs tomēr protestē pret Meijera apcietināšanu un solās gādāt, lai viņš atgrieztos muižā savā vietā. Pārējās mantas atrod apraktas Inčukalna apkārtnē un nodotas īpašniiekam.

MUIŽNIEKA VOLFA ĪPAŠUMA DEDZINĀŠANA

Deviņdesmitajos gados Alūksne ir pavisam mierīgs miestiņš, un tikpat klusi dzīvo apkārtējie iedzīvotāji. Diezgan labi visi satiek ar muižas īpašnieku Volfu. Bet tad notiek kaut kas neparasts — iedzīvotāji saceļas pret baronu, jo viņš uzspiež latviešiem savu mācītāju. Kad nelīdz nekādi protesti, notiek dedzināšanas. Dedzina muižas un mācītāja kūtis, staļļus, šķūņus, pļavās siena kaudzes, labību u. c. Valkas apriņķa policija ir nespēcīga, kādēļ gubernātors Poškovs aizsūta uz Alūksni Koško un Rīgas apgabaltiesas prokuroru Hessi. Visa sīkā izmeklēšana un dažādu apstākļu noskaidrošana nedod ne mazākos rezultātus. Koško atgriežas Rīgā, bet Alūksnē atstāj divus aģentus. Bet arī tie nenāk dedzinātājiem uz pēdām, un miestiņā viņi nevar nepamanīti nekur ilgāk dzīvot. Tad Koško atveŗ Alūksnē trešo krogu un par krodziniekiem ieliek savus aģentus. Pēc laika aģenti ziņo, ka viņu dzertuve stāvot tukša, jo visi ejot tikai vecajās. Tad Koško atsūta uz Alūksni vairākus maisus ar sālītiem sausiņiem, ko dot klāt katrai alus pudelei. Tas līdzējis. Pēc pāris nedēļām Koško saņem ziņojumu, ka aizdomās tiek turēts miesta fotografs Zālītis, muižas kalējs un divi pērmindeŗa dēli. Koško ar tiesas prokuroru un vairākiem policistiem ierodas Alūksnē. Naktī aiztur Zālīti un citus. Pārmeklējot viņu mājas, atrod norādījumus, kas viņus apvaino dedzināšanā. Zālītim piespriež 8 gadus spaidu darbos ar tiesību zaudēšanu, pārējiem sods mazāks. Žēl, ka šī idejiskā cīņa beidzās bēdgi!

BRILJANTS MALKAS GRĪDĀ

Ap to pašu laiku Rīgas pareizticīgo katedrālē no Dievmātes svētbildes ir izzagts liels briljants. Visi mezgli sasienās ap katedrāles sargu, bet tas stūrgalvīgi liedzas. Koško liek apcietināt sargu, un pēc pāris dienām apcietina arī sarga sievu. Kad viņu pratināšana neko nedod, Koško zem sarga gultas noslēpj savu aģentu Kondraķjevu. No apcietinājuma atbrīvo sargu un vakarā arī sievu. Vakarā, dzeŗot tēju, viņi sarunājas, ka briljants no malkas grēdām būtu nogādājams drošākā vietā. Lieta skaidra — atlika tikai sameklēt briljantu malkas grēdās pie baznīcas. —

KOŠKO MASKAVAS KRIMINĀLPOLICIJAS PRIEKŠNIEKS

Ap gadsimtu maiņu Koško tiek pārcelts uz Maskavu par apgabala slepenpolicijas priekšnieku. Viņš nav rupjais policista tips, kāds vispārīgi pazīstams, bet ir liels psīchologs un saprot, ka katrā cilvēkā cīnās divas dvēseles: labajā ir arī ļaunā, bet arī sliktajā viss labais nav zudis. Koško atzīst, ka ar mīlestību un laipnību var atklāt vairāk noziegumu nekā ar mocīšanu un spīdzināšanu.

PĒTEŖA LIELĀ PIRMĀS SIEVAS MATU SPROGA

1913. g. Krievijas bagātākā sieviete kņaziene Šahovskaja - Striešņevaja lūdz Koško nekavējoši ierasties pie viņas. Kņaziene nervoza un ļoti uztraukta, jo no ugunsdrošā skapja izzagtas retas relikvijas un dārgumi. Kņaziene tur aizdomās savu sekretāru francūzi, bet sarunās noskaidrojas, ka sekretārs nebūs vainīgs. Pārbaudot kalpotāju sarakstu, Koško aizdomas krīt uz atlaisto sulaini Pēteri Hodunovu. Ar lielām grūtībām viņš sameklē Hodunovu, kas no Maskavas aizbraucis uz Ņižņijnovgorodu izpārdot kņazienes dārgumus. Koško viņu aiztur, viesnīcā atrod arī kņazienes relikvijas. Starp tām ir kads gredzens ar sirdsveida galvu, kuŗā glabājas Pēteŗa Lielā pirmās sievas Evdokijas Lopuchinas matu sproga. Cars Pēteris viņu ieslēdzis klosterī, kur viņa arī pabeigusi savu dzīvi. Kāds no Striešņevaju vīriešu kārtas senčiem ķeizarienē ārkārtīgi iemīlējies un šos dārgumus izlūdzies piemiņai. Prāvs rozā briljants kādreiz piederējis caram Aļeksejam Michailovičam. To valdnieks dāvinājis savai sievai. Virkne dārgu pērļu ir bijusi vērtība pati par sevi. Vērtības un piemiņas lietas atdotas kņazienei.

„VARŠAVAS ZAGĻI" „APTĪRA" CHARKOVAS BANKU

Šos Pinkertona un Šerloka Holmsa stāstus varētu turpināt bez gala, kas visi liecina par lielām Koško spējām noziegumus atrisināt mierīgā garā. Lielākā zādzība vēl ķeizariskā Krievijā notikusi tikai 2 mēneši pirms revolūcijas. No Charkovas bankas izzagti vērtspapīros un naudā 2.500.000 rubļu. Charkovas policija zādzībai nekādi netiek uz pēdām. Ķeizars Nikolajs II liek darīt visu iespējamo, lai noziegumu atklātu. No Maskavas uz notikuma vietu izbrauc Koško ar saviem aģentiem. Ar Charkovas slepenpolicijas vadītāju Lapsiņu viņi kopējiem spēkiem ķeras pie nozieguma atrisināšanas. Koško lieta ir skaidra: ielaušanās bankā notikusi ar kalpotāja ziņu, un vērtības piesavinājušies ta sauktie „Varšavas zagļi". Koško viņu paņēmienus labi pazīst: vienmēr labi bruņojušies, lieto labākos darba rīkus, varonīgi, nepiekāpīgi un pacietīgi. Piekerti noziegumā nenoliedz savas vainas, sargās no asins izliešanas un nekad nenodod savus līdzdalībniekus. Zagļu atklāšanā palīdz bankas, pasts, telegrafs un citas iestādes, arī civilpersonas. Galvenie vainīgie tiek arī atrasti, tie izrādās poļi.

1918. gadā Koško atrodas Kijevā, kad to ieņēmuši boļševiki. Uz ielas dzird balsi: — Vai ne tā, pan Koško? — Pacēlis galvu, viņš ieraudzījis Charkovas bankas apzadzējus un iedomājies, ka tie viņu izdos tūliņ boļševikiem, bet polis, ieraudzījis viņa apmulsumu, teicis: — Mums nav ne mazākā ļaunuma pret jums, jo arī mēs komūnistus neciešam." —

Caur Odesu, Krimu un Konstantinopoli Koško nonācis Francijā, kur sarakstījis savas atmiņas.

Vecās Krievijas vietā tagad ir Padomju Savienība un nelikumīgās zagšanas vietā stājusies „likumīgā" nacionālizācija.

J. Ezergailis.

VAJADZĪGI ASINSDEVĒJI

— Trīsdesmit minūtes no jūsu laika var glābt kāda cilvēka dzīvību — atgādina Kanadas Sarkanais Krusts, lūdzot pieteikties brīvprātīgos asinsdevējus, lai tās pietiktu visām slimnīcām, visos gadījumos. Lai šīs dārgās dzīvības sulas krājumi neizsīktu, visā Ontario gadā vajadzīgi 200.000 asinsdevēju, no tiem Toronto jādod 80.000, jo, piemēram, „Hospital for Sick Children" tikai vienai operācijai izlieto ap 20 pintu asiņu.

Asinis var nodot:

Ceturtdien, 29. janvārī, 1470 Gerrard St., Apvienotās baznīcas telpās, no pl. 2.30 — 4.30 un no pl. 6.30 — 8.30.

Piektdien, 30. janvārī, no pl 10 — 2 p.p. Centrālā klīnikā, 67 College St.

Pirmdien, 2. februārī, no pl. 12 — 3.30 un no pl. 5.30 — 8.00 p.p. Centrālā klīnikā, 67 College St., un no pl 2.30 — 4.30 un no 6.30 — 8.30, 2999 Dufferin St., skolas telpās.

Otrdien, 3. februārī, no pl. 12.00 — 3.30 un no 5.30 —8.00 p.p., 67 College St., Centrālā klīnikā.

Trešdien, 4. februārī, no pl. 6.00 — 9.00 vakarā, Terrview skolā, dienvidos no 401. autoceļa.

Kanadas lidlauki

Montreālas lidosta ieņem pirmo vietu Kanadas gaisa satiksmē. Mēneša laikā Montreālas aerodromā nolaidušās un pacēlušās 20.669 lidmašīnas. Toronto Maltonas lidlauks ierindojas tikai 4. vietā.

VAI TĀ IR PRIEKŠZĪME?

Šī ziema laikam būs viena no visaukstākajām, jo meteorologi pareģo vismaz vienu aukstuma, sniega un vēju bagātu mēnesi. Godīgi jāatzīstas, ka aukstuma un darba dēļ man vēl šogad nav bijusi izdevība pasalt pie āliņģa, kādēļ par mūsu žibulētāju labiem un ļauniem darbiem varu spriest tikai no informācijas ,ko telefona zvana vai vēstuļu veidā paši makšķernieki man noliek priekšā kā sviestā brūni apceptu foreli ar visām piedevām. Paklausīsimies, ko tad nu mūsu draugi stāsta.

A. Bērziņš no Toronto: „Sakarā ar to, ka esmu iesācējs, izmēģināju jūsu ieteikto „Alkoring". Patiesi aukla stāv pilnīgi brīva no ledus. Šo to esmu nomakšķerējis, bet lieliem dūžiem klāt vēl netieku. Tāpat kā daudziem citiem makšķerniekiem, arī man tās lielās parasti aiziet. Sāku pamatīgi pētīt, kas par lietu. Divos gadījumos pārrāva auklu. Lai gan man ir nailona aukla, tad, to pārbaudot, izrādījās, ka spiningojot stipri apdilusi. Apmainīju auklu pret jaunu un nu vairs netrūkst. Kādas četras lielas foreles man norāvās turpat pie celšanas ārā. Būdams pacietīgs, tūliņ nesāku lamāties, kā to dara viens otrs, bet iekš viena miera sāku domāt, kur tas suns aprakts. Kā tad — āķi bija pavisam neasi. Pārbaudiet arī jūs savus āķus, mani bēdu brāļi. Izmēģiniet, cik daudz spēka vajaga, lai iecirstu āķi jau izvilktas zivs žaunās, ja āķis nav ass. Par 20 centiem var dabūt mazu galodiņu, un man nu visi āķi asi uz to asāko. Un, ticiet vai neticiet, ja kāda jumprava piekeŗas, tad 99,9% drošs, ka es to izcelšu malā."

Džems Udrovskis pastāsta savus piedzīvojumus uz Lake of Bays: „Taisnība, ka letiņi iet progresa ceļu stāvus uz augšu. Kad iebraucām Kanadā, laimīgi bijām, ja pratām izvilkt kādu sakeri. Pagājušā gadā vēl plātījāmies ar simtiem sabļitkotu tārpainu asaru. Šogad bilde strauji mainījusies — tagad katrs Janka ieskata par kauna lietu makšķerēt pannas zivis, bet runā tikai par maskijiem un forelēm. Kādā nedēļas nogalē man gadījās būt, kur letiņu bija vairāk nekā pašu rīkotajā labdarības koncertā. Pats neesmu nekāds eņģelis, bet tai svētdienā man tiešām sanāca svētas dusmas. Jūs avīzē rakstāt par normām, ko un kur drīkst makšķerēt, kā pareizi ievadīt mūsu jaunatni šajā veselīgajā sportā. Biju pārliecināts, ka šos noteikumus zina itin labi visi pieaugušie makšķernieki, bet izrādās, ka tā nav. Vismaz daži domā, ka noteikumi nav viņiem rakstīti. Kā gan jūs varat izskaidrot, ja Toronto sabiedrībā labi pazīstami tautieši, nonākot uz ezera ledus, pēkšņi kļūst tik apmāti un aizmirst, ka jāmakšķerē tikai ar vienu auklu. Šie latviešu „indiāņi", laimei smaidot, ar mierīgu sirdi spļauj virsū dienas normai.

Dr. — ks atzīst: „Ziemas sportā nemaz nav slikti pasalt svaigajā gaisā uz ezera ledus. Es vismaz tā iedomājos. Kopā ar diviem kanadiešu kollēgām nupat biju izbraucis, un nu man jāmaina mani ieskati. No svaiga gaisa un salšanas man bija ļoti maz ko piedzīvot. Siltā mašīnā aizbraucām uz ezeru. No turienes laivu piestātnes siltā „džīpā" mūs aizveda uz vēl siltāku zvejas mājeli. Makšķeres bija jau sagatavotas, krāsniņa kurējās, galdā bija nepieciešamās uzkodas un, tēlojot pārliecīgu pārsalšanu, mans draugs - būvuzņēmējs nolika uz galda pudeļu bateriju, un bija dikti nobēdājies, ka mājās aizmirsušās olīves. Būdas kāktā skanēja radio, un, drusku atspirdzinājušies, stājāmies pie makšķerēšanas. Tā kā būdas īre ir diezgan sālīta, tad loms mums bija garantēts. Taču kā par brīnumu neviena zivs visu nakti pat tuvumā mūsu āķiem nepienāca. Otrā rītā mūsu lendlords atbrauca džīpā mums pakaļ. Pārsēdāmies pašu mašīnā un braucām mājup. Toronto, atveŗot lendlorda man līdzdoto brūno papīra vīstokli — atradu tajā divas skaistas foreles. Tā kā vēl dikti sāpēja galva, nezināju, vai pats tās noķēru, vai tās pieder pie veselīgā izbraukuma svaigā gaisā."

A. Pelēkais.

MŪSU ŠACHISTI CĪNĀS

Sietlā

☆ „Latvians" šajā ASV stūrī šachistu aprindās ir pats par sevi saprotams jēdziens. To arī latvieši apliecināja vietējās līgas komandu sacensībās, izcīnot pirmo vietu. Latviešu vienība uzvarēja 7 sacensībās, tikai vienu beidzot neizšķirti. Visas uzvaras raksturo pārliecinoši rezultāti. Pēdējās divās sacensībās latvieši zaudēja tikai divas spēles. Šajā sezonā latviešu klubu pārstāvēja E. Zemgalis, V. Pūpols, V. Segliņš, V. Grinhāgens, J. Čakārnis, V. Šmits un Z. Segliņš.

☆ Viktors Pūpols spēlējot simultānu pret 6 latviešu šachistiem uzvarēja 4:2 ,zaudējot pret P. Pētersonu un V. Segliņu.

☆ Vašingtonas universitātes šacha meistarības priekšspēlē savā grupā 100% uzvaru četrās spēlēs izcīnīja Visvaldis Šmits, iegūstot tiesības ar četriem pārējiem priekšsacīkšu uzvarētājiem sacensties finālā.

☆ Vašingtonas šacha organizācija uzaicinājusi Elmāru Zemgali pie pirmā galdiņa komandu izlases sacensībā pret Britu Kolumbiju š. g. 8. februārī Vankuverā. Uzaicinājumu saņēmuši arī Vašingtonas valsts meistars V. Segliņš un V. Pūpols ,bet viņi darba un studiju dēļ uzaicinājumus atteica.

☆ Tuvākā laikā pie 10 galdiņiem notiks komandu sacensība pret latviešu vienību un Vašingtonas valsts izlases vienību.

Hamiltonā

Hamiltonas latviešu šacha meistarības turnīrs tuvojas noslēgumam. Turnīrā piedalās 7 spēlētāji, katrs ar katru spēlē 2 partijas, vienu ar baltiem, otru ar melniem kauliņiem.

Turnīra priekšgalā pagaidām izvirzījies pag. gada meistars R. Dzelme, pēc 8 izspēlētām partijām iegūstot 7½ punktus, tālāk seko V. Olševskis ar 5 p. un 1 zaudējumu, pag. gada 2. v. ieguvējs O. Zvirgzdgrauds 4½:2½, A. Niedra 6:3, E. Bitmanis 1½:5, O. Berke 1½:9, 1957. g. meistars R. Kreišmanis (0:2) dažādu darba apstākļu dēļ ir paspējis izspēlēt tikai 2 partijas, bet cer drīzi vien pārējos „iedzīt".

Turnīrs noslēgsies aprīļa pēdējā svētdienā ar balvu izdalīšanu, un līdz tam ikvienam vēl ir laiks zīlēt, kurš šogad būs šeit, Hamiltonā, šacha „karalis". Spēles notiek katru svētdienu, pl. 11.00 R. Kreišmaņa ļoti gaumīgi iekārtotajā telpās, 47 Forest Ave.

N.

RAIBĀ PASAULE

Mančesterā, Anglijā, 27 g. v. policists Denniss Vits (Weate) aplaupījis 6 sievietes 45 min. laikā kādā miglainā svētdienas vakarā. Tiesa tam piespriedusi 6 gadi cietumā.

☆

Kokomo tiesā Indiānā Villjams Ganns par nepareizas liecības sniegšanu mēģinājis nošaut savu sievu. Septiņas reizes viņš pret viņu vērsis pistoli, bet vienmēr tā atsacījusies klausīt, jo Ganns savu šaujamo bijis pielādējis ar nepareiza kalibra lodēm.

☆

Edmontonā, Kanadā, ir iela, kas saucas „The Strip". Pēdējā laikā aiz morāliem principiem ielas nosaukums bargi kritizēts, un iespējams, ka ielu vajadzēs pārkristīt.

ATSAUCIETIES — JŪS MEKLĒ

Amerikas latviešu apvienības sekretāriāts lūdz atsaukties ziņu saņemšanai no piederīgiem sekojošas personas:

Herbertu Baltkalnu, dz. 1922. g. Rīgā meklē māte Latvijā; Jāni Briedi, dz. 19.5. g., no Bauņu pagastā; Doroteju Gludiņu, dzim. Bušs, dz. Čikāgā, meklē pusbrālis Jānis Puķe; Veru Dreibergu ar meitu un dēlu, dzīvojuši Cottonwood, Idaho; Richardu, Ādolfa d., Freimani, d. 1926. g; Ņinu Galiņu (Mazais), meklē meita Māra no Kuldīgas; Mariju Kalniņu, dēli Aldinis un Ausmanis. dzīvojusi Grand Radipos, Mich.; Aleksandru, Margusa d., Kanteru, dz. 1920. g., meklē māte; Klāru Kaufeldi, dz. 1924. g., meklē vecāki; Benitu, Jāņa m., Lāci, 32 g. vecu, tagad dzīvo Zviedrijā; Mildu un Kārli Lauciņus, no Rīgas; Jāni Paideru, dz. 1924. g., Latvijā, meklē māsa; Longinu Jāni, Marijas d., Pauri, dz. 1921. g., meklē māte; Ādolfu Pecholcu (Petšholz), izceļojis uz Austrāliju; Jāzepu Rucevski, dz. 1921. g., Latvijā; Franci Sakse (Sachse- ,tagad dzīvo Kanadā; Voldemāru Jāni Šteinbergu, dz. 1923. g. ar sievu Moniku, dēlu un meitu; Artūru Šteinīti, meklē brālis; Treiču ģimeni no Tukuma apr., vīru, sievu, meitu un dēlu, pēdējā zināmā adrese: Hamburg-Langhorn, Nord.

Ziņas pieprasīt un adreses paziņot ALA's kartotēkai uz šādu adresi: American Latvian Association, Inc., 1727 Kenyon St., N. W., Washington 10, D. C., USA. (Telef. DUpont 7-7812). Adresu paziņotājiem kartotēka piesūta meklētāja adresi vai vēstuli tieša kontakta nodibināšanai, bet meklējamā adresi nekur tālāk nesūta. Pieprasījumiem un adresu paziņojumiem pievienojams labprātīgs ziedojums meklēšanas izdevumu segšanai un no ārzemēm pievienojami International Reply kuponi.

Sveicu tautiešus
Draudzīgā aicinājuma dienā!
VILIS SKUJA
SUN LIFE OF CANADA
EM 4- 5141. 60 VICTORIA ST., TORONTO. HO 3-0756.

Mēs sūtām
MEDIKAMENTUS AR GAISA PASTU
uz Latviju, Igauniju, Lietuvu un citām Eiropas zemēm.
Piegāde 3 nedēļu laikā.
Mūsu cenas ir zemākās. Nododiet mums pasūtinājumus.
ROTBART'S DRUG STORE
676 Queen St., W., Toronto.
EM 3-2800.